कविकुलगुरु - कालिदास - संस्कृत - विश्वविद्यालयः

This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

M-9725

शिर्षक	ग्रंथकार	विषय	विस्तार (पुर्ण/ अपूर्ण)	टिकाकार	आकार	पृष्ठे	लिपी	सामग्री	Lines per page	Letters per line	Condition & age (शके/विक्रम सवंत)	Additional Particulars / Remark
षष्ठाष्टक	सदाशिव	धर्मशास्त्र	पूर्ण		3/6	180	संस्कृत	कागद	10	25-		

॥ षष्ठाष्टक प्रारंभोयं ॥

प॰ष॰८ श्रीगणेशायनमः॥ ॥हरिः ॐ३म्॥ ॥यः।इंद्र।सोमऽपातमः।मदः।शविष्ठ।
॥१॥ चेतति।येन।हंसि।नि।अत्रिणं।तं।ईमहे।येन।दशऽग्वं।अध्रिऽगुं।वेपयंतं।स्वःऽ
नरं।येन।समुद्रं।आविथ।तं।ईमहे।येन।सिंधुं।महीः।अपः।रथान्ऽइव।प्रऽचो
दयः।पंथां।ऋतस्य।यातवे।तं।ईमहे।इमं।स्तोमं।अभिष्टये।घृतं।न।पूतं।अद्रिऽ
वः।येन।नु।सद्यः।ओजसा।ववक्षिथ।इमं।जुषस्व।गिर्वणः।समुद्रःऽइव।पि
न्वते।इंद्र।विश्वाभिः।ऊतिऽभिः।ववक्षिथ॥१॥ ॥यः।नः।देवः।पराऽवतः।स
खिऽत्वनाय।ममहे।दिवः।न।वृष्टिं।प्रथयन्।ववक्षिथ।ववक्षुः।अस्य।केतवः।
उत।वज्रः।गभस्त्योः।यत्।सूर्यः।न।रोदसीइति।अवर्धयत्।यदि।प्रऽवृद्ध।सत्ऽ राम
पते।सहस्रं।महिषान्।अघः।आत्।इत्।ते।इंद्रियं।महि।प्र।ववृधे।इंद्रः।सूर्य ॥१॥
स्य।रश्मिऽभिः।नि।अर्शसानं।ओषति।अग्निः।वनाऽइव।ससहिः।प्र।ववृधे।

इयं। ते। ऋत्वियऽवती। धीतिः। एति। नवीयसी। सपर्यंती। पुरुऽप्रिया। मिमीते। इ
त्॥२॥ ॥गर्भः। यज्ञस्य। देवऽयुः। क्रतुं। पुनीते। आनुषक्। स्तोमैः। इंद्रस्य। ववृधे
। मिमीते। इत्। सनिः। मित्रस्य। पप्रथे। इंद्रः। सोमस्य। पीतये। प्राची। वाशीऽइव।
सुन्वते। मिमीते। इत्। यं। विप्राः। उक्थऽवाहसः। अभिऽप्रमंदुः। आयवः। घृतं। न।
पिप्ये। आसनि। ऋतस्य। यत्। उत। स्वऽराजे। अदितिः। स्तोमं। इंद्राय। जीजनत्। पु
रुऽप्रशस्तं। ऊतये। ऋतस्य। यत्। अभि। वह्नयः। ऊतये। अनूषत। प्रऽशस्तये। न। दे
वा। विऽव्रता। हरी इति। ऋतस्य। यत्॥३॥ ॥यत्। सोमं। इंद्र। विष्णवि। यत्। वा। घ। त्रि
ते। आप्त्ये। यत्। वा। मरुत्ऽसु। मंदसे। सं। इंदुऽभिः। यत्। वा। शक्र। पराऽवति। समुद्रे।
अधि। मंदसे। अस्माकं। इत्। सुते। रण। सं। इंदुऽभिः। यत्। वा। असि। सुन्वतः। वृधः।
यजमानस्य। सत्ऽपते। उक्थे। वा। यस्य। रण्यसि। सं। इंदुऽभिः। देवंऽदेवं। वः। अवसे।

प॰ष॰ इंद्रंऽइंद्रं । गृणीषणि । अध । यज्ञाय । तुर्वणे । वि । आनशुः । यज्ञेभिः । यज्ञऽवाहसं । सो
॥२॥ मेभिः । सोमऽपातमं । होत्राभिः । इंद्रं । ववृधुः । वि । आनशुः ॥ ४ ॥ ॥०। विश्वा । वसूनि
। दाशुषे । वि । आनशुः । इंद्रं । वृत्राय । हंतवे । देवासः । दधिरे । पुरः । इंद्रं । वाणीः । अनूषत ।
सं । ओजसे । महांतं । महिना । वयं । स्तोमेभिः । हवनऽश्रुतं । अर्कैः । अभि । प्र । नोनुमः । सं
। ओजसे । न । यं । विविक्तः । रोदसीइति । न । अंतरिक्षाणि । वज्रिणं । अमात् । इत् । अ
स्य । तित्विषे । सं । ओजसः । यत् । इंद्र । पृतनाज्ये । देवाः । त्वा । दधिरे । पुरः । आत् । इत् । ते ।
हर्यता । हरीइति । ववक्षतुः ॥ ५ ॥ ॥ यदा । वृत्रं । नदीऽवृतं । शवसा । वज्रिन् । अवधीः ।
।०। यदा । ते । विष्णुः । ओजसा । त्रीणि । पदा । विऽचक्रमे ।०। यदा । ते । हर्यता । हरीइति । राम
ववृधातेइति । दिवेऽदिवे ।०। विश्वा । भुवनानि । येमिरे । यदा । ते । मारुतीः । विशः । तुभ्यं २
। इंद्र । निऽयेमिरे ।०। यदा । सूर्यं । अमुं । दिवि । शुक्रं । ज्योतिः । अधारयः ।०। इमां । ते । इंद्र ।

सुऽस्तुतिं । विप्रः । इयर्त्ति । धीतिऽभिः । जामिं । पदाऽइव । पिप्रती । प्र । अध्वरे । यत् । अस्य
। धामनि । प्रिये । संऽईचीनासः । अस्वरन् । नाभौ । यज्ञस्य । दोहना । प्र । अध्वरे । सुऽवीर्यं ।
सुऽअश्व्यं । सुऽगव्यं । इंद्र । दद्धि । नः । होताऽइव । पूर्वऽचित्तये । प्र । अध्वरे ॥ ६ ॥ ॥ इंद्रः ।
सुतेषु । सोमेषु । क्रतुं । पुनीते । उक्थ्यं । विदे । वृधस्य । दक्षसः । महान् । हि । सः । सः । प्रथ
मे । विऽओमनि । देवानां । सदने । वृधः । सुऽपारः । सुश्रवःऽतमः । सं । अप्सुऽजित् । तं । अ
ह्वे । वाजऽसातये । इंद्रं । भराय । शुष्मिणं । भव । नः । सुम्ने । अंतमः । सखा । वृधे । इयं । ते । इं
द्र । गिर्वणः । रातिः । क्षरति । सुन्वतः । मंदानः । अस्य । बर्हिषः । वि । राजसि । नूनं । तत् । इंद्र । द
द्धि । नः । यत् । त्वा । सुन्वंतः । ईमहे । रयिं । नः । चित्रं । आ । भर । स्वःऽविदं ॥ ७ ॥ ॥ स्तोता । य
त् । ते । विऽचर्षणिः । अतिऽप्रशर्धयत् । गिरः । वयाःऽइव । अनु । रोहते । जुषंत । यत् । प्रत्नऽ
वत् । जनय । गिरः । शृणुधि । जरितुः । हवं । मदेऽमदे । ववक्षिथ । सुऽकृत्वने । क्रीळंति । अस्य ।

प·ष·९
॥३॥

सूनृता:। आप:। न। प्रऽवता। यती:। अया। धिया। य:। उच्यते। पति:। दिव:। उतोऽइति।
पति:। य:। उच्यते। कृष्टीनां। एक:। इत्। वशी। नम:ऽवृधे:। अवस्युऽभि:। सुते। रण। स्तु
हि। श्रुतं। विप:ऽचितं। हरीइति। यस्य। प्रऽसक्षिणा। गंतारा। दाशुष:। गृहं। नमस्विन:।।
।। ८ ।। ।।तूतुजान:। महेऽमते। अश्वेभि:। प्रुषितप्सुऽभि:। आ। याहि। यज्ञं। आशुऽभि:
।शं। इत्। हि। ते। इंद्र। शविष्ठ। सत्ऽपते। रयिं। गृणत्ऽसु। धारय। श्रव:। सूरिऽभ्य:। अमृ
तं। वसुऽत्वनं। हवे। त्वा। सूरे। उत्ऽइते। हवे। मध्यंदिने। दिव:। जुषाण:। इंद्र। सप्तिऽ
भि:। न:। आ। गहि। आ। तु। गहि। प्र। तु। द्रव। मत्स्व। सुतस्य। गोऽमत:। तंतुं। तनुष्व। पू
र्व्यं। यथा। विदे। यत्। शक्र। असि। पराऽवति। यत्। अर्वाऽवति। वृत्रऽहन्। यत्। वा।
समुद्रे। अंधस:। अविता। इत्। असि।। ९ ।। ।।इंद्रं। वर्धंतु। न:। गिर:। इंद्रं। सुतास:। इं
दव:। इंद्रे। हविष्मती:। विश:। अराणिषु:। तं। इत्। विप्रा:। अवस्यव:। प्रवत्वतीभि:।

राम
॥३॥

ऊतिऽभिः। इंद्रं। क्षोणीः। अवर्धयन्। वयाःऽइव। त्रिऽकद्रुकेषु। चेतनं। देवासः। यज्ञं। अ
त्नत। तं। इत्। वर्धंतु। नः। गिरः। सदाऽवृधं।०। अनुऽव्रतः। उक्थानि। क्रतुऽथा। दधे। शुचिः
।पावकः। उच्यते। सः। अद्भुतः। तत्। इत्। रुद्रस्य। चेतति। यह्वं। प्रत्नेषु। धामऽसु। मनः।
यत्रे। वि। तत्। दधुः। विऽचेतसः।।१०।। ।।यदि। मे। सख्यं। आऽवरः। इमस्य। पाहि। अं
धसः। येन। विश्वाः। अति। द्विषः। अतारिम। कदा। ते। इंद्र। गिर्वणः। स्तोता। भवाति। शं
तमः। कदा। नः। गव्ये। अश्व्ये। वसौ। दधः। उत। ते। सुऽस्तुता। हरी इति। वृषणा। वहतः
।रथं। अजुर्यस्य। मदिन्ऽतमं। यं। ईमहे। तं। ईमहे। पुरुऽस्तुतं। यह्वं। प्रत्नाभिः। ऊतिऽ
भिः। नि। बर्हिषि। प्रिये। सदत्। अध। द्विता। वर्धस्व। सु। पुरुऽस्तुत। ऋषिऽस्तुताभिः।
ऊतिऽभिः। धुक्षस्व। पिप्युषीं। इषं। अव। च। नः।।११।। ।।इंद्र। त्वं। अविता। इत्। असि।
इत्था। स्तुवतः। अद्रिऽवः। ऋतात्। इयर्मि। ते। धियं। मनःऽयुजं। इह। त्वा। सधऽमाद्यं।।

प.ष.१ युज्जानः।सोमऽपीतये।हरीइति।इंद्र।प्रतद्वसूइतिप्रतत्ऽवसू।अभि।स्वर।अभि।स्व
॥४॥ रंतु।ये।तव।रुद्रासः।सश्चत।श्रियं।उतोइति।मरुत्वतीः।विशः।अभि।प्रयः।इमाः।अस्य।
प्रऽतूर्तयः।पदं।जुषंत।यत्।दिवि।नाभा।यज्ञस्य।सं।दधुः।यथा।विदे।अयं।दीर्घाय।च
क्षसि।प्राचि।प्रऽयति।अध्वरे।मिमीते।यज्ञं।आनुषक्।विऽचक्ष्य॥१२॥ ॥वृषा।अयं।इं
द्र।ते।रथः।उतोइति।ते।वृषणा।हरीइति।वृषा।त्वं।शतक्रतोइतिशतऽक्रतो।वृषा।ह
वः।०।वृषा।यज्ञा।यं।इन्वसि।वृषा।हवः।०।ववंथ।हि।प्रातिऽस्तुतिं।वृषा।हवः॥१३॥
॥ ॥यत्।इंद्र।अहं।यथा।त्वं।ईशीय।वस्वः।एकः।इत्।स्तोता।मे।गोऽसखा।स्यात्॥शि
क्षेयं।अस्मै।दित्सेयं।शचीऽपते।मनीषिणे।यत्।अहं।गोऽपतिः।स्यां।धेनुः।ते।इंद्र।सू राम
नृता।यजमानाय।सुन्वते।गां।अश्वं।पिप्युषी।दुहे।न।ते।वर्त्ता।अस्ति।राधसः।इंद्र। ॥४॥
देवः।न।मर्त्यः।यत्।दित्ससि।स्तुतः।मघं।यज्ञः।इंद्रं।अवर्धयत्।यत्।भूमिं।वि।अवर्त्त

यत्।चक्राणः।ओपशं।दिवि॥१४॥ ॥ववृधानस्य।ते।वयं।विश्वा।धनानि।जिग्यु
षः।ऊतिं।इंद्र।आ।वृणीमहे।वि।अंतरिक्षं।अतिरत्।मदे।सोमस्य।रोचना।इंद्रः।यत्।
अभिनत्।वलं।उत्।गाः।आजत्।अंगिरःऽभ्यः।आविः।कृण्वन्।गुहा।सतीः।अर्वाचं।
नुनुदे।वलं।इंद्रेण।रोचना।दिवः।दृळ्हानि।दृंहितानि।च।स्थिराणि।न।पराऽनुदे।अ
पां।ऊर्मिः।मदन्ऽइव।स्तोमः।इंद्र।अजिरऽयते।वि।ते।मदाः।अराजिषुः॥१५॥ ॥त्वं।हि।
स्तोमऽवर्धनः।इंद्र।असि।उक्थऽवर्धनः।स्तोतॄणां।उत।भद्रऽकृत्।इंद्र।इत्।केशिना।
।हरीइति।सोमऽपेयाय।वक्षतः।उप।यज्ञं।सुऽराधसं।अपां।फेनेन।नमुचेः।शिरः।इंद्र।
उत्।अवर्त्तयः।विश्वाः।यत्।अजयः।स्पृधः।मायाभिः।उत्ऽसिसृप्सतः।इंद्र।द्यां।आऽ
रुरुक्षतः।अव।दस्यून्।अधूनुथाः।असुन्वां।इंद्र।संऽसदं।विषूचीं।वि।अनाशयः।सो
मऽपाः।उत्ऽतरः।भवन्॥१६॥ ॥तं।ऊँइति।अभि।प्र।गायत।पुरुऽहूतं।पुरुऽस्तुतं।इंद्रं।

प॰ष॰ गीःऽभिः। तविषं। आ॥ विवासत। यस्य॥ द्विऽबर्हसः। बृहत्। सहः। दाधार। रोदसी इति। गिरी
॥५॥ न्। अज्रान्। अपः। स्वः। वृषऽत्वना। सः। राजसि। पुरुऽस्तुत। एकः। वृत्राणि। जिघ्नसे। इंद्र। जै
त्रा। श्रवस्या॥ च। यंतवे। तं। ते। मदं। गृणीमसि। वृषणं। पृत्ऽसु। ससहिं। ऊं इति। लोकऽकृत्नुं
। अद्रिऽवः। हरिऽश्रियं। येन। ज्योतींषि। आयवे। मनवे। च। विवेदिथ। मंदानः। अस्य। बर्हि
षः। वि। राजसि ॥ १७ ॥ ॥ तत्। अद्य। चित्। ते। उक्थिनः। अनु। स्तुवंति। पूर्वऽथा। वृषऽपत्नीः।
अपः। जय। दिवेऽदिवे। तव। यत्। इंद्रियं। बृहत्। तव। शुष्मं। उत। क्रतुं। वज्रं। शिशाति। धिष
णा। वरेण्यं। तव। द्यौः। इंद्र। पौंस्यं। पृथिवी। वर्धति। श्रवः। त्वां। आपः। पर्वतासः। च। हिन्वि
रे। त्वां। विष्णुः। बृहन्। क्षयः। मित्रः। गृणाति। वरुणः। त्वां। शर्धः। मदति। अनु। मारुतं। राम
त्वं। वृषा। जनानां। मंहिष्ठः। इंद्र। जज्ञिषे। सत्रा। विश्वा। सुऽअपत्यानि। दधिषे ॥ १८ ॥ ॥ ॥५॥
सत्रा। त्वं। पुरुऽस्तुत। एकः। वृत्राणि। तोशसे। न। अन्यः। इंद्रात्। करणं। भूयः। इन्वति। यत्।

इंद्र। मन्म ऽ शः। त्वा। नाना। हवंते। ऊतये। अस्माकेभिः। नृ ऽ भिः। अत्र। स्वः। जय। अरं। क्षयाय। नः। महे। विश्वा। रूपाणि। आ ऽ विशन्। इंद्रं। जैत्राय। हर्षय। शाची ऽ पतिं॥ १८ ॥ ॥ प्र। सं ऽ राजं। चर्षणीनां। इंद्रं। स्तोत। नव्यं। गीः ऽ भिः। नरं। नृ ऽ सहं। मंहिष्ठं। यस्मिन्। उक्थानि। रण्यंति। विश्वानि। च। श्रवस्या। अपां। अवः। न। समुद्रे। तं। सु ऽ स्तुत्या। आ। विवासे। ज्येष्ठ ऽ राजं। भूरे। कृत्नुं। महः। वाजिनं। सनि ऽ भ्यः। यस्य। अनूनाः। गभीराः। मदाः। उरवः। तरुत्राः। हर्षु ऽ मंतः। शूर ऽ साता। तं। इत्। धनेषु। हितेषु। अधि ऽ वाकाय। हवंते। येषां। इंद्रः। ते। जयंति। तं। इत्। च्यौत्नैः। आर्यंति। तं। कृतेभिः। चर्षणयः। एषः। इंद्रः। वरिवः ऽ कृत्॥ २० ॥ ॥ इंद्रः। ब्रह्मा। इंद्रः। ऋषिः। इंद्रः। पुरु। पुरु ऽ हूतः। महान्। महीभिः। शचीभिः। सः। स्तोम्यः। सः। हव्यः। सत्यः। सत्वा। तुवि ऽ कूर्मिः। एकः। चित्। सन्। अभि ऽ भूतिः। तं। अर्केभिः। तं। साम ऽ भिः। तं। गायत्रैः। चर्षणयः। इंद्रं। वर्धंति। क्षितयः।

प·ष·८

॥६॥

प्रऽनेतारं।वस्यः।अच्छ।कर्त्तारं।ज्योतिः।समत्ऽसु।ससह्वांसं।युधा।अमित्रान्।सः।नः
।पप्रिः।पारयाति।स्वस्ति।नावा।पुरुऽहूतः।इंद्रः।विश्वाः।अति।द्विषः।सः।त्वं।नः।इंद्र।
वाजेभिः।दशस्य।च।गातुऽय।च।अच्छ।च।नः।सुम्नं।नेषि॥२१॥ ॥आ।याहि।सुसुम।हि।
ते।इंद्र।सोमं।पिब।इमं।आ।इदं।बर्हिः।सदः।मम।आ।त्वा।ब्रह्मऽयुजा।हरीइति।व
हतां।इंद्र।केशिना।उप।ब्रह्माणि।नः।शृणु।ब्रह्माणः।त्वा।वयं।युजा।सोमऽपां।इंद्र।
सोमिनः।सुतऽवंतः।हवामहे।आ।नः।याहि।सुतऽवतः।अस्माकं।सुऽस्तुतीः।उप।पिब।सु।
शिप्रिन्।अंधसः।आ।ते।सिंचामि।कुक्ष्योः।अनु।गात्रा।वि।धावतु।गृभाय।जिह्वया।म
धु॥२२॥ ॥स्वादुः।ते।अस्तु।संऽसुदे।मधुऽमान्।तन्वे।तव।सोमः।शं।अस्तु।ते।हृदे।अ
यं।ऊंइति।त्वा।विऽचर्षणे।जनीःऽइव।अभि।संऽवृतः।प्र।सोमः।इंद्र।सर्पतु।तुविऽग्रीवः
।वपाऽउदरः।सुऽबाहुः।अंधसः।मदे।इंद्रः।वृत्राणि।जिघ्नते।इंद्र।प्र।इहि।पुरः।त्वं।विश्व

राम

॥६॥

स्य। ईशानः। ओजसा। वृत्राणि। वृत्रऽहन्। जहि। दीर्घः। ते। अस्तु। अंकुशः। येन। वसु। प्रऽ
यच्छसि। यजमानाय। सुन्वते॥ २३॥ ॥ अयं। ते। इंद्र। सोमः। निऽपूतः। अधि। बर्हिषि। आ।
इहि। ईं। अस्य। द्रव। पिब। शाचिगो इति शाचिऽगो। शाचिऽपूजन। अयं। रणाय। ते। सुतः।
आखंडल। प्र। हूयसे। यः। ते। शृंगऽवृषः। नपात्। प्रनपादिति प्रऽनपात्। कुंडऽपाय्यः। नि। अ
स्मिन्। दध्रे। आ। मनः। वास्तोः। पते। ध्रुवा। स्थूणा। अंसत्रं। सोम्यानां। द्रप्सः। भेत्ता। पुरां। श
श्वतीनां। इंद्रः। मुनीनां। सखा॥ पृदाकुऽसानुः। यजतः। गोऽएषणः। एकः। सन्। अभि। भूय
सः। भूर्णिं। अश्वं। नयत्। तुजा। पुरः। गृभा। इंद्रं। सोमस्य। पीतये॥ २४॥ ॥ इदं। ह। नूनं। ए
षां। सुम्नं। भिक्षेत। मर्त्यः। आदित्यानां। अपूर्व्यं। सवीमनि। अनर्वाणः। हि। एषां। पंथाः। आ
दित्यानां। अदब्धाः। संति। पायवः। सुगेऽवृधः। ०। शर्म। यच्छंतु। सऽप्रथः। यत्। ईमहे। देवे
भिः। देवि। अदिते। अरिष्टऽभर्मन्। आ। गहि। स्मत्। सूरिऽभिः। पुरुऽप्रिये। सुशर्मऽभिः। ते।

प॰ ब॰ हि।पुत्रासः।अदितिः।विदुः।द्वेषांसि।योतवे।अंहोः।चित्।उरुऽचक्रयः।अनेहसः॥२५॥
॥७॥ ॥ ॥अदितिः।नः।दिवा।पशुं।अदितिः।नक्तं।अद्वयाः।आदितिः।पातु।अंहसः।सदाऽवृधा
।उत।स्या।नः।दिवा।मतिः।अदितिः।ऊत्या।आ।गमत्।सा।शंऽताति।मयः।करत्।अप।
स्रिधः।उत।त्या।दैव्या।भिषजा।शं।नः।करतः।अश्विना।युयुयातां।इतः।रपः।अप।स्रिधः
।शं।अग्निः।अग्निऽभिः।करत्।शं।नः।तपतु।सूर्यः।शं।वातः।वातु।अरपाः।अप।स्रिधः।
अप।अमीवां।अप।स्रिधं।अप।सेधत।दुःऽमतिं।आदित्यासः।युयोतन।नः।अंहसः॥२६॥
॥ ॥युयोत।शरुं।अस्मत्।आ।आदित्यासः।उत।अमतिं।ऋधक्।द्वेषः।कृणुत।विश्वऽवे
दसः।तत्।सु।नः।शर्म।यच्छत।आदित्याः।यत्।मुमोचति।एनस्वंतं।चित्।एनसः।सुऽदानवः राम
।यः।नः।कः।चित्।रिरिक्षति।रक्षःऽत्वेन।मर्त्यः।स्वैः।सः।एवैः।रिरिषीष्ट।युः।जनः।सं।इ ॥७॥
त्।तं।अघं।अश्नवत्।दुःऽशंसं।मर्त्यं।रिपुं।यः।अस्मऽत्रा।दुःऽहनावान्।उप।द्वयुः।पाकऽ

त्रा। स्छन। देवाः। हृत्ऽसु। जानीथ। मर्त्यं। उप। द्वयुं। च। अद्वयुं। च। वसवः॥ २७॥ ॥ आ। श
र्म। पर्वतानां। आ। उत। अपां। वृणीमहे। द्यावाक्षामा। आरे। अस्मत्। रपः। कृतं। ते। नः। भद्रेण
। शर्मणा। युष्माकं। नावा। वसवः। अति। विश्वानि। दुःऽइता। पिपर्त्तन। तुचे। तनाय। तत्।
सु। नः। द्राघीयः। आयुः। जीवसे। आदित्यासः। सुऽमहसः। कृणोतन। यज्ञः। हीळः। वः।
अंतरः। आदित्याः। अस्ति। मृळत। युष्मेइति। इत्। वः। अपि। स्मसि। सऽजात्ये। बृहत्। व
रूथं। मरुतां। देवं। त्रातारं। अश्विना। मित्रं। ईमहे। वरुणं। स्वस्तये। अनेहः। मित्र। अर्यमन्।
नृऽवत्। वरुण। शंस्यं। त्रिऽवरूथं। मरुतः। यंत। नः। छर्दिः। ये। चित्। हि। मृत्युऽबंधवः।
आदित्याः। मनवः। स्मसि। प्र। सु। नः। आयुः। जीवसे। तिरेतन॥ २८॥ ॥ तं। गूर्धय। स्वःऽ
नरं। देवासः। देवं। अरतिं। दधन्विरे। देवऽत्रा। हव्यं। आ। ऊहिरे। विभूतऽरातिं। विप्र। चि
त्रऽशोचिषं। अग्निं। ईळिष्व। यंतुरं। अस्य। मेधस्य। सोम्यस्य। सोभरे। प्र। ईं। अध्वराय। पू

प॰ष॰२
॥८॥

व्यं।यजिष्ठं।त्वा।ववृमहे।देवं।देवऽत्रा।होतारं।अमर्त्यं।अस्य।यज्ञस्य।सुऽक्रतुं।ऊर्जः।न
पातं।सुऽभगं।सुऽदीदितिं।अग्निं।श्रेष्ठऽशोचिषं।सः।नः।मित्रस्य।वरुणस्य।सः।अपां।आ
।सुम्नं।यक्षते।दिवि।यः।सं।इधा।यः।आऽहुती।यः।वेदेन।ददाश।मर्त्तः।अग्नये।यः।नम
सा।सुऽअध्वरः॥२८॥ ॥तस्य।इत्।अर्वंतः।रंहयंते।आशवः।तस्य।द्युम्निऽतमं।यशः।
न।तं।अंहः।देवऽकृतं।कुतः।चन।न।मर्त्यऽकृतं।नशत्।सुऽअग्नयः।वः।अग्निऽभिः।
स्याम।सूनोइति।सहसः।ऊर्जां।पते।सुऽवीरः।त्वं।अस्मऽयुः।प्रऽशंसमानः।अतिथिः।न
।मित्रियः।अग्निः।रथः।न।वेद्यः।त्वेइति।क्षेमासः।अपि।संति।साधवः।त्वं।राजा।रयी
णां।सः।अद्धा।दाश्वुऽअध्वरः।अग्ने।मर्त्तः।सुऽभग।सः।प्रऽशंस्यः।सः।धीभिः।अस्तु।स
निता।यस्य।त्वं।ऊर्ध्वः।अध्वराय।तिष्ठसि।क्षयत्ऽवीरः।सः।साधते।सः।अर्वत्ऽभिः।
सनिता।सः।विपन्युऽभिः।सः।शूरैः।सनिता।कृतं॥३०॥ ॥यस्य।अग्निः।वपुः।गृहे।स्तो

राम
॥८॥

मं। वनः। दधीत। विश्वऽवार्यः। हव्या। वा। वेविषत्। विषः। विप्रस्य। वा। स्तुवतः। सहसः।
यह्रोइति। मक्षुऽतमस्य। रातिषु। अवःऽदेवं। उपरिऽमर्त्यं। कृधि। वसोइति। विविदुषः। व
चः। यः। अग्निं। हव्यदातिऽभिः। नमःऽभिः। वा। सुऽदक्षं। आऽविवासति। गिरा। वा। अजिरऽ
शोचिषं। संऽइधा। यः। निऽशिती। दाशत्। अदितिं। धामऽभिः। अस्य। मर्त्यः। विश्वा। इत्।
सः। धीभिः। सुऽभगः। जनान्। अति। द्युम्नैः। उद्नःऽइव। तारिषत्। तत्। अग्ने। द्युम्नं। आ।
भर। यत्। ससहत्। सदने। कं। चित्। अत्रिणं। मन्युं। जनस्य। दुःऽध्यः।। ३१ ।। ।। येन। चष्टे।०
येन। नासत्या। भगः। वयं। तत्। ते। शवसा। गातुवित्ऽतमाः। इंद्रत्वाऽऊताः। विधेमहि।
ते। घ। इत्। अग्ने। सुऽआध्यः। ये। त्वा। विप्र। निऽदधिरे। नृऽचक्षसं। विप्रासः। देव। सुऽक्र
तुं। ते। इत्। वेदिं। सुऽभग। ते। आऽहुतिं। ते। सोतुं। चक्रिरे। दिवि। ते। इत्। वाजेभिः। जिग्युः
। महत्। धनं। ये। त्वेइति। कामं। निऽएरिरे। भद्रः। नः। अग्निः। आऽहुतः। भद्रा। रातिः। सुऽ

प.ष.

॥२॥

भग। भद्रः। अध्वरः। भद्राः। उत। प्रऽशस्तयः। भद्रं। मनः। कृणुष्व। वृत्रऽतूर्ये। येन। समत्ऽ
सु। ससहः। ०। भूरि। शर्धतां। वनेम। ते। अभिष्टिऽभिः॥ ३२ ॥ ॥ईळे। गिरा। मनुःऽहितं।
यं। देवाः। दूतं। अरतिं। निऽएरिरे। यजिष्ठं। हव्यऽवाहनं। तिग्मऽजंभाय। तरुणाय। राज
ते। प्रयः। गायसि। अग्नये। यः। पिंशते। सूनृताभिः। सुऽवीर्यं। अग्निः। घृतेभिः। आऽहुतः
। यदि। घृतेभिः। आऽहुतः। वाशीं। अग्निः। भरति। उत्। च। अव। च। असुरःऽइव। निःऽनिर्ज
। यः। हव्यानि। ऐरयत। मनुःऽहितः। देवः। आसा। सुऽगंधिना। विवासते। वार्याणि। सुऽअ
ध्वरः। होता। देवः। अमर्त्यः। यत्। अग्ने। मर्त्यः। त्वं। स्यां। अहं। मित्रऽमहः। अमर्त्यः। सहसः
। सूनोइति। आऽहुत॥ ३३ ॥ ॥न। त्वा। रासीय। अभिऽशस्तये। वसोइति। न। पापऽत्वा
य। संत्य। न। मे। स्तोता। अमतिऽवा। न। दुःऽहितः। स्यात्। अग्ने। न। पापया॥ पितुः। न। पु
त्रः। सुऽभृतः। दुरोणे। आ। देवान्। एतु। प्र। नः। हविः। तव। अहं। अग्ने। ऊतिऽभिः। नेदिष्ठा

राम

॥ २॥

भिः। सख्येव। जोषं। आ। वसोइति। सदा। देवस्य। मर्त्यः। तव। क्रत्वा। सनेयं। तव। रातिऽभिः। अ
ग्ने। तव। प्रशस्तिऽभिः। त्वां। इत्। आहुः। प्रऽमतिं। वसोइति। मम। अग्ने। हर्षस्व। दातवे। प्र। सः।
अग्ने। तव। ऊतिऽभिः। सुऽवीराभिः। तिरते। वाजभर्मऽभिः। यस्य। त्वं। सख्यं। आऽवरः। तव। २५
द्रप्सः। नीलऽवान्। वाशः। ऋत्वियः। इंधानः। सिष्णोइति। आ। ददे। त्वं। महीनां। उषसां। अ
सि। प्रियः। क्षपः। वस्तुषु। राजसि। तं। आ। अगन्म। सोभरयः। सहस्रऽमुष्कं। सुऽअभिष्टिं।
अवसे। संऽराजं। त्रासदस्यवं। यस्य। ते। अग्ने। अन्ये। अग्नयः। उपऽक्षितः। वयाःऽइव। विपः।
नः। द्युम्ना। नि। युवे। जनानां। तव। क्षत्राणि। वर्धयन्। यं। आदित्यासः। अद्रुहः। पारं। नय
थ। मर्त्यं। मघोनां। विश्वेषां। सुऽदानवः। यूयं। राजानः। कं। चित्। चर्षणिऽसहः। क्षयंतं। मा
नुषान्। अनु। वयं। ते। वः। वरुण। मित्र। अर्यमन्। स्याम। इत्। ऋतस्य। रथ्यः। अदात्। मे। पौ
रुऽकुत्स्यः। पंचाशतं। त्रसदस्युः। वधूनां। मंहिष्ठः। अर्यः। सत्ऽपतिः। उत। मे। प्रयियोः। वयि

प.ष.१ यो:।सुऽवास्त्वाः।अधि।तुग्वनि।तिसृणां।सप्ततीनां।श्यावः।प्रऽनेता।भुवत्।वसुः।दियानां।पतिः॥३४॥ ॥आ।गंत।मा।रिषण्यत।प्रऽस्थावानः।मा।अप।स्थात।सऽमन्यवः।स्थिरा

॥१०॥ ।चित्।नमयिष्णवः।वीळुपविऽभिः।मरुतः।ऋभुक्षणः।आ।रुद्रासः।सुदीतिऽभिः।इषा।नः।अद्य।आ।गत।पुरुऽस्पृहः।यज्ञं।आ।सोभरीऽयवः।विद्म।हि।रुद्रियाणां।शुष्मं।उग्रं।मरुतां।शिमीऽवतां।विष्णोः।एषस्य।मीळ्हुषां।वि।द्वीपानि।पापतन्।तिष्ठत्।दुच्छुना॥

उभेइति।युजंत।रोदसीइति।प्र।धन्वानि।ऐरत।शुभ्रऽखादयः।यत्।एजथ।स्वऽभानवः।अच्युता।चित्।वः।अज्मन्।आ।नानदति।पर्वतासः।वनस्पतिः।भूमिः।यामेषु।रेजते॥३९॥

॥ ॥अमाय।वः।मरुतः।यातवे।द्यौः।जिहीते।उत्ऽतरा।बृहत्।यत्र।नरः।देदिशते।तनूषु।आ।त्वक्षांसि।बाहुऽओजसः।स्वधां।अनु।श्रियं।नरः।महि।त्वेषाः।अमऽवंतः।वृषऽप्सवः।वहंते।अह्रुतऽप्सवः।गोभिः।बाणः।अज्यते।सोभरीणां।रथे।कोशे।हिरण्यये।गोऽ

राम

॥१०॥

बंधवः। सुऽजातासः। इषे। भुजे। मह्हांतः। नः। स्परसे। नु। प्रति। वः। वृषत्ऽअंजयः। वृष्णे।
शर्धाय। मारुताय। भरध्वं। हव्या। वृषऽप्रयाव्ने। वृषणश्वेन। मरुतः। वृषऽप्सुना। रथेन। वृ
षऽनाभिना। आ। श्येनासः। न। पक्षिणः। वृथा। नरः। हव्या। नः। वीतये। गत॥ २७॥ ॥स
मानं। अंजि। एषां। वि। भ्राजंते। रुक्मासः। अधि। बाहुषु। दविद्युतति। ऋष्टयः। ते। उ
ग्रासः। वृषणः। उग्रऽबाहवः। नकिः। तनूषु। येतिरे। स्थिरा। धन्वानि। आयुधा। रथेषु। वः।
अनीकेषु। अधि। श्रियः। येषां। अर्णः। न। सऽप्रथः। नाम। त्वेषं। शश्वतां। एकं। इत्। भुजे। व
यः। न। पित्र्यं। सहः। तान्। वंदस्व। मरुतः। तान्। उप। स्तुहि। तेषां। हि। धुनीनां। अराणां। न।
चरमः। तत्। एषां। दाना। मह्ना। तत्। एषां। सुऽभगः। सः। वः। ऊतिषु। आस। पूर्वासु। मरु
तः। विऽउष्टिषु। यः। वा। नूनं। उत। असति॥ २८॥ ॥यस्य। वा। यूयं। प्रति। वाजिनः। न
रः। आ। हव्या। वीतये। गथ। अभि। सः। द्युम्नैः। उत। वाजसातिऽभिः। सुम्ना। वः। धूतयः।

प.ष.८ नशात्।यथा।रुद्रस्य।सूनवः।दिवः।वशांति।असुरस्य।वेधसः।युवानः।तथा।इ
॥२१॥ त्।असत्।ये।च।अर्हंति।मरुतः।सुऽदानवः।स्मत्।मीळ्हुषः।चरंति।ये।अतः।चि
त्।आ।नः।उप।वस्यसा।हृदा।युवानः।आ।ववृध्वं।यूनः।ऊं इति।सु।नविष्ठया।
वृष्णः।पावकान्।अभि।सोभरे।गिरा।गाय।गाःऽइव।चर्कृषत्।सहाः।ये।सं
ति।मुष्टिहाऽइव।हव्यः।विश्वासु।पृत्ऽसु।होतृषु।वृष्णः।चंद्रान्।न।सुश्रवःऽ
तमान्।गिरा।वंदस्व।मरुतः।अह॥२८॥ ॥गावः।चित्।घ।सऽमन्यवः।सऽजा
त्येन।मरुतः।सऽबंधवः।रिहते।ककुभः।मिथः।मर्त्तः।चित्।वः।नृतवः।रुक्मऽ
वक्षसः।उप।भ्रातृऽत्वं।आ।अयति।अधि।नः।गात।मरुतः।सदा।हि।वः।आपिऽ राम
त्वं।अस्ति।निऽध्रुवि।मरुतः।मारुतस्य।नः।आ।भेषजस्य।वहत।सुऽदानवः।यू ॥११॥
यं।सखायः।सप्तयः।याभिः।सिंधुं।अवथ।याभिः।तूर्वथ।याभिः।दशस्यथ।

क्रिविं। मयः। नः। भूत। ऊतिऽभिः। मयःऽभुवः। शिवाभिः। असश्चऽद्विषः। यत्।
सिंधौ। यत्। असिक्न्यां। यत्। समुद्रेषु। मरुतः। सुऽबर्हिषः। यत्। पर्वतेषु। भेषजं।
विश्वं। पश्यंतः। बिभृथ। तनूषु। आ। तेन। नः। अधि। वोचत। क्षमा। रपः। मरुतः। आतु
रस्य। नः। इष्कर्त। विऽह्रुतं। पुनरिति॥ ४०॥ ॥इतिषष्ठाष्टके प्रथमोऽ
ध्यायः॥ ॥ॐ॥ ॥वयं। ऊंइति। त्वां। अपूर्व्य। स्थूरं। न। कत्। चित्। भ
रंतः। अवस्यवः। वाजे। चित्रं। हवामहे। उप। त्वा। कर्मन्। ऊतये। सः। नः। युवा। उग्रः। च
क्राम। यः। धृषत्। त्वां। इत्। हि। अवितारं। ववृमहे। सखायः। इंद्र। सानसिं। आ। याहि।
इमे। इंदवः। अश्वऽपते। गोऽपते। उर्वराऽपते। सोमं। सोमऽपते। पिब। वयं। हि। त्वा। बंधुऽ
मंतं। अबंधवः। विप्रासः। इंद्र। येमिम। या। ते। धामानि। वृषभ। तेभिः। आ। गहि। विश्वे
भिः। सोमऽपीतये। सीदंतः। ते। वयः। यथा। गोऽश्रीते। मधौ। मदिरे। विवक्षणे। अभि। त्वां।

५-व-२ इंद्र।नोनुमः॥१॥ ॥अच्छ।च।त्वा।एना।नमसा।वदामसि।किं।मुहुः।चित्।वि।दीधयः।सं
॥१२॥ ति।कामासः।हरिऽवः।ददिः।त्वं।स्मः।वयं।संति।नः।धियः।नूत्नाः।इत्।इंद्र।ते।वयं।ऊती।
अभूम।नहि।नु।ते।अद्रिऽवः।विद्म।पुरा।परीणसः।विद्म।सखिऽत्वं।उत।शूर।भोज्यं।आ
।ते।ता।वज्रिन्।ईमहे।उतोइति।समास्मिन्।आ।शिशीहि।नः।वसोइति।वाजे।सुऽशिप्र।गोऽ
मति।यः।नः।इदंऽइदं।पुरा।प्र।वस्यः।आऽनिनाय।तं।ऊंइति।वः।स्तुषे।सखायः।इंद्रं।ऊ
तये।हरिऽअश्वं।सत्ऽपतिं।चर्षणिऽसहं।सः।हि।स्म।यः।अमंदत।आ।तु।नः।सः।वयति
।गव्यं।अश्व्यं।स्तोतृऽभ्यः।मघऽवा।शतं॥२॥ ॥त्वया।ह।स्वित्।युजा।वयं।प्रति।श्वसं
तं।वृषभ।ब्रुवीमहि।संऽस्थे।जनस्य।गोऽमतः।जयेम।कारे।पुरुऽहूत।कारिणः।अभि। राम
तिष्ठेम।दुःऽध्यः।नृऽभिः।वृत्रं।हन्याम।शूशुयाम।च।अवेः।इंद्र।प्र।नः।धियः।अभ्रा ॥१२॥
तृव्यः।अना।त्वं।अनापिः।इंद्र।जनुषा।सनात्।असि।युधा।इत्।आपिऽत्वं।इच्छसे।न

किः। रेवंतं। सख्याय। विंदसे। पीयंति। ते। सुराऽश्वः। यदा। कृणोषि। नदनुं। सं। ऊहसि। आत्
। इत्। पिताऽइव। हूयसे। मा। ते। अमाऽजुरः। यथा। मूरासः। इंद्र। सख्ये। त्वाऽवतः। नि। सदाम। स
चा। सुते॥ ३॥ ॥ मा। ते। गोऽदत्र। निः। अराम। राधसः। इंद्र। मा। ते। गृहामहि। दृह्ळा। चित्। अ
र्यः। प्र। मृश। अभि। आ। भर। न। ते। दामानः। आऽदभे॥ इंद्रः। वा॥ घ। इत्। इयत्। मघं। सरस्व
ती। वा। सुऽभगा। ददिः। वसु। त्वं। वा। चित्र। दाशुषे॥ चित्रः। इत्। राजा॥ राजकाः। इत्। अन्यके
। यके। सरस्वती। अनु। पर्जन्यःऽइव। ततनत्॥ हि। वृष्ट्या॥ सहस्रं। अयुता। ददत्॥ ५॥ ॥
ओ इति। त्यं। अह्वे। आ। रथं। अद्या। दंसिष्ठं। ऊतये। यं। अश्विना॥ सुऽहवा। रुद्रवर्त्तनी इति रु
द्रऽवर्त्तनी। आ। सूर्यायै। तस्थुः। पूर्वऽआपुषं। सुऽहवं। पुरुऽस्पृहं। भुज्युं। वाजेषु। पूर्व्यं। स
चनाऽवंतं। सुमतिऽभिः। सोभरे। विऽद्वेषसं। अनेहसं। ०। देवा। नमःऽभिः। अश्विना। अर्वा
चीना। सु। अवसे। करामहे। गंतारा। दाशुषः। गृहं। युवोः। रथस्य। परि। चक्रं। ईयते। इर्मा।

प·ब·४
॥१३॥

अन्यत्। वां। इषण्यति। अस्मान्। अच्छ। सुऽमतिः। वां। शुभः। पतीइति। आ। धेनुःऽइव
।धावतु। रथः। यः। वां। त्रिऽवंधुरः। हिरण्यऽअभीशुः। अश्विना। परि। द्यावापृथिवीइति।
भूषति। श्रुतः। तेन। नासत्या। आ। गतं॥ ५॥ ॥दशस्यंता। मनवे। पूर्व्यं। दिवि। यवं। वृकेण।
कर्षथः। ता। वां। अद्य। सुमतिऽभिः। शुभः। पतीइति। अश्विना। प्र। स्तुवीमहि। उप। नः। वा
जिनीवसूइतिवाजिनीऽवसू। यातं। ऋतस्य। पथिऽभिः। येभिः। तृक्षिं। वृषणा। त्रासदस्य
वं। महे। क्षत्राय। जिन्वथः। अयं। वां। अद्रिऽभिः। सुतः। सोमः। नरा। वृषण्वसूइतिवृषण्ऽ
वसू। आ। यातं। सोमऽपीतये। पिबतं। दाशुषः। गृहे। आ। हि। रुहतं। अश्विना। रथे। को
शे। हिरण्यये। वृषण्वसूइतिवृषण्ऽवसू। युंजाथां। पीवरीः। इषः। याभिः। पक्थं। अवथः
।याभिः। अध्रिऽगुं। याभिः। बभ्रुं। विऽजोषसं। ताभिः। नः। मक्षु। तूयं। अश्विना। आ। ग
तं। भिषज्यतं। यत्। आतुरं॥ ६॥ ॥यत्। अध्रिऽगावः। अध्रिगूइत्यध्रिऽगू। इदा। चित्।

राम
॥१३॥

अह्नः।अश्विना।हवामहे।वयं।गीःऽभिः।विपन्यवः।ताभिः।आ।यातं।वृषणा।उप।मे।
हवं।विश्वऽप्सुं।विश्वऽवार्यं।इषा।मंहिष्ठा।पुरुऽभूतमा।नरा।याभिः।क्रिविं।ववृधुः।
ताभिः।आ।गतं।तौ।इदा।चित्।अहानां।तौ।अश्विना।वंदमानः।उप।ब्रुवे।तौ।ऊं इति
।नमःऽभिः।ईमहे।तौ।इत्।दोषा।तौ।उषसि।शुभः।पती इति।ता।यामन्।रुद्रवर्त्तनी इ
तिरुद्रऽवर्त्तनी।मा।नः।मर्त्ताय।रिपवे।वाजिनीवसू इति वाजिनीऽवसू।परः।रुद्रौ।अति
।ख्यतं।आ।सुग्म्याय।सुग्म्यं।प्रातरिति।रथेन।अश्विना।वा।सक्षणी इति।हुवे।पिताऽइव
।सोभरी॥ ८ ॥ ॥मनःऽजवसा।वृषणा।मदऽच्युता।मक्षुंऽगमाभिः।ऊतिऽभिः।आरात्ता
त्।चित्।भूतं।अस्मे इति।अवसे।पूर्वीऽभिः।पुरुऽभोजसा।आ।नः।अश्वऽवत्।अश्वि
ना।वर्त्तिः।यासिष्टं।मधुऽपातमा।नरा।गोऽमत्।दस्रा।हिरण्यऽवत्।सुऽप्रावर्गं।सुऽवी
र्यं।सुष्टु।वार्यं।अनाधृष्टं।रक्षस्विना।आस्मिन्।आ।वां।आऽयाने।वाजिनीवसू इति वा

प·ष·२ जिनीऽवसू। विश्वा। वामानि। धीमहि॥ ८॥ ॥ ईळिष्व। हि। प्रतीव्यं। यजस्व। जातऽवे
॥१५॥ दसं। चरिष्णुऽधूमं। अगृभीतऽशोचिषं। दामानं। विश्वऽचर्षणे। अग्निं। विश्वऽमनः।
गिरा। उत। स्तुषे। विऽस्पर्धसः। रथानां। येषां। आऽबाधः। ऋग्मियः। इषः। पृक्षः। च।
निऽग्रभे। उपऽविदा। वह्निः। विंदते। वसु। ०। दीदियुषः। वि। अजरं। तपुःऽजंभस्य। सुऽ
द्युतः। गणऽश्रियः। उत्। ऊं इति। तिष्ठ। सुऽअध्वर। स्तवानः। देव्या। कृपा। अभिऽख्या।
भासा। बृहता। शुशुक्वनिः॥ २॥ ॥ अग्ने। याहि। सुशस्तिऽभिः। हव्या। जुह्वानः। आ
नुषक्। यथा। दूतः। बभूथ। हव्यऽवाहनः। अग्निं। वः। पूर्व्यं। हुवे। होतारं। चर्षणी
नां। तं। अया। वाचा। गृणे। तं। ऊं इति। वः। स्तुषे। यज्ञेभिः। अद्भुतऽक्रतुं। यं। कृपा। सूद राम
यंते। इत्। मित्रं। न। जने। सुऽधितं। ऋतऽवनि। ऋतऽवानं। ऋतऽयवः। यज्ञस्य। साधनं। ॥१५॥
गिरा। उपो इति। एनं। जुजुषुः। नमसः। पदे। अच्छ। नः। अंगिरःऽतमं। यज्ञासः। यंतु। सं

यतः।होता।यः।अस्ति।विक्षु।आ।यशःऽतमः॥१०॥ ॥अग्ने।तव।त्ये।अजर।इंधाना
सः।बृहत्।भाः।अश्वाःऽइव।वृषणः।तविषीऽयवः।सः।त्वं।नः।ऊर्जां।पते।रयिं।रास्व
।सुऽवीर्यं।प्र।अव।नः।तोके।तनये।समत्ऽसु।आ।यत्।वै।ऊं इति।विश्पतिः।शितः।
सुऽप्रीतः।मनुषः।विशि।विश्वा।इत्।अग्निः।प्रति।रक्षांसि।सेधति।श्रुष्टी।अग्ने।न
वस्या।मे।स्तोमस्य।वीर।विश्पते।नि।मायिनः।तपुषा।रक्षसः।दह।न।तस्य।मायया
।चन।रिपुः।ईशीत।मर्त्यः।यः।अग्नये।ददाश।हव्यदातिऽभिः॥११॥ ॥विऽअश्वः।त्वा।
वसुऽविदं।उक्षण्युः।अप्रीणात्।ऋषिः।महः।राये।तं।ऊं इति।त्वा।सं।इधीमहि।उ
शना।काव्यः।त्वा।नि।होतारं।असादयत्।आऽयजिं।त्वा।मनवे।जातऽवेदसं।विश्वे।
हि।त्वा।सऽजोषसः।देवासः।दूतं।अक्रत।श्रुष्टी।देव।प्रथमः।यज्ञियः।भुवः।इमं।घ।
वीरः।अमृतं।दूतं।कृण्वीत।मर्त्यः।पावकं।कृष्णऽवर्त्तनिं।विऽहायसं।तं।हुवेम।यतऽ

प॰ष॰२ स्रुचः। सुऽभासं। शुक्रऽशोचिषं। विशां। अग्निं। अजरं। प्रत्नं। ईड्यं॥ १२॥ ॥ यः। अ
॥२५॥ स्मै। हव्यदातिऽभिः। आऽहुतिं। मर्त्तः। अविधत्। भूरि। पोषं। सः। धत्ते। वीरऽवत्। यशः।
प्रथमं। जातऽवेदसं। अग्निं। यज्ञेषु। पूर्व्यं। प्रति। स्रुक्। एति। नमसा। हविष्मती। आ
भिः। विधेम। अग्नये। ज्येष्ठाभिः। व्यश्वऽवत्। मंहिष्ठाभिः। मतिऽभिः। शुक्रऽशोचि
षे। नूनं। अर्च्च। विऽहायसे। स्तोमेभिः। स्थूरयूपऽवत्। ऋषे। वैय्यश्व। दम्याय। अग्नये।
अतिथिं। मानुषाणां। सूनुं। वनस्पतीनां। विप्राः। अग्निं। अवसे। प्रत्नं। ईळते॥ १३॥ ॥
महः। विश्वान्। अभि। सतः। अभि। हव्यानि। मानुषा। अग्ने। नि। सत्सि। नमसा। अ
धि। बर्हिषि। वंस्व। नः। वार्या। पुरु। वंस्व। रायः। पुरुऽस्पृहः। सुऽवीर्यस्य। प्रजाऽवतः राम
। यशस्वतः। त्व। वरो इति। सुऽसाम्ने। अग्ने। जनाय। चोदय। सदा। वसो इति। रातिं। य ॥२५॥
विष्ठ। शश्वते। त्वं। हि। सुऽप्रतूः। असि। त्वं। नः। गोऽमतीः। इषः। महः। रायः। सातिं। अ

ग्ने।अप।वृधि।अग्ने।त्वं।यशाः।असि।आ।मित्रावरुणा।वह।ऋतऽवाना।संऽ
राजा।पूतऽदक्षसा॥२४॥ ॥सखायः।आ।शिषामहि।ब्रह्म।इंद्राय।वज्रिणे।
स्तुषे।ऊं इति।सु।वः।नृऽतमाय।धृष्णवे।शवसा।हि।असि।श्रुतः।वृत्रऽहत्येन।वृत्रऽ
हा।मघैः।मघोनः।अति।शूर।दाशसि।०।रयिं।चित्रश्रवःऽतमं।निरेके।चित्।यः।हरिऽ
वः।वसुः।ददिः।आ।निरेकं।उत।प्रियं।इंद्र।दर्षि।जनानां।धृषता।धृष्णोइति।स्तव
मानः।आ।भर।न।ते।सव्यं।न।दक्षिणं।हस्तं।वरंते।आऽमुरः।न।परिऽबाधः।हरिऽवः
।गोऽइष्टिषु॥२५॥ ॥आ।त्वा।गोभिःऽइव।व्रजं।गीःऽभिः।ऋणोमि।अद्रिऽवः।आ
।स्म।कामं।जरितुः।आ।मनः।पृण।विश्वानि।विश्वऽमनसः।धिया।नः।वृत्रहन्ऽ
तम।उग्र।प्रनेतरितिप्रऽनेतः।अधि।सु।वसोइति।गहि।वयं।ते।अस्य।वृत्रऽहन्।
विद्याम।शूर।नव्यसः।वसोः।स्पार्हस्य।पुरुऽहूत।राधसः।इंद्र।यथा।हि।अस्ति।

ते। अपरिऽइतं। नृतो इति। शवः। अमृक्ता। रातिः। पुरुऽहूत। दाशुषे। आ। वृषस्व। म
हाऽमह। महे। नृऽतम। राधसे। दृह्ळः। चित्। दृह्य। मघऽवन्। मघत्तये॥१६॥ ॥नु।
अन्यत्र। चित्। अद्रिऽवः। त्वत्। नः। जग्मुः। आऽशसः। मघऽवन्। शग्धि। तव। तत्। नः।
ऊतिऽभिः। नहि। अंग। नृतो इति। त्वत्। अन्यं। विंदामि। राधसे। राये। द्युम्नाय। शव
से। च। गिर्वणः। आ। इंदुं। इंद्राय। सिंचत। पिबाति। सोम्यं। मधु। प्र। राधसा। चोदयाते।
महिऽत्वना। उपो इति। हरीणां। पतिं। दक्षं। पृंचंतं। अब्रवं। नूनं। श्रुधि। स्तुवतः। अश्व्य
स्य। नहि। अंग। पुरा। चन। जज्ञे। वीरऽतरः। त्वत्। नकिः। राया। न। एवऽथा। न। भंदना।
॥१७॥ ॥आ। इत्। ऊं इति। मध्वः। मदिन्ऽतरं। सिंच। वा। अध्वर्यो इति। अंधसः।
एव। हि। वीरः। स्तवते। सदाऽवृधः। इंद्र। स्थातः। हरीणां। नकिः। ते। पूर्व्यऽस्तुतिं। उत्।
आनंश। शवसा। न। भंदना। तं। वः। वाजानां। पतिं। अहूमहि। श्रवस्यवः। अप्रायुऽ

भिः। यज्ञेभिः। ववृधेन्यं। एतोऽइति। नु। इंद्रं। स्तवाम। सखायः। स्तोम्यं। नरं। कृष्टीः।
यः। विश्वाः। अभि। अस्ति। एकः। इत्। अगोऽरुधाय। गोऽइषे। द्युक्षाय। दस्म्यं। वचः।
घृतात्। स्वादीयः। मधुनः। च। वोचत॥१८॥ ॥यस्य। अमितानि। वीर्या। न। राधः।
परिऽएतवे। ज्योतिः। न। विश्वं। अभि। अस्ति। दक्षिणा। स्तुहि। इंद्रं। व्यश्वऽवत्। अ
नूर्मिं। वाजिनं। यमं। अर्यः। गयं। मंहमानं। वि। दाशुषे। एव। नूनं। उप। स्तुहि। वैयश्व।
दशमं। नवं। सुऽविद्वांसं। चर्कृत्यं। चरणीनां। वेत्थ। हि। निःऽऋतीनां। वज्रऽहस्त। प
रिऽवृजं। अहःऽअहः। शुंध्युः। परिपदांऽइव। तत्। इंद्र। अवः। आ। भर। येन। दंसिष्ठ।
कृत्वने। द्विता। कुत्साय। शिश्नथः। नि। चोदय॥१२॥ ॥तं। ऊं इति। त्वा। नूनं। ईमहे।
नव्यं। दंसिष्ठ। सन्यसे। सः। त्वं। नः। विश्वाः। अभिऽमातीः। सक्षणिः। यः। ऋक्षात्। अं
हसः। मुचत्। यः। वा। आयात्। सप्त। सिंधुषु। वधः। दासस्य। तुविऽनृम्ण। नीनमः।

प·ष·२
॥१७॥

यथा। वरोइति। सुऽसाम्ने। सनिऽभ्यः। आ। अवहः। रयिं। विऽअश्वेभ्यः। सुऽभगे। वा
जिनीऽवति। आ। नार्यस्य। दक्षिणा। विऽअश्वान्। एतु। सोमिनः। स्थूरं। च। राधः। श
तऽवत्। सहस्रऽवत्। यत्। त्वा। पृच्छात्। ईजानः। कुहया। कुहयाऽकृते। एषः। अपऽ
श्रितः। वलः। गोऽमंती। अव। तिष्ठति॥ २०॥ ॥ ता। वां। विश्वस्य। गोपा। देवा। देवेषु
। यज्ञिया। ऋतऽवाना। यजसे। पूतऽदक्षसा। मित्रा। तना। न। रथ्या। वरुणः। यः। च। सुऽ
क्रतुः। सनात्। सुऽजाता। तनया। धृतऽव्रता। ता। माता। विश्वऽवेदसा। असुर्याय। प्रऽ
महसा। मही। जजान। अदितिः। ऋतऽवरी। महान्ता। मित्रावरुणा। संऽराजा। देवौ।
असुरा। ऋतऽवानौ। ऋतं। आ। घोषतः। बृहत्। नपाता। शवसः। महः। सूनूइति। दक्ष
स्य। सुक्रतूइतिसुऽक्रतू। सुप्रदानूइतिसुप्रऽदानू। इषः। वास्तु। अधि। क्षितः॥ २१॥
॥ ॥ सं। या। दानूनि। येमथुः। दिव्याः। पार्थिवीः। इषः। नभस्वतीः। आ। वां। चरंतु। वृ

राम
॥१७॥

ष्टयः। अधि। या। बृहतः। दिवः। अभि। यूथाऽइव। पश्यतः। ऋतऽवाना। संऽराजा। नम
से। हिता। ऋतऽवाना। नि। सेदतुः। सांऽराज्याय। सुक्रतू इति सुऽक्रतू। धृतऽव्रता। क्ष
त्रिया। क्षत्रं। आशतुः। अक्ष्णः। चित्। गातुवित्ऽतरा। अनुल्बणेन। चक्षसा। नि। चित्
। मिषंता। निऽचिरा। नि। चिक्यतुः। उत। नः। देवी। अदितिः। उरुष्यतां। नासत्या। उरुष्यं
तु। मरुतः। वृद्धऽशवसः॥ २२॥ ॥ते। नः। नावा। उरुष्यत। दिवा। नक्तं। सुऽदानवः। अ
रिष्यंतः। नि। पायुऽभिः। सचेमहि। अघ्नते। विष्णवे। वयं। अरिष्यंतः। सुऽदानवे। श्रुधि
। स्वऽयावन्। सिंधो इति। पूर्वऽचित्तये। तत्। वार्यं। वृणीमहे। वरिष्ठं। गोपयत्यं। मि
त्रः। यत्। पांति। वरुणः। यत्। अर्यमा। उत। नः। सिंधुः। अपां। तत्। मरुतः। तत्। अ
श्विना। इंद्रः। विष्णुः। मीढ्वांसः। सऽजोषसः। ते। हि। स्म। वनुषः। नरः। अभिऽमातिं
। कयस्य। चित्। तिग्मं। न। क्षोदः। प्रतिऽघ्नंति। भूर्णयः॥ २३॥ ॥अयं। एकः। इत्था।

प-ब-२ पुरू।उरू।चक्षे।वि।विश्पतिः।तस्य।व्रतानि।अनु।वः।चरामसि।अनु।पूर्वाणि।ओक्या।
॥१८॥ ।सांऽराज्यस्य।सश्चिम।मित्रस्य।व्रता।वरूणस्य।दीर्घऽश्रुत्।परि।यः।रश्मिना।दिवः।
अंतान्।ममे।पृथिव्याः।उभेइति।आ।पप्रौ।रोदसीइति।महिऽत्वा।उत्।ऊंइति।स्यः।
शरणे।दिवः।ज्योतिः।अयंस्त।सूर्यः।अग्निः।न।शुक्रः।संऽइधानः।आऽहुतः।व
चः।दीर्घऽप्रसद्मनि।ईशे।वाजस्य।गोऽमतः।ईशे।हि।पित्वः।अविषस्य।दावने॥ २४॥
॥ ॥तत्।सूर्यं।रोदसीइति।उभेइति।दोषा।वस्तोः।उप।ब्रुवे।भोजेषु।अस्मान्।अभि
।उत्।चर।सदा॥ऋज्रं।उक्षण्यायने।रजतं।हरयाणे।रथं।युक्तं।असनाम।सुऽसा
मनि।ता।मे।अश्व्यानां।हरीणां।निऽतोशना।उतोइति।नु।कृत्व्यानां।नृऽवाहसा। राम
स्मदभीशूइतिस्मत्ऽअभीशू।कशाऽवंता।विप्रा।नविष्ठया।मती।महः।वाजिनौ।अर्व
ना।सचा।असनं॥२५॥ ॥युवोः।ऊंइति।सु।रथं।हुवे।सधऽस्तुत्याय।सूरिषु।अतूर्तऽ ॥२८॥

दस्रा । वृषणा । वृषण्वसूइति वृषण्ऽवसू । युवं । वरोइति । सुऽसाम्ने । महे । तने । नासत्या
। अवःऽभिः । याथः । वृषणा । वृषणा । वृषण्वसूइति वृषण्ऽवसू । ता । वां । अद्य । हवामहे
। हव्येभिः । वाजिनीवसूइति वाजिनीऽवसू । पूर्वीः । इषः । इषयंतौ । अति । क्षपः । आ । वां ।
वाहिष्ठः । अश्विना । रथः । यातु । श्रुतः । नरा । उप । स्तोमान् । तुरस्य । दर्शथः । श्रिये । जुहुराणा
। चित् । अश्विना । आ । मन्येथां । वृषण्वसू इति वृषण्ऽवसू । युवं । हि । रुद्रा । पर्षथः । अति
। द्विषः ॥ २६ ॥ ॥ दस्रा । हि । विश्वं । आनुषक् । मक्षुऽभिः । परिऽदीयथः । धियंऽजिन्वा । मधुऽ
वर्णा । शुभः । पतीइति । उप । नः । यातं । अश्विना । राया । विश्वऽपुषा । सह । मघऽवाना । सुऽ
वीरौ । अनपऽच्युता । आ । मे । अस्य । प्रतीव्यं । इंद्रनासत्या । गतं । देवा । देवेभिः । अद्य । सवनःऽ
तमा । वयं । हि । वां । हवामहे । उक्षण्यंतः । व्यश्वऽवत् । सुमतिऽभिः । उप । विप्रौ । इह । आ । ग
तं । अश्विना । सु । ऋषे । स्तुहि । कुवित् । ते । श्रवतः । हवं । नेदीयसः । कूळयातः । पणीन् । उत ।

प॰ष॰२
॥१२॥

॥२७॥ ॥वैय्यश्वस्य। श्रुतं। नरा। उतोइति। मे। अस्य। वेदथः। सऽजोषसा। वरूणः। मित्रः।
अर्यमा। युवाऽदत्तस्य। धिष्ण्या। युवाऽनीतस्य। सूरिऽभिः। अहःऽअहः। वृषणा। मह्यं। शि
क्षतं। यः। वां। यज्ञेभिः। आऽवृतः। अधिऽवस्त्रा। वधूःऽइव। सपर्यतो। शुभे। चक्रातेइति।
अश्विना। यः। वां। उरूव्यचःऽतमं। चिकेतति। नृऽपाय्यं। वर्त्तिः। अश्विना। परि। यातं। अस्म
यूइत्यस्मऽयू। अस्मभ्यं। सु। वृषण्वसूइतिवृषण्ऽवसू। यातं। वर्त्तिः। नृऽपाय्यं। विषुद्रुहाऽ
इव। यज्ञं। ऊहथुः। गिरा॥२८॥ ॥वाहिष्ठः। वां। हवानां। स्तोमः। दूतः। हुवत्। नरा। युवा भ्यां
। भूतु। अश्विना। यत्। अदः। दिवः। अर्णवे। इषः। वा। मदथः। गृहे। श्रुतं। इत्। मे। अमर्त्या। उ
त। स्या। श्वेतऽयावरी। वाहिष्ठा। वां। नदीनां। सिंधुः। हिरण्यऽवर्त्तनिः। स्मत्। एतया। सुऽकी
र्त्या। अश्विना। श्वेतया। धिया। वहेथेइति। शुभ्राऽयावाना। युक्ष्व। हि। त्वं। रथऽसहा। युवस्व।
पोष्या। वसोइति। आत्। नः। वायोइति। मधु। पिब। अस्माकं। सवना। आ। गहि॥२२॥ ॥त

राम
॥१२॥

व। वायोइति। ऋतःपते। त्वष्टुः। जामातः। अद्भुत। अवांसि। आ। वृणीमहे। त्वष्टुः। जामात
रं। वयं। ईशानं। रायः। ईमहे। सुतऽवंतः। वायुं। द्युम्ना। जनासः। वायोइति। याहि। शिव। आ।
दिवः। वहस्व। सु। सुऽअश्व्यं। वहस्व। महः। पृथुऽपक्षसा। रथे। त्वां। हि। सुप्सरःऽतमं। नृऽस
दनेषु। हूमहे। ग्रावाणं। न। अश्वऽपृष्ठं। मंहना। सः। त्वां। नः। देव। मनसा। वायोइति। मंदानः
। अग्रियः। कृधि। वाजान्। अपः। धियः॥ ३०॥ ॥ अग्निः। उक्थे। पुरःऽहितः। ग्रावाणः। बर्हिः
। अध्वरे। स्वा। यामि। मरुतः। ब्रह्मणः। पतिं। देवान्। अवः। वरेण्यं। आ। पशुं। गासि। पृथि
वीं। वनस्पतीन्। उषसा। नक्तं। ओषधीः। विश्वे। च। नः। वसवः। विश्वऽवेदसः। धीनां। भूत।
प्रऽअवितारः। प्र। सु। नः। एतु। अध्वरः। अग्ना। देवेषु। पूर्व्यः। आदित्येषु। प्र। वरुणे। धृ
तऽव्रते। मरुत्ऽसु। विश्वऽभानुषु। विश्वे। हि। स्म। मनवे। विश्वऽवेदसः। भुवन्। वृधे। रिशा
दसः। अरिष्टेभिः। पायुऽभिः। विश्वऽवेदसः। यंत। नः। अवृकं। छर्दिः। आ। नः। अद्य। सऽमन

प॰ष॰२ सः। गंत। विश्वे। सऽजोषसः। ऋचा। गिरा। मरुतः। देवि। अदिते। सदने। पस्त्ये। महि॥
॥२०॥ ॥ ३१ ॥ अभि। प्रिया। मरुतः। या। वः। अश्व्या। हव्या। मित्र। प्रऽयाथन। आ। बर्हिः। इंद्रः।
वरुणः। तुराः। नरः। आदित्यासः। सदंतु। नः। वयं। वः। वृक्तऽबर्हिषः। हितऽप्रयसः। आ
नुषक्। सुतऽसोमासः। वरुण। हवामहे। मनुष्वत्। इद्धऽअग्नयः। आ। प्र। यात। मरुतः।
विष्णो इति। अश्विना। पूषन्। माकीनया। धिया। इंद्रः। आ। यातु। प्रथमः। सनिष्युऽभिः।
वृषा। यः। वृत्रऽहा। गृणे॥ वि। नः। देवासः। अद्रुहः। अच्छिद्रं। शर्म। यच्छत। न। यत्। दूरात्।
वसवः। नु। चित्। अंतितः। वरूथं। आऽदधर्षति। अस्ति। हि। वः। सऽजात्यं। रिशादसः
। देवासः। अस्ति। आप्यं। प्र। नः। पूर्वस्मै। सुविताय। वोचत। मक्षु। सुम्नाय। नव्यसे॥ ३२॥ राम
॥ ॥ इदा। हि। वः। उपऽस्तुतिं। इदा। वामस्य। भक्तये। उप। वः। विश्वऽवेदसः। नमस्युः ॥२०॥
। आ। असृक्षि। अन्यांऽइव। उत्। ऊं इति। स्यः। वः। सविता। सुऽप्रनीतयः। अस्थात्। ऊ

र्ध्वः । वरेण्यः । नि । द्विऽपादः । चतुःऽपादः । अर्थिनः । अविश्रन् । पतयिष्णवः । ० । देवंऽदे
वं । अभिष्टये । देवंऽदेवं । हुवेम । वाजऽसातये । गृणंतः । देव्या । धिया । देवासः । हि । स्म
। मनवे । सऽमन्यवः । विश्वे । साकं । सऽरातयः । ते । नः । अद्य । ते । अपरं । तुचे । तु । नः ।
भवंतु । वरिवःऽविदः । प्र । वः । शंसामि । अद्रुहः । संऽस्थे । उपऽस्तुतीनां । न । तं । धूर्तिः
। वरुणा । मित्रा । मर्त्यं । यः । वः । धामऽभ्यः । अविधत् । ० ॥ ३३ ॥ ॥ ऋते । सः । विंदते ।
युधः । सुऽगेभिः । याति । अध्वनः । अर्यमा । मित्रः । वरुणः । सऽरातयः । यं । त्रायंते ।
सऽजोषसः । अज्रे ॥ चित् । अस्मै । कृणुथ ॥ निऽअचनं । दुःऽगे ॥ चित् । आ । सुऽसरणं ।
एषा ॥ चित् । अस्मात् । अशनिः । परः । नु । सा । अस्रेधंती ॥ वि । नश्यतु । यत् । अद्य । सूर्ये ।
उत्ऽयति । प्रियऽक्षत्राः । ऋतं । दध । यत् ॥ निऽम्रुचि । प्रऽबुधि ॥ विश्वऽवेदसः । यत् ।
वा । मध्यंदिने । दिवः । यत् । वा । अभिऽपित्वे । असुराः । ऋतं । यते । छर्दिः । येम । वि ।

५.ब.२ दाशुषे । वयं । तत् । वः । वसवः । विश्वऽवेदसः । उप । स्थेयाम । मध्ये । आ । यत् । अद्य । सू
॥ २१ ॥ रे । उत्ऽइते । यत् । मध्यंदिने । आऽतुचि । वामं । धत्थ । मनवे । विश्वऽवेदसः । जुह्वानाय । प्रऽ
चेतसे । ० । संऽराजः । आ । वृणीमहे । पुत्रः । न । बहुऽपाय्यं । अश्याम । तत् । आदित्याः । जु
ह्वतः । हविः । येन । वस्यः । अनशामहै ॥ २५ ॥ ॥ ये । त्रिंशति । त्रयः । परः । देवासः । बर्हिः
। आ । असदन् । विदन् । अह । द्विता । असनन् । ० । स्मद्रातिऽसाचः । अग्नयः । पत्नीऽवंतः
। वषट्ऽकृताः । ते । नः । गोपाः । अपाच्याः । ते । उदक् । ते । इत्था । न्यक् । पुरस्तात् । सर्व
या । विशा । यथा । वशंति । देवाः । तथा । इत् । असत् । तत् । एषां । नकिः । आ । मिनत् । अ
रावा । चन । मर्त्यः । सप्तानां । सप्त । ऋष्टयः । सप्त । द्युम्नानि । एषां । सप्तो इति । अधि । राम
श्रियः । धिरे ॥ २६ ॥ ॥ बभ्रुः । एकः । विषुणः । सूनरः । युवा । अंजि । अंक्ते । हिरण्य ॥ २१ ॥
यं । योनिं । एकः । आ । ससाद । द्योतनः । अंतः । देवेषु । मेधिरः । वाशीं । एकः । बिभर्ति । हस्ते ।

आयसीं । अंतः । देवेषु । निऽध्रुविः । वज्रं । ० । आऽहितं । तेन । वृत्राणि । जिघ्नते । तिग्मं ।
। ० । आयुधं । शुचिः । उग्रः । जलाषऽभेषजः । पथः । एकः । पीपाय । तस्करः । यथा । एषः ।
वेद । निऽधीनां । त्रीणि । एकः । उरुऽगायः । वि । चक्रमे । यत्र । देवासः । मदंति । विऽभिः ।
द्वा । चरतः । एकया । सह । प्र । प्रवासाऽइव । वसतः । सदः । द्वा । चक्राते इति । उपऽमा । दि
वि । संऽराजा । सर्पिरासुती इति सर्पिःऽआसुती । अर्चंतः । एके । महि । साम । मन्वत । तेन
। सूर्यं । अरोचयन् ॥ ३६ ॥ ॥ नहि । वः । अस्ति । अर्भकः । देवासः । न । कुमारकः । विश्वे
। सतःऽमहांतः । इत् । इति । स्तुतासः । असथ । रिशादसः । ये । स्थ । त्रयः । च । त्रिंशत् । च ।
मनोः । देवाः । यज्ञियासः । ते । नः । त्राध्वं । ते । अवत । ते । ऊं इति । नः । अधि । वोचत । मा ।
नः । पथः । पित्र्यात् । मानवात् । अधि । दूरं । नैष्ट । पराऽवतः । ये । देवासः । इह । स्थन ।
विश्वे । वैश्वानराः । अस्मभ्यं । शर्म । सऽप्रथः । गवे । अश्वाय । यच्छत ॥ ३७ ॥ ॥ यः । य
उत ।

प.ष.२
॥२२॥

जाति। यजाति। इत्। सुनवत्। च। पचाति। च। ब्रह्म। इत्। इंद्रस्य। चाकनत्। पुरोळा
शं। यः। अस्मै। सोमं। ररते। आऽशिरं। पात्। इत्। तं। शक्रः। अंहसः। तस्य। द्युऽमान्। अ
सत्। रथः। देवऽजूतः। सः। शूशुवत्। विश्वा। वन्वन्। अमित्रिया। अस्य। प्रजाऽव
ती। गृहे। असश्चंती। दिवेऽदिवे। इळा। धेनुऽमती। दुहे। या। दंपतीइतिदंऽपती। सऽम
नसा। सुनुतः। आ। च। धावतः। देवासः। नित्यया। आऽशिरा॥ ३८ ॥ ॥प्रति। प्राशव्या
न्। इतः। सम्यंचा। बर्हिः। आशातेइति। न। ता। वाजेषु। वायतः। न। देवानां। अपि।
ह्नुतः। सुऽमतिं। न। जुघुक्षतः। श्रवः। बृहत्। विवासतः। पुत्रिणा। ता। कुमारिणा। वि
श्वं। आयुः। वि। अश्नुतः। उभा। हिरण्यऽपेशसा। वीतिऽहोत्रा। कृतद्वसूइतिकृतत्ऽ
वसू। दशस्यंता। अमृताय। कं। सं। ऊधः। रोमशं। हतः। देवेषु। कृणुतः। दुवः। ०। वृणी
महे। नदीनां। आ। विष्णोः। सचाऽभुवः॥ ३९॥ ॥आ। एतु। पूषा। रयिः। भगः। स्वस्ति।

राम
॥२२॥

सर्वऽधातमः।उरुः।अध्वा।स्वस्तये।अरमतिः।अनर्वणः।विश्वः।देवस्य।मनसा।आ
दित्यानां।अनेहः।इत्।यथा।नः।मित्रः।अर्यमा।वरुणः।संति।गोपाः।सुऽगाः।ऋतस्य
।पंथाः।०।गिरा।देवं।ईळे।वसूनां।सपर्यंतः।पुरुऽप्रियं।मित्रं।न।क्षेत्रऽसाधसं।मक्षू।
देवऽवतः।रथः।शूरः।वा।पृत्ऽसु।कासु।चित्।देवानां।यः।इत्।मनः।यजमानः।इय
क्षति।अभि।इत्।अयज्वनः।भुवत्।न।यजमान।रिष्यसि।न।सुन्वान।न।देवयो इति दे
वऽयो।०।नकिः।तं।कर्मणा।नशत्।न।प्र।योषत्।न।योषति।०।असत्।अत्र।सुऽवीर्यं।
उत।त्यत्।आशुऽअश्व्यं।०॥५०॥ ॥इतिषष्ठाष्टके द्वितीयोऽध्यायः॥ ॥
॥ ॥ॐ॥ ॥प्र।कृतानि।ऋजीषिणः।कण्वाः।इंद्रस्य।गाथया।मदे।सोमस्य।वो
चत।यः।सृबिंदं।अनर्शनिं।पिप्रुं।दासं।अहीशुवं।वधीत्।उग्रः।रिणन्।अपः।नि।अर्बुद
स्य।विष्टपं।वर्ष्माणं।बृहतः।तिर।वृषे।तत्।इंद्र।पोंस्यं।प्रति।श्रुताय।वः।धृषत्।तूर्णा

प·ब·२
॥२३॥

शं।न।गिरेः।अधि।क्रुवे।सुऽशिप्रं।ऊतये।सः।गोः।अश्व्यस्य।।वि।व्रजं।मंदानः।सोम्ये
भ्यः।पुरं।न।शूर।दर्षसि॥१॥ ॥यदि।मे।ररणः।सुते।उक्थे।वा।दधसे।चनः।आरात्
।उप।स्वधा।आ।गहि।वयं।घ।ते।अपि।स्मसि।स्तोतारः।इंद्र।गिर्वणः।त्वं।नः।जिन्व।
सोमऽपाः।उत।नः।पितुं।आ।भर।संऽरराणः।अविऽक्षितं।मघऽवन्।भूरि।ते।वसु।
उत।नः।गोऽमतः।कृधि।हिरण्यऽवतः।अश्विनः।इळाभिः।सं।रभेमहि।बृहत्ऽ
उक्थं।हवामहे।सृप्रऽकरस्नं।ऊतये।साधु।कृण्वंतं।अवसे॥२॥ ॥यः।संऽ
स्थे।चित्।शतऽक्रतुः।आत्।ईं।कृणोति।वृत्रऽहा।जरितृऽभ्यः।पुरुऽवसुः।
सः।नः।शक्रः।चित्।आ।शकत्।दानऽवान्।अंतरऽआभरः।इंद्रः।विश्वाभिः। रम
ऊतिऽभिः।०।तं।इंद्रं।अभि।गायत।आऽयंतारं।मंहि।स्थिरं।पृतनासु।श्रवःऽजितं।भू ॥२३॥
रेः।ईशानं।ओजसा।नकिः।अस्य।शचीनां।निऽयंता।सूनृतानां।नकिः।वक्ता।न।दात्।

इति ॥ ३ ॥ ॥ न । नूनं । ब्रह्मणां । ऋणं । प्राशूनां । अस्ति । सुन्वतां । न । सोमः । अप्रता । प
पे । पन्ये । इत् । उप । गायत । पन्ये । उक्थानि । शंसत । ब्रह्म । कृणोत । पन्ये । इत् । पन्यः । आ
। दर्दिरत् । शता । सहस्रा । वाजी । अवृतः । इंद्रः । यः । यज्वनः । वृधः । वि । सु । चर । स्वधाः ।
अनु । कृष्टीनां । अनु । आऽहुवः । इंद्र । पिब । सुतानां । पिब । स्वऽधैनवानां । उत । यः ।
तुग्र्ये । सचा । उत । अयं । इंद्र । यः । तव ॥ ४ ॥ ॥ अति । इहि । मन्युऽसाविनं । सुसुऽवांसं ।
उपऽअरणे । इमं । रातं । सुतं । पिब । इहि । तिस्रः । पराऽवतः । इहि । पंच । जनान् । अति ।
धेनाः । इंद्र । अवऽचाकशत् । सूर्यः । रश्मिं । यथा । सृज । आ । त्वा । यंछंतु । मे । गिरः । नि
म्नं । आपः । न । सध्र्यक् । अध्वर्यो इति । आ । तु । हि । सिंच । सोमं । वीराय । शिप्रिणे । भ
र । सुतस्य । पीतये । यः । उद्नः । फलिऽगं । भिनत् । न्यक् । सिंधून् । अवऽअसृजत् । यः । गोषु
। पक्वं । धारयत् ॥ ५ ॥ ॥ अहन् । वृत्रं । ऋचीषमः । और्णऽवाभं । अहीशुवं । हिमेन । अ

प॰ष॰३ विध्यत्।अर्बुदं।प्र।वः।उग्राय।निःऽतुरे।अषाळ्हाय।प्रऽसक्षिणे।०।यः।विश्वानि।अ
॥२४॥ भि।व्रता।सोमस्य।मदे।अंधसः।इंद्रः।देवेषु।चेतति।०।हरीइति।हिरण्यऽकेश्या।वोळ्हां
।अभि।प्रयः।हितं।०॥६॥ ॥वयं।घ।त्वा।सुतऽवंतः।आपः।न।वृक्तऽबर्हिषः।पवित्रस्य
।प्रऽस्रवणेषु।वृत्रऽहन्।परि।स्तोतारः।आसते।स्वरंति।त्वा।सुते।नरः।वसोइति।निरे
के।उक्थिनः।कदा।सुतं।तृषाणः।ओकः।आ।गमः।इंद्र।स्वब्दीऽइव।वंसगः।कण्वेभिः
।धृष्णोइति।आ।धृषत्।वाजं।दर्षि।सहस्रिणं।पिशंगऽरूपं।मघऽवन्।विऽचर्षणे।म
क्षु।गोऽमंतं।ईमहे।पाहि।गाय।अंधसः।मदे।इंद्राय।मेध्यऽअतिथे।यः।संऽमिश्लः
।हर्योः।यः।सुते।सचा।वज्री।रथः।हिरण्ययः।यः।सुऽसव्यः।सुऽदक्षिणः।इनः।यः।सुऽ राम
क्रतुः।गृणे।यः।आऽकरः।सहस्रा।यः।शतऽमघः।इंद्रः।यः।पूःऽभित्।आरितः॥७॥
॥ ॥यः।धृषितः।यः।अवृतः।यः।अस्ति।श्मश्रुषु।श्रितः।विभूतऽद्युम्नः।च्यवनः।पुरुऽ ॥२४॥

स्तुतः। क्रत्वा। गोःऽइव। शाकिनः। कः। ईं। वेद। सुते। सचा। पिबंतं। कत्। वयः। दधे। अ
यं। यः। पुरः। विऽभिनत्ति। ओजसा। मंदानः। शिप्री। अंधसः। दाना। मृगः। न। वारणः।
पुरुऽत्रा। चरथं। दधे। नकिः। त्वा। नि। यमत्। आ। सुते। गमः। महान्। चरसि। ओजसा
। यः। उग्रः। सन्। अनिःऽस्तृतः। स्थिरः। रणाय। संस्कृतः। यदि। स्तोतुः। मघऽवा। शृणव
त्। हवं। न। इंद्रः। योषति। आ। गमत्। सत्यं। इत्था। वृषा। इत्। असि। वृषऽजूतिः। नः। अ
वृतः। वृषा। हि। उग्र। शृण्विषे। पराऽवति। वृषो इति। अर्वाऽवति। श्रुतः॥ २॥ ॥ वृषणः
ते। अभीशवः। वृषा। कशा। हिरण्ययी। वृषा। रथः। मघऽवन्। वृषणा। हरी इति। वृषा।
त्वं। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। वृषा। सोता। सुनोतु। ते। वृषन्। ऋजीषिन्। आ। भर।
वृषा। दधन्वे। वृषणं। नदीषु। आ। तुभ्यं। स्थातः। हरीणां। आ। इंद्र। याहि। पीतये। मधु।
शविष्ठ। सोम्यं। न। अयं। अच्छ। मघऽवा। शृणवत्। गिरः। ब्रह्म। उक्था। च। सुऽक्रतुः।

प·ष·३ वहंतु। त्वा। रथेऽस्थां। आ। हरयः। रथऽयुजः। तिरः। चित्। अर्यं। सवनानि। वृत्रऽहन्
। अन्येषां। या। शतक्रतोइतिशतऽक्रतो। अस्माकं। अद्य। अंतमं। स्तोमं। धिष्व। महाऽ
॥२५॥ मह। अस्माकं। ते। सवना। संतु। शंऽतमा। मदाय। द्युक्ष। सोमऽपाः॥ ८॥ ॥ नहि। सः।
तव। नोइति। मम। शास्त्रे। अन्यस्य। रण्यति। यः। अस्मान्। वीरः। आ। अनयत्॥ इंद्रः।
चित्। घ। तत्। अब्रवीत्। स्त्रियाः। अशास्यं। मनः। उतोइति। अह। क्रतुं। रघुं। सप्तीइ
ति। चित्। घ। मदऽच्युता। मिथुना। वहतः। रथं। एव। इत्। धूः। वृष्णः। उत्ऽतरा। अधः।
पश्यस्व। मा। उपरि। संऽतरां। पादकौ। हर। मा। ते। कशऽप्लकौ। दृशन्। स्त्री। हि। ब्रह्मा
। बभूविथ॥ १०॥ ॥०। हरिऽभिः। उप। कण्वस्य। सुऽस्तुतिं। दिवः। अमुष्य। शासतः। दि राम
वं। यय। दिवावसोइतिदिवाऽवसो। आ। त्वा। ग्रावा। वदन्। इह। सोमी। घोषेण। यच्छ ॥२५॥
तु। ०। अत्र। वि। नेमिः। एषां। उरां। न। धूनुते। वृकः। ०। आ। त्वा। कण्वाः। इह। अवसे।

हवंते। वाजऽसातये।०।दधामि।ते।सुतानां।वृष्णे।न।पूर्वऽपाय्यं।०॥ ११॥ ।।स्मत्ऽ
पुरंधिः।नः।आ।गहि।विश्वतःऽधीः।नः।ऊतये।०।आ।नः।याहि।महेऽमते।सहस्रऽ
ऊते।शतऽमघ।आ।त्वा।होता।मनुःऽहितः।देवऽत्रा।वक्षत्।ईड्यः।०।आ।त्वा।मदऽ
च्युता।हरीइति।श्येनं।पक्षाऽइव।वक्षतः।०।आ।याहि।अर्यः।आ।परि।स्वाहा।सोमस्य
।पीतये।०॥ १२॥ ।।० उपऽश्रुति।उक्थेषु।रणाय।इह।०।सऽरूपैः।आ।सु।नः।गहि।
संऽभृतैः।संभृतऽअश्वः।०।आ।याहि।पर्वतेभ्यः।समुद्रस्य।अधि।विष्टपः।०।आ।नः
।गव्यानि।अश्व्या।सहस्रा।शूर।दर्दृहि।०।आ।नः।सहस्रऽशः।भर।अयुतानि।श
तानि।च।०।आ।यत्।इंद्रः।च।दद्वहेइति।सहस्रं।वसुऽरोचिषः।ओजिष्ठं।अश्व्यं।प
शुं।ये।ऋज्राः।वातऽरंहसः।अरुषासः।रघुऽस्यदः।भ्राजंते।सूर्याःऽइव।पारावत
स्य।रातिषु।द्रवत्ऽचक्रेषु।आशुषु।तिष्ठं।वनस्य।मध्ये।आ॥ १३॥ ।।अग्निना।इंद्रे

प॰ ब॰ ३

॥रद्धि॥

णा।वरुणेन।विष्णुना।आदित्यैः।रुद्रैः।वसुऽभिः।सचाऽभुवा।सऽजोषसौ।उषसा।
सूर्येण।च।सोमं।पिबतं।अश्विना।विश्वाभिः।धीभिः।भुवनेन।वाजिना।दिवा।पृथि
व्या।अद्रिऽभिः।सचाऽभुवा।०।विश्वैः।देवैः।त्रिऽभिः।एकादशैः।इह।अत्ऽभिः।मरु
त्ऽभिः।भृगुऽभिः।सचाऽभुवा।०।जुषेथां।यज्ञं।बोधतं।हवस्य।मे।विश्वा।इह।दे
वौ।सवना।अव।गच्छतं।०।आ।इषं।नः।वोळ्हं।अश्विना।स्तोमं।जुषेथां।युवशाऽइ
व।कन्यनां।०।गिरः।जुषेथां।अध्वरं।जुषेथां।०॥१४॥ ॥हारिद्रवाऽइव।पतथः।
वना।इत्।उप।सोमं।सुतं।महिषाऽइव।अव।गच्छथः।०।त्रिः।वर्त्तिः।यातं।अश्विना।
हंसौऽइव।पतथः।अध्वगौऽइव।०।श्येनौऽइव।पतथः।हव्यऽदातये।०।पिबतं।च। राम
तृप्णुतं।च।आ।च।गच्छतं।प्रऽजां।च।धत्तं।द्रविणं।च।धत्तं।०।ऊर्जं।नः।धत्तं।अश्वि ॥रद्धी॥
ना।जयतं।च।प्र।स्तुतं।च।प्र।च।अवतं।०।हतं।च।शत्रून्।यततं।च।मित्रिणः।०॥१५॥

॥ ॥मित्रावरुणऽवंतौ।उत।धर्मऽवंता।मरुत्वंता।जरितुः।गच्छथः।हवं।०।आदित्यैः।
यातं।अश्विना।अंगिरस्वंतौ।उत।विष्णुऽवंता।०।ऋभुऽमंता।वृषणा।वाजऽवंता।०।
ब्रह्म।जिन्वतं।उत।जिन्वतं।धियः।हतं।रक्षांसि।सेधतं।अमीवाः।०।सोमं।सुन्वतः
।अश्विना।क्षत्रं।०।नॄन्।०।धेनूः।०।विशः।०।१६॥ ॥अत्रेःऽइव।शृणुतं।पूर्व्यऽ
स्तुतिं।श्यावऽअश्वस्य।सुन्वतः।मदऽच्युता।०।अश्विना।तिरःऽअह्न्यं।सर्गान्ऽइ
व।सृजतं।सुऽस्तुतीः।उप।०।रश्मीन्ऽइव।यच्छतं।अध्वरान्।उप।०।अर्वाक्।रथं।
नि।यच्छतं।०।अवस्युः।वां।अहं।हुवे।धत्तं।रत्नानि।दाशुषे।नमःऽवाके।प्रऽस्थि
ते।अध्वरे।नरा।विवक्षणस्य।पीतये।०।स्वाहाऽकृतस्य।तृंपतं।सुतस्य।देवौ।अं
धसः।०।१७॥ ॥अविता।असि।सुन्वतः।वृक्तऽबर्हिषः।पिब।सोमं।मदाय।कं।
शतक्रतोइतिशतऽक्रतो।यं।ते।भागं।अधारयन्।विश्वाः।सेहानः।पृतनाः।उरु।

प॰ष॰३
॥२७॥

ज्रयः।सं।अप्सुऽजित्।मरुत्वान्।इंद्र।सत्ऽपते।प्र।अव।स्तोतारं।मघऽवन्।अव।
त्वां।०।ऊर्जा।देवान्।अवसि।ओजसा।त्वां।०।जनिता।दिवः।जनिता।पृथिव्याः।
।०।जनिता।अश्वानां।जनिता।गवां।असि।०।अत्रीणां।स्तोमं।अद्रिऽवः।महः।कृ
धि।०।श्यावऽअश्वस्य।सुन्वतः।तथा।शृणु।यथा।अशृणोः।अत्रेः।कर्माणि।कृण्व
तः।प्र।त्रसदस्युं।आविथ।त्वं।एकः।इत्।नृऽसह्ये।इंद्र।ब्रह्माणि।वर्धयन्॥१८॥
॥ ॥प्र।इदं।ब्रह्म।वृत्रऽतूर्येषु।आविथ।प्र।सुन्वतः।शचीऽपते।इंद्र।विश्वाभिः।ऊ
तिऽभिः।माध्यंदिनस्य।सवनस्य।वृत्रऽहन्।अनेद्य।पिब।सोमस्य।वज्रिऽवः।से
हानः।उग्र।पृतनाः।अभि।द्रुहः।०।एकऽराट्।अस्य।भुवनस्य।राजसि।०।सऽस्थावा
ना।यवयसि।त्वं।एकः।इत्।०।क्षेमस्य।च।प्रऽयुजः।च।त्वं।ईशिषे।०।क्षत्राय।त्वं।
अवसि।न।त्वं।आविथ।०।श्यावऽअश्वस्य।रेभतः।०।क्षत्राणि।वर्धयन्॥१९॥ ॥

राम
॥२७॥

यज्ञस्य। हि। स्थः। ऋत्विजा। सस्नीइति। वाजेषु। कर्मऽसु। इंद्राग्नीइति। तस्य। बोधतं।
तोशासा। रथऽयावाना। वृत्रऽहना। अपराऽजिता। ०। इदं। वां। मदिरं। मधु। अधुक्षन्। अ
द्रिऽभिः। नरः। ०। जुषेथां। यज्ञं। इष्टये। सुतं। सोमं। सधस्तुतीइतिसधऽस्तुती। इंद्राग्नी
इति। आ। गतं। नरा। इमा। जुषेथां। सवना। येभिः। हव्यानि। ऊहथुः। ०। इमां। गायत्रऽव
र्तनिं। जुषेथां। सुऽस्तुतिं। मम। ०॥ २०॥ ॥ प्रातर्यावऽभिः। आ। गतं। देवेभिः। जेन्याव
सूइति। इंद्राग्नीइति। सोमऽपीतये। श्यावऽअश्वस्य। सुन्वतः। अत्रीणां। शृणुतं। हवं। ०।
एव। वां। अह्वे। ऊतये। यथा। अहुवंत। मेधिराः। ०। आ। अहं। सरस्वतीऽवतोः। इंद्रा
ग्न्योः। अवः। वृणे। याभ्यां। गायत्रं। ऋच्यते॥ २१॥ ॥ अग्निं। अस्तोषि। ऋग्मियं। अ
ग्निं। ईळा। यजध्यै। अग्निः। देवान्। अनक्तु। नः। उभेइति। हि। विदथेइति। कविः। अंत

रिति।चरति।हूत्यं।नसंतां।अन्यके।समे।नि।अग्ने।नव्यसा।वचः।तनूषु।शंसं।एषां।
नि।अरातीः।ररावणां।विश्वाः।अर्यः।अरातीः।इतः।युछंतु।आऽमुरः।०।अग्ने।मन्मा
नि।तुभ्यं।कं।घृतं।न।जुह्वे।आसनि।सः।देवेषु।प्र।चिकिद्धि।त्वं।हि।असि।पूर्व्यः।शि
वः।दूतः।विवस्वतः।०।ततऽतत।अग्निः।वयः।दधे।यथाऽयथा।कृपण्यति।ऊर्जाऽआ
हुतिः।वसूनां।शं।च।योः।च।मयः।दधे।विश्वस्यै।देवऽहूत्यै।०।सः।चिकेत।सहीयसा
।अग्निः।चित्रेण।कर्मणा।सः।होता।शश्वतीनां।दक्षिणाभिः।अभिऽवृतः।इनोति।
च।प्रतीव्यं।०॥२२॥ ॥अग्निः।जाता।देवानां।अग्निः।वेद।मर्त्तानां।अपीच्यं।अग्निः
।सः।द्रविणःऽदाः।अग्निः।द्वारा।वि।ऊर्णुते।सुऽआहुतः।नवीयसा।०।अग्निः।दे
वेषु।सं।ऽवसुः।सः।विक्षु।यज्ञियासु।आ।सः।मुदा।काव्या।पुरु।विश्वं।भूमऽइव।पु

ष्यति । देवः । देवेषु । यज्ञियः ।०। यः । अग्निः । सप्तऽमानुषः । श्रितः । विश्वेषु । सिंधुषु । तं ।
आ । अगन्म । त्रिऽपस्त्यं । मंधातुः । दस्युहन्ऽतमं । अग्निं । यज्ञेषु । पूर्व्यं ।०। अग्निः । त्रीणि ।
त्रिऽधातूनि । आ । क्षेति । विदथा । कविः । सः । त्रीन् । एकादशाँ । इह । यक्षत् । च । पिप्रय नू
त् । च । नः ॥ विप्रः । दूतः । परिऽकृतः ।०। त्वं । नः । अग्ने । आयुषु । त्वं । देवेषु । पूर्व्य । वस्वः । ए
कः । इरज्यसि । त्वां । आपः । परिऽस्रुतः । परि । यंति । स्वऽसेतवः ।०॥ २३ ॥ ॥ इंद्राग्नी इति
। युवं । सु । नः । सहंता । दासथः । रयिं । येन । दृळ्हा । समत्ऽसु । आ । वीळु । चित् । सहिषीम
हि । अग्निः । वनाऽइव । वाते । इत् ।०। नहि । वां । वव्रयामहे । अथ । इंद्रं । इत् । यजाम
हे । शविष्ठं । नृणां । नरं । सः । नः । कदा । चित् । अर्वता । गमत् । आ । वाजऽसातये । गमत्
। आ । मेधऽसातये ।०। ता । हि । मध्यं । भराणां । इंद्राग्नी इति । अधिऽक्षितः । तौ । उं इति
। कविऽत्वना । कवी इति । पृच्छ्यमाना ॥ सखिऽयते । सं । धीतं । अश्नुतं । नरा ।०। अभि । अ

प.ब.२ र्च।नभाकऽवत्।इंद्राग्नीइति।यजसा।।गिरा।ययोः।।विश्वं।इदं।जगत्।इयं।द्यौः।पृ
॥२८॥ थिवी।मही।।उपऽस्थे।बिभृतः।वसु।०।प्र।ब्रह्माणि।नभाकऽवत्।इंद्राग्निऽभ्यां।
इरज्यत।या।सप्तऽबुध्नं।अर्णवं।।जिह्मऽबारं।अपऽऊर्णुतः।इंद्रः।ईशानः।ओजसा।
।०।अपि।वृश्च।पुराणऽवत्।व्रततेःऽइव।गुष्पितं।ओजः।दासस्य।दंभय।वयं।तत्।
अस्य।संऽभृतं।वसु।इंद्रेण।वि।भजेमहि।०॥२४॥ ॥यत्।इंद्राग्नीइति।जनाः।इ
मे।विऽह्वयंते।तना।गिरा।अस्माकेभिः।नृऽभिः।वयं।ससह्याम।पृतन्यतः।०।या।
नु।श्वेतौ।अवः।दिवः।उत्ऽचरातः।उप।द्युऽभिः।इंद्राग्न्योः।अनु।व्रतं।उहानाः।
यंति।सिंधवः।यान्।सीं।बंधात्।अमुंचतां।०।पूर्वीः।ते।इंद्र।उपऽमातयः।पूर्वीः। राम
उत।प्रऽशस्तयः।सूनोइति।हिन्वस्य।हरिऽवः।वस्वः।वीरस्य।आऽपृचः।याः।नु।सा २
धंत।नः।धियः।०।तं।शिशीत।सुवृक्तिऽभिः।त्वेषं।सत्वानं।ऋग्मियं।उतोइति।नु।चित्।
वनुयाम।वनुष्यतः।५

यः। ओजसा। शुष्णस्य। आंडानि। भेदति। जेषत्। स्वःऽवतीः। अपः। ०। तं। शिशीत। सुऽ
अध्वरं। सत्यं। सत्वानं। ऋत्वियं। ०। ओहते। आंडा। शुष्णस्य। भेदति। अजैः। स्वःऽवतीः
। अपः। ०। एव। इंद्राग्निऽभ्यां। पितृऽवत्। नवीयः। मंधातृऽवत्। अंगिरस्वत्। अवाचि। त्रिऽ
धातुना। शर्मणा। पातं। अस्मान्। ०॥ २५॥ ॥ अस्मै। ऊं इति। सु। प्रऽभूतये। वरुणाय। मरु
त्ऽभ्यः। अर्च। विदुःऽतरेभ्यः। यः। धीता। मानुषाणां। पश्वः। गाःऽइव। रक्षति। ०। तं। ऊं इति।
सु। समना। गिरा। पितृणां। च। मन्मऽभिः। नाभाकस्य। प्रशस्तिऽभिः। यः। सिंधूनां। उप।
उत्ऽअये। सप्तऽस्वसा। सः। मध्यमः। ०। सः। क्षपः। परि। सस्वजे। नि। उस्रः। मायया। द
धे। सः। विश्वं। परि। दर्शतः। तस्य। वेनीः। अनु। व्रतं। उषः। तिस्रः। अवर्धयन्। ०। यः। क
कुभः। निऽधारयः। पृथिव्यां। अधि। दर्शतः। सः। माता। पूर्व्यं। पदं। तत्। वरुणस्य। स
प्त्यं। सः। हि। गोपाःऽइव। इर्यः। ०। यः। धर्त्ता। भुवनानां। यः। उस्राणां। अपीच्या। वेद।

नामानि । गुह्या । सः । कविः । काव्या । पुरु । रूपं । द्यौः ऽइव । पुष्यति ।०॥२६॥ ॥यस्मिन् ।
विश्वानि । काव्या । चक्रे । नाभिःऽइव । श्रिता । त्रितं । जूती । सपर्यत । व्रजे । गावः । न । संऽयुजे ।
युजे । अश्वान् । अयुक्षत ।०। यः । आसु । अत्कः । आऽशये । विश्वा । जातानि । एषां । परि । धामा
नि । मर्मृशत् । वरुणस्य । पुरः । गये । विश्वे । देवाः । अनु । व्रतं ।०। सः । समुद्रः । अपीच्यः । तु
रः । द्याःऽइव । रोहति । नि । यत् । आसु । यजुः । दधे । सः । मायाः । अर्चिना । पदा । अस्तृणात् ।
नाकं । आ । अरुहत् ।०। यस्य । श्वेता । विऽचक्षणा । तिस्रः । भूमीः । अधिऽक्षितः । त्रिः । उत्ऽ
तराणि । पप्रतुः । वरुणस्य । ध्रुवं । सदः । सः । सप्तानां । इरज्यति ।०। यः । श्वेतान् । अधिऽनि
र्णिजः । चक्रे । कृष्णान् । अनु । व्रता । सः । धाम । पूर्व्यं । ममे । यः । स्कंभेन । वि । रोदसी इति । अ
जः । न । द्यां । अधारयत् ।०॥२७॥ ॥अस्तभ्नात् । द्यां । असुरः । विश्वऽवेदाः । अमिमी
त । वरिमाणं । पृथिव्याः । आ । असीदत् । विश्वा । भुवनानि । संऽराट् । विश्वा । इत् । तानि ।

वरुणस्य । व्रतानि । एव । वंदस्व । वरुणं । बृहंतं । नमस्य । धीरं । अमृतस्य । गोपां । सः । नः ।
शर्म । त्रिऽवरूथं । वि । यंसत् । पातं । नः । द्यावापृथिवी इति । उपऽस्थे । इमां । धियं । शिक्षमा
णस्य । देव । क्रतुं । दक्षं । वरुण । सं । शिशाधि । यया । अति । विश्वा । दुःऽइता । तरेम । सुऽत
र्माणं । अधि । नावं । रुहेम । आ । वां । ग्रावाणः । अश्विना । धीभिः । विप्राः । अचुच्यवुः । ना
सत्या । सोमऽपीतये । ० । यथा । वां । अत्रिः । अश्विना । गीःऽभिः । विप्रः । अजोहवीत् । ० ॥ २९ ॥
॥ ॥ इमे । विप्रस्य । वेधसः । अग्नेः । अस्तृतऽयज्वनः । गिरः । स्तोमासः । ईरते । अस्मै । ते ।
प्रतिऽहर्यते । जातऽवेदः । विऽचर्षणे । अग्ने । जनामि । सुऽस्तुतिं । आरोकाःऽइव । घ ।
इत् । अह । तिग्माः । अग्ने । तव । त्विषः । दत्ऽभिः । वनानि । बप्सति । हरयः । धूमऽकेतवः ।
वातऽजूताः । उप । द्यवि । यतंते । वृथक् । अग्नयः । एते । त्ये । वृथक् । अग्नयः । इद्धासः । सं ।
अदृक्षत । उषसांऽइव । केतवः ॥ २२ ॥ ॥ कृष्णा । रजांसि । पत्सुतः । प्रऽयाने । जातऽवेदसः ।

प॰ष॰२

॥३१॥

अग्निः। यत्। रोधति। क्षमि। धासिं। कृण्वानः। ओषधीः। बप्सत्। अग्निः। न। वायति। पु
नः। यन्। तरुणीः। अपि। जिह्वाभिः। अह। नन्नमत्। अर्चिषा। जंजणाऽभवन्। अग्निः। व
नेषु। रोचते। अप्ऽसु। अग्ने। सधिः। तव। सः। ओषधीः। अनु। रुध्यसे। गर्भे। सन्। जायसे।
पुनरिति। उत्। अग्ने। तव। तत्। घृतात्। अर्चिः। रोचते। आऽहुतं। निंसानं। जुह्वः। मुखे।
॥ ३० ॥ ॥ उक्षऽअन्नाय। वशाऽअन्नाय। सोमऽपृष्ठाय। वेधसे। स्तोमैः। विधेम। अ
ग्नये। उत। त्वा। नमसा। वयं। होतः। वरेण्यक्रतो इति वरेण्यऽक्रतो। अग्ने। समित्ऽभिः
। ईमहे। उत। त्वा। भृगुऽवत्। शुचे। मनुष्वत्। अग्ने। आऽहुत। अंगिरस्वत्। हवामहे। त्वं।
हि। अग्ने। अग्निना। विप्रः। विप्रेण। सन्। सता। सखा। सख्या। संऽइध्यसे। सः। त्वं। वि
प्राय। दाशुषे। रयिं। देहि। सहस्त्रिणं। अग्ने। वीरऽवतीं। इषं॥ ३१॥ ॥ अग्ने। भ्रातरिति
। सहःऽकृत। रोहित्ऽअश्व। शुचिऽव्रत। इमं। स्तोमं। जुषस्व। मे। उत। त्वा। अग्ने। मम। स्तु

राम

॥३१॥

तः।त्वा।आयं।प्रतिऽहर्यते।गोऽस्थं।गावःऽइव।आशत।तुभ्यं।ताः।अंगिरःऽतम।विश्वाः
।सुऽक्षितयः।पृथक्।अग्ने।कामाय।येमिरे।अग्निं।धीभिः।मनीषिणः।मेधिरासः।
विपःऽचितः।अद्मऽसद्याय।हिन्विरे।तं।त्वां।अज्मेषु।वाजिनं।तन्वानाः।अग्ने।अध्व
रं।वह्निं।होतारं।ईळते॥ ३२॥ ॥०।आऽहुतः।अग्निः।विऽभ्राजते।घृतैः।इमानः।शृ
णवत्।हवं।तं।त्वा।वयं।हवामहे।शृण्वंतं।जातऽवेदसं।अग्ने।घ्नंतं।अप।द्विषः।विशां।
राजानं।अद्भुतं।अधिऽअक्षं।धर्मणां।इमं।अग्निं।ईळे।सः।ऊंऽइति।श्रवत्।अग्निं।वि
श्वायुऽवेपसं।मर्यं।न।वाजिनं।हितं।सप्तिं।न।वाजयामसि॥ ३३॥ ॥घ्नन्।मृध्राणि
।अप।द्विषः।दहन्।रक्षांसि।विश्वहा।अग्ने।तिग्मेन।दीदिहि।यं।त्वा।जनासः।इंधते
।मनुष्वत्।अंगिरःऽतम।अग्ने।सः।बोधि।मे।वचः।यत्।अग्ने।दिविऽजाः।असि।अ
प्सुऽजाः।वा।सहःऽकृत।तं।त्वा।गीःऽभिः।हवामहे।तुभ्यं।घ।इत्।ते।जनाः।इमे।वि

प॰ष॰३
॥३२॥

श्वाः। सुऽक्षितयः। पृथक्। धासिं। हिन्वंति। अत्तवे। ०। अहा। विश्वा। नृऽचक्षसः। तरं
तः। स्याम। दुःऽगहा॥ ३४ ॥ ॥अग्निं। मंद्रं। पुरुऽप्रियं। शीरं। पावकऽशोचिषं। हृत्ऽभिः
। मंद्रेभिः। ईमहे। सः। त्वं। अग्ने। विभाऽवसुः। सृजन्। सूर्यः। न। रश्मिऽभिः। शर्धन्। तमां
सि। जिघ्नसे। तत्। ते। सहस्वः। ईमहे। दात्रं। यत्। न। उपऽदस्यति। त्वत्। अग्ने। वार्यं। वसु॥
॥ ३५ ॥ ॥संऽइधा। अग्निं। दुवस्यत। घृतैः। बोधयत। अतिथिं। आ। अस्मिन्। हव्या। जु
होतन। अग्ने। स्तोमं। जुषस्व। मे। वर्धस्व। अनेन। मन्मना। प्रति। सुऽउक्तानि। हर्य। नः। अ
ग्निं। दूतं। पुरः। दधे। हव्यऽवाहं। उप। ब्रुवे। देवान्। आ। सादयात्। इह। उत। ते। बृहंतः
। अर्चयः। संऽइधानस्य। दीदिऽवः। अग्ने। शुक्रासः। ईरते। उप। त्वा। जुह्वः। मम। घृताचीः
। यंतु। हर्यत। अग्ने। हव्या। जुषस्व। नः॥ ३६ ॥ ॥मंद्रं। होतारं। ऋत्विजं। चित्रऽभानुं। विभाऽ
वसुं। ०। प्रत्नं। होतारं। ईड्यं। जुष्टं। अग्निं। कविऽक्रतुं। अध्वराणां। अभिऽश्रियं। जुषा

राम
॥३२॥

णः । अंगिरःऽतम । इमा । हव्यानि । आनुषक् । अग्ने । यज्ञं । नय । ऋतुऽथा । संऽइधानः । ऊं
इति । सत्य । शुक्रऽशोचे । इह । आ । वह । चिकित्वान् । दैव्यं । जनं । विप्रं । होतारं । अद्रुहं । धूमऽके
तुं । विभाऽवसुं । यज्ञानां । केतुं । ईमहे ॥ २७ ॥ ॥ अग्ने । नि । पाहि । नः । त्वं । प्रति । स्म । देव । रि
षतः । भिंधि । द्वेषः । सहःऽकृत । अग्निः । प्रत्नेन । मन्मना । शुंसानः । तन्वं । स्वां । कविः । विप्रे
ण । ववृधे । ऊर्जः । नपातं । आ । हुवे । अग्निं । पावकऽशोचिषं । अस्मिन् । यज्ञे । सुऽअध्व
रे । सः । नः । मित्रऽमहः । त्वं । अग्ने । शुक्रेण । शोचिषा । ० । यः । अग्निं । तन्वः । दमे । देवं । म
र्तः । सपर्यति । तस्मै । इत् । दीदयत् । वसु ॥ ३८ ॥ ॥ अग्निः । मूर्धा । दिवः । ककुत् । पतिः ।
पृथिव्याः । अयं । अपां । रेतांसि । जिन्वति । उत । अग्ने । शुचयः । तव । शुक्राः । भ्राजंतः । ई
रते । तव । ज्योतींषि । अर्चयः । ईशिषे । वार्यस्य । हि । दात्रस्य । अग्ने । स्वःऽपतिः । स्तोता ।
स्यां । तव । शर्मणि । त्वां । अग्ने । मनीषिणः । त्वां । हिन्वंति । चित्तिऽभिः । त्वां । वर्धंतु । नः ।

प॰ष॰२
॥३३॥

गिरः।अदब्धस्य।स्वधाऽवतः।दूतस्य।रेभतः।सदा।अग्नेः।सख्यं।वृणीमहे॥३९॥
॥ ॥अग्निः।शुचिव्रतऽतमः।शुचिः।विप्रः।शुचिः।कविः।शुचिः।रोचते।आऽहुतः
।उत।त्वा।धीतयः।मम।गिरः।वर्धंतु।विश्वहा।अग्ने।सख्यस्य।बोधि।नः।यत्।अ
ग्ने।स्यां।अहं।त्वं।त्वं।वा।घ।स्याः।अहं।स्युः।ते।सत्याः।इह।आऽशिषः।वसुः।वसुऽ
पतिः।हि।कं।असि।अग्ने।विभाऽवसुः।स्याम।ते।सुऽमतौ।अपि।अग्ने।धृतऽव्रता
य।ते।समुद्रायऽइव।सिंधवः।गिरः।वाश्रासः।ईरते॥४०॥ ॥युवानं।विश्पतिं।कविं
।विश्वऽअदं।पुरुऽवेपसं।अग्निं।शुंभामि।मन्मऽभिः।यज्ञानां।रथ्ये।वयं।तिग्मऽजं
भाय।वीळवे।स्तोमैः।इषेम।अग्नये।अयं।अग्ने।त्वेइति।अपि।जरिता।भूतु।संत्य।
।०।धीरः।हि।असि।अद्मऽसत्।विप्रः।न।जागृविः।सदा।अग्ने।दीदयसि।द्यवि।पु
रा।अग्ने।दुःऽइतेभ्यः।पुरा।मृध्रेभ्यः।कवे।प्र।नः।आयुः।वसोइति।तिर॥४१॥ ॥

राम
॥३३॥

आ । घ । ये । अग्निं । इंधते । स्तृणंति । बर्हिः । आनुषक् । येषां । इंद्रः । युवा । सखा । बृहन् ।
इत् । इध्मः । एषां । भूरि । शस्तं । पृथुः । स्वरुः ॥०॥ अयुद्धः । इत् । युधा । वृतं । शूरः । आ । अज
ति । सत्वऽभिः ॥०॥ आ । बुंदं । वृत्रऽहा । ददे । जातः । पृच्छत् । वि । मातरं । के । उग्राः । के । ह । श्र
ण्विरे । प्रति । त्वा । शवसी । वदत् । गिरौ । अप्सः । न । योधिषत् । यः । ते । शत्रुऽत्वं । आऽचके ॥
॥४२॥ ॥उत । त्वं । मघऽवन् । शृणु । यः । ते । वष्टि । ववक्षि । तत् । यत् । वीळयासि । वीळु । त
त् । यत् । आजिं । याति । आजिऽकृत् । इंद्रः । स्वश्वऽयुः । उप । रथिऽतमः । रथिनां । वि । सु । वि
श्वाः । अभिऽयुजः । वज्रिन् । विष्वक् । यथा । वृह । भव । नः । सुश्रवःऽतमः । अस्माकं । सु । र
थं । पुरः । इंद्रः । कृणोतु । सातये । न । यं । धूर्वंति । धूर्तयः । वृज्याम । ते । परि । द्विषः । अरं । ते । शक्र
दावने । गमेम । इत् । इंद्र । गोऽमतः ॥४३॥ ॥शनैः । चित् । यंतः । अद्रिऽवः । अश्वऽवंतः । शतऽ
ग्विनः । विवक्षणाः । अनेहसः । ऊर्ध्वा । हि । ते । दिवेऽदिवे । सहस्रा । सूनृता । शता । जरितृऽभ्यः ।

विऽमंहते । विद्म । हि । त्वा । धनंऽजयं । इंद्र । दृह्ळा । चित् । आऽरुजं । आऽदारिणं । यथा । गयं ।
ककुहं । चित् । त्वा । कवे । मंदंतु । धृष्णो इति । इंदवः । आ । त्वा । पणिं । यत् । ईमहे । यः । ते । रेवान् ।
अदाशुरिः । प्रऽममर्ष । मघत्तये । तस्य । नः । वेदः । आ । भर ॥ ४४ ॥ ॥ इमे । ऊं इति । त्वा । वि ।
चक्षते । सखायः । इंद्र । सोमिनः । पुष्टऽवंतः । यथा । पशुं । उत । त्वा । अबधिरं । वयं । श्रुतऽक
र्णं । संतं । ऊतये । दूरात् । इह । हवामहे । यत् । शुश्रुयाः । इमं । हवं । दुःऽमर्षं । चाक्रियाः । उत ।
भवेः । आपिः । नः । अंतमः । यत् । चित् । हि । ते । अपि । व्यथिः । जगन्वांसः । अमन्महि । गोऽ
दाः । इत् । इंद्र । बोधि । नः । आ । त्वा । रंभं । न । जिव्रयः । ररभ्म । शवसः । पते । उश्मसि । त्वा
। सधऽस्थे । आ ॥ ४५ ॥ ॥ स्तोत्रं । इंद्राय । गायत । पुरुऽनृम्णाय । सत्वने । नकिः । यं । वृ
ण्वते । युधि । अभि । त्वा । वृषभ । सुते । सुतं । सृजामि । पीतये । तृंप । वि । अश्नुहि । म
दं । मा । त्वा । मूराः । अविष्यवः । मा । उपऽहस्वानः । आ । दभन् । माकीं । ब्रह्मऽद्विषः । व

नः । इह । त्वा । गोऽपरीणसा । महे । मंदंतु । राधसे । सरः । गौरः । यथा । पिब । या । वृत्रऽहा ।
पराऽवति । सना । नवा । च । चुच्युवे । ता । संसत्ऽसु । प्र । वोचत ॥ ४६ ॥ ॥ अपिबत् । कद्रुवः ।
सुतं । इंद्रः । सहस्रऽबाह्वे । अत्र । अदेदिष्ट । पौंस्यं । सत्यं । तत् । तुर्वशे । यदौ । विदानः । अ
ह्नवाय्यं । वि । आनट् । तुर्वणे । शमि । तरणिं । वः । जनानां । त्रदं । वाजस्य । गोऽमतः । समानं ।
ऊं इति । प्र । शंसिषं । ऋभुक्षणं । न । वर्त्तवे । उक्थेषु । तुग्र्यऽवृधं ।०। यः । कृंतत् । इत् । वि । यो
न्यं । त्रिऽशोकाय । गिरिं । पृथुं । गोभ्यः । गातुं । निःऽएतवे ॥ ४७ ॥ ॥ यत् । दधिषे । मन
स्यसि । मंदानः । प्र । इत् । इयक्षसि । मा । तत् । कः । इंद्र । मृळय । दभ्रं । चित् । हि । त्वाऽवतः ।
कृतं । शृण्वे । अधि । क्षमि । जिगातु । इंद्र । ते । मनः । तव । इत् । ऊं इति । ताः । सुऽकीर्त्तयः ।
असन् । उत । प्रऽशस्तयः ।०। मा । नः । एकस्मिन् । आगसि । मा । द्वयोः । उत । त्रिषु । वधीः ।
मा । शूर । भूरिषु । बिभय । हि । त्वाऽवतः । उग्रात् । अभिऽप्रभंगिनः । दस्मात् । अहं । ऋतिऽ

प-ष-३ सहः॥४७॥ ॥मा।सख्युः।शूनं।आ।विदे।मा।पुत्रस्य।प्रभुवसो इति प्रभुऽवसो।आऽ
॥३५॥ वृत्वत्।भूतु।ते।मनः।कः।नु।मर्याः।आमिथितः।सखा।सखायं।अब्रवीत्।जहा।कः
।अस्मत्।ईषते।एवारे।वृषभा।सुते।असिन्वन्।भूरि।आवयः।श्वघ्नीऽइव।निऽवता
।चरन्।आ।ते।एता।वचःऽयुजा।हरी इति।गृभ्णो।सुमतऽरथा।यत्।ईं।ब्रह्मऽभ्यः।
इत्।ददः।भिंधि।विश्वाः।अप।द्विषः।परि।बाधः।जहि।मृधः।वसु।स्पार्हं।तत्।आ।भ
र।यत्।वीळौ।इंद्र।यत्।स्थिरे।यत्।पर्शाने।पराऽभृतं।०।यस्य।ते।विश्वऽमानुषः।भू
रेः।दत्तस्य।वेदति।०॥४८॥ ॥इतिषष्ठाष्टकेतृतीयोऽध्यायः॥ ॥
॥ ॥ॐ॥ ॥त्वाऽवतः।पुरुवसो इति पुरुऽवसो।वयं।इंद्र।प्रनेतरिति प्र राम
नेतः।स्मसि।स्थातः।हरीणां।त्वां।हि।सत्यं।अद्रिऽवः।विद्म।दातारं।इषां।विद्म।दा ॥३५॥
तारं।रयीणां।आ।यस्य।ते।महिमानं।शतंऽऊते।शतक्रतो इति शतऽक्रतो।गीःऽभिः।

गृणंति। कारवः। सुऽनीथः। घासः। मर्त्यः। यं। मरुतः। यं। अर्यमा। मित्रः। पांति। अद्रुहः।
। दधानः। गोऽमत्। अश्वऽवत्। सुऽवीर्यं। आदित्यऽजूतः। एधते। सदा। राया। पुरुऽस्पृहा
॥ १ ॥ ॥ तं। इंद्रं। दानं। ईमहे। शवसानं। अभीर्वं। ईशानं। रायः। ईमहे। तस्मिन्। हि। संति।
ऊतयः। विश्वाः। अभीरवः। सचा। तं। आ। वहंतु। सप्तयः। पुरुऽवसुं। मदाय। हरयः। सुतं।
यः। ते। मदः। वरेण्यः। यः। इंद्र। वृत्रहन्ऽतमः। यः। आऽददिः। स्वः। नृऽभिः। यः। पृतनासु। दु
स्तरः। यः। दुस्तरः। विश्वऽवार। श्रवाय्यः। वाजेषु। अस्ति। तरुता। सः। नः। शविष्ठ। सवना
। आ। वसो इति। गहि। गमेम। गोऽमति। व्रजे। गव्यो इति। सु। नः। यथा। पुरा। अश्वऽया। उ
त। रथऽया। वरिवस्य। महाऽमह॥ २ ॥ ॥ नहि। ते। शूर। राधसः। अंतं। विंदामि। सत्रा। द
शस्य। नः। मघऽवन्। नु। चित्। अद्रिऽवः। धियः। वाजेभिः। आविथ। यः। ऋष्वः। श्रवयत्ऽ
सखा। विश्वा। इत्। सः। वेद। जनिम। पुरुऽस्तुतः। तं। विश्वे। मानुषा। युगा। इंद्रं। हवंते। त

प.ष.४ विषं।यत्ऽस्रुचः।सः।नः।वाजेषु।अविता।पुरुऽवसुः।पुरःऽस्थाता।मघऽवा।वृ
॥३६॥ त्रऽहा।भुवत्।अभि।वः।वीरं।अंधसः।मदेषु।गाय।गिरा।महा।विऽचेतसं।इंद्रं।ना
म।श्रुत्यं।शाकिनं।वचः।यथा।ददिः।रेक्णः।तन्वे।ददिः।वसु।ददिः।वाजेषु।पुरुऽहू
त।वाजिनं।नूनं।अथ॥ ३ ॥ ॥विश्वेषां।इरज्यंतं।वसूनां।ससह्वांसं।चित्।अस्य।व
र्पसः।कृपऽयतः।नूनं।अति।अथ।महः।सु।वः।अरं।इषे।स्तवामहे।मीळ्हुषे।अरंऽग
माय।जगमये।यज्ञेभिः।गीःऽभिः।विश्वऽमनुषां।मरुतां।इयक्षसि।गाये।त्वा।नमसा।
गिरा।ये।पातयंते।अज्मऽभिः।गिरीणां।स्नुऽभिः।एषां।यज्ञं।महिऽस्वनीनां।सुम्नं।
तुविऽस्वनीनां।प्र।अध्वरे।प्रऽभंगं।दुःऽमतीनां।इंद्र।शविष्ठ।आ।भर।रयिं।अस्मऽयुं रम
।युज्यं।चोदयत्ऽमते।ज्येष्ठं।चोदयत्ऽमते।सनितरिति।सुऽसनितः।उग्र।चित्र।चे ॥३६॥
तिष्ठ।सूनृत।प्रऽसहा।संऽराट्।सहुरिं।सहंतं।भुज्युं।वाजेषु।पूर्व्यं॥ ४ ॥ ॥आ।सः।

एतु। यः। ईवत्। आ। अदेवः। पूर्त्तं। आऽददे। यथा। चित्। वशः। अश्व्यः। पृथुऽश्रवसि।
कानीते। अस्याः। विऽउषि। आऽददे। षष्टिं। सहस्रा। अश्व्यस्य। अयुता। असनं। उष्ट्रा-
नां। विंशतिं। शता। दश। श्यावीनां। शता। दश। त्रिऽअरुषीणां। दश। गवां। सहस्रा। द-
श। श्यावाः। ऋधत्ऽरयः। वीतऽवारासः। आशवः। मथ्राः। नेमिं। नि। ववृतुः। दाना-
सः। पृथुऽश्रवसः। कानीतस्य। सुऽराधसः। रथं। हिरण्ययं। ददत्। मंहिष्ठः। सूरिः।
अभूत्। वर्षिष्ठं। अकृत। श्रवः। आ। नः। वायो इति। महे। तने। याहि। मखाय। पाज-
से। वयं। हि। ते। चकृम। भूरि। दावने। सद्यः। चित्। महि। दावने॥ २॥ ॥ यः। अश्वेभिः
। वहते। वस्ते। उस्राः। त्रिः। सप्त। सप्ततीनां। एभिः। सोमेभिः। सोमसुत्ऽभिः। सोमऽ-
पाः। दानाय। शुक्रपूतऽपाः। यः। मे। इमं। चित्। ऊं इति। त्मना। अमंदत्। चित्रं। दावने।
अरट्वे। अक्षे। नहुषे। सुऽकृत्वनि। सुकृत्ऽतराय। सुऽक्रतुः। उक्थ्ये। वपुषि। यः। स्वः

प·व·४ राट्। उत। वायो इति। घृत ऽस्नाः। अश्व ऽइषितं। रजः ऽइषितं। शुना ऽइषितं। प्र। अज्म

॥२७॥ । तत्। इदं। नु। तत्। अध। प्रियं। इषिराय। षष्टिं। सहस्रा। असनं। अश्वानां। इत्। न। वृष्णां

। गावः। न। यूथं। उप। यंति। वध्रयः। उप। मा। आ। यंति। वध्रयः। अध। यत्। चारथे। गणे।

शतं। उष्ट्रान्। अचिक्रदत्। अध। श्वित्नेषु। विंशतिं। शता। शतं। दासे। बल्बूथे। विप्रः। त

रुक्षे। आ। ददे। ते। ते। वायो इति। इमे। जनाः। मदंति। इंद्र ऽगोपाः। मदंति। देव ऽगोपाः।

अध। स्या। योषणा। मही। प्रतीची। वशं। अश्व्यं। अधि ऽरुक्मा। वि। नीयते॥ ६॥ ॥ म

हि। वः। महतां। अवः। वरुण। मित्र। दाशुषे। यं। आदित्याः। अभि। द्रुहः। रक्षथ। न। ईं।

अघं। नशत्। अनेहसः। वः। ऊतयः। सु ऽऊतयः। वः। ऊतयः। विद। देवाः। अघानां। आ

दित्यासः। अप ऽआकृतिं। पक्षा। वयः। यथा। उपरि। वि। अस्मे इति। शर्म। यच्छत। ०। वि। अ राम

स्मे इति। अधि। शर्म। तत्। पक्षा। वयः। न। यंतन। विश्वानि। विश्व ऽवेदसः। वरूथ्या। मना ॥२७॥

महे।०।यस्मै।अरासत।क्षयं।जीवातुं।च।प्रऽचेतसः।मनोः।विश्वस्य।घ।इत्।इमे।आ
दित्याः।रायः।ईशते।०।परि।नः।वृणजन्।अघा।दुःऽगानि।रथ्यः।यथा।०।आदित्या
नां।उत।अवसि।०॥ ७ ॥ ॥परिऽह्वृता।इत्।अना।जनः।युष्माऽदत्तस्य।वायति।देवाः
।अदभ्रं।आशा।वः।यं।आदित्याः।अहेतन।०।न।तं।तिग्मं।चन।त्यजः।न।द्रासत्।अ
भि।तं।गुरु।यस्मै।ऊँइति।शर्म।सऽप्रथः।आदित्यासः।अराध्वं।०।युष्मेइति।देवाः।अ
पि।स्मसि।युध्यंतःऽइव।वर्मऽसु।यूयं।महः।नः।एनसः।यूयं।अर्भात्।उरुष्यत।०।अ
दितिः।नः।उरुष्यतु।अदितिः।शर्म।यच्छतु।माता।मित्रस्य।रेवतः।अर्यम्णः।वरुणस्य
।च।०।यत्।देवाः।शर्म।शरणं।यत्।भद्रं।यत्।अनातुरं।त्रिऽधातु।यत्।वरूथ्यं।तत्।
अस्मासु।वि।यंतन।०॥८॥आदित्याः।अव।हि।ख्यत।अधि।कूलात्ऽइव।स्पशः।सुऽ
तीर्थं।अर्वतः।यथा।अनु।नः।नेषथ।सुऽगं।०।न।इह।भद्रं।रक्षस्विने।न।अवऽयै।न।

प॰ष॰४ उपऽये।उत।गवे।च।भद्रं।धेनवे।वीराय।च।श्रवस्यते।०।यत्।आविः।यत्।अपीच्यं
॥३८॥ ।देवासः।अस्ति।दुःऽकृतं।त्रिते।तत्।विश्वं।आप्त्ये।आरे।अस्मत्।दधातन।०।यत्।
च।गोषु।दुःऽस्वप्न्यं।यत्।च।अस्मेइति।दुहितः।दिवः।त्रिताय।तत्।विभाऽवरि।आ
प्त्याय।परा।वह।०।निष्कं।वा।घ।कृणवते।स्रजं।वा।दुहितः।दिवः।त्रिते।दुःऽस्वप्न्यं।
सर्वं।आप्त्ये।परि।दद्मसि।०॥२॥ ॥तत्ऽअन्नाय।तत्ऽअपसे।तं।भागं।उपऽसेदुषे।
त्रिताय।च।द्विताय।च।उषः।दुःऽस्वप्न्यं।वह।०।यथा।कलां।यथा।शफं।यथा।ऋणं।
संऽनयामसि।एव।दुःऽस्वप्न्यं।सर्वं।आप्त्ये।सं।नयामसि।०।अजैष्म।अद्य।असना
म।च।अभूम।अनागसः।वयं।उषः।यस्मात्।दुःऽस्वप्न्यात्।अभैष्म।अप।तत्।उच्छतु राम
।०॥१०॥ ॥स्वादोः।अभक्षि।वयसः।सुऽमेधाः।सुऽआध्यः।वरिवोवित्ऽतरस्य।वि ॥३८॥
श्वे।यं।देवाः।उत।मर्त्यासः।मधु।ब्रुवंतः।अभि।संऽचरंति।अंतरिति।च।प्र।अगाः।अ

दितिः । भवासि । अवऽयाता । हरसः । दैव्यस्य । इंदो इति । इंद्रस्य । सख्यं । जुषाणः । श्रौष्टीऽ
इव । धुरं । अनु । राये । ऋध्याः ॥ अपाम । सोमं । अमृताः । अभूम । अगन्म । ज्योतिः । अविदा
म । देवान् ॥ किं । नूनं । अस्मान् । कृणवत् । अरातिः । किं । ऊं इति । धूर्त्तिः । अमृत । मर्त्यस्य ।
शं । नः । भव । हृदे । आ । पीतः । इंदो इति । पिताऽइव । सोम । सूनवे । सुऽशेवः । सखाऽइव ।
सख्ये । उरुऽशंस । धीरः । प्र । नः । आयुः । जीवसे । सोम । तारीः ॥ इमे । मा । पीताः । यशसः । उ
रुष्यवः । रथं । न । गावः । सं । अनाह । पर्वऽसु । ते । मा । रक्षंतु । विऽस्रसः । चरित्रात् । उत । मा ।
स्रामात् । यवयंतु । इंदवः ॥ ११ ॥ ॥ अग्निं । न । मा । मथितं । सं । दिदीपः । प्र । चक्षय । कृणुहि
। वस्यसः । नः । अथ । हि । ते । मदे । आ । सोम । मन्ये । रेवान्ऽइव । प्र । चर । पुष्टिं । अच्छ ॥ इषिरे
ण । ते । मनसा । सुतस्य । भक्षीमहि । पित्र्यस्यऽइव । रायः । सोम । राजन् । प्र । नः । आयूंषि । ता
रीः । अहानिऽइव । सूर्यः । वासराणि ॥ सोम । राजन् । मृळय । नः । स्वस्ति । तव । स्मसि । व्रत्याः ।

प॰ष॰८
॥३५॥

तस्य । विद्धि । अलर्त्तिं । दक्षः । उत । मन्युः । इंदोइति । मा । नः । अर्यः । अनुऽकामं । परा ।
दाः । त्वं । हि । नः । तन्वः । सोम । गोपाः । गात्रेऽगात्रे । निऽससत्थ । नृऽचक्षाः । यत् । ते । वयं ।
प्रऽमिनाम । व्रतानि । सः । नः । मृळ । सुऽसखा । देव । वस्यः । ऋदूदरेण । सख्या । सचेय ।
यः । मा । न । रिष्येत् । हरिऽअश्व । पीतः । अयं । यः । सोमः । नि । अधायि । अस्मेइति । तस्मै ।
इंद्रं । प्रऽतिरं । एमि । आयुः ॥ १२ ॥ ॥ अप । त्याः । अस्थुः । अनिराः । अमीवाः । निः । अत्रसन् ।
। तमिषीचीः । अभैषुः । आ । सोमः । अस्मान् । अरुहत् । वि । हायाः । अगन्म । यत्र । प्रऽतिरं
ते । आयुः । यः । नः । इंदुः । पितरः । हृत्ऽसु । पीतः । अमर्त्यः । मर्त्यान् । आऽविवेश । तस्मै । सो
माय । हविषा । विधेम । मृळीके । अस्य । सुऽमतौ । स्याम । त्वं । सोम । पितृऽभिः । संऽविदानः
। अनु । द्यावापृथिवीइति । आ । ततंथ । तस्मै । ते । इंदोइति । हविषा । विधेम । ० । त्रातारः । दे
वाः । अधि । वोचत । नः । मा । नः । निऽद्रा । ईशत । मा । उत । जल्पिः । वयं । सोमस्य । विश्वह । प्रि

राम
॥३५॥

यासः। सुऽवीरासः। विदथं। आ। वदेम। त्वं। नः। सोम। विश्वतः। वयःऽधाः। त्वं। स्वःऽवित्।
आ। विश। नृऽचक्षाः। त्वं। नः। इंदो इति। ऊतिऽभिः। सऽजोषाः। पाहि। पश्चातात्। उत। वा। पु
रस्तात्॥ १३॥ ॥ अभि। प्र। वः। सुऽराधसं। इंद्रं। अर्च। यथा। विदे। यः। जरितृऽभ्यः। मघऽवा।
पुरुऽवसुः। सहस्रेणऽइव। शिक्षति। शतानीकाऽइव। प्र। जिगाति। धृष्णुऽया। हंति। वृत्रा
णि। दाशुषे। गिरेःऽइव। प्र। रसाः। अस्य। पिन्विरे। दत्राणि। पुरुऽभोजसः। आ। त्वा। सुतासः।
इंदवः। मदाः। ये। इंद्र। गिर्वणः। आपः। न। वज्रिन्। अनु। ओक्यं। सरः। पृणंति। शूर। राध
से। अनेहसं। प्रऽतरणं। विवक्षणं। मध्वः। स्वादिष्ठं। ईं। पिब। आ। यथा। मंदसानः। किरा
सि। नः। प्र। क्षुद्राऽइव। त्मना। धृषत्। आ। नः। स्तोमं। उप। द्रवत्। हियानः। अश्वः। न। सो
तृऽभिः। यं। ते। स्वधाऽवन्। स्वदयंति। धेनवः। इंद्र। कण्वेषु। रातयः॥ १४॥ ॥ उग्रं। न। वी
रं। नमसा। उप। सेदिम। विऽभूतिं। अक्षितऽवसुं। उद्रीऽइव। वज्रिन्। अवतः। न। सिंचते। क्ष

प॰ष॰४ रंति। इंद्र। धीतयः। यत्। ह। नूनं। यत्। वा। यज्ञे। यत्। वा। पृथिव्यां। अधि। अतः। नः। यज्ञं। आ
॥५०॥ शुऽभिः। महेऽमते। उग्रः। उग्रेभिः। आ। गहि। अजिरासः। हरयः। ये। ते। आशवः। वाताःऽइ
व। प्रऽसक्षिणः। येभिः। अपत्यं। मनुषः। परिऽईयसे। येभिः। विश्वं। स्वः। दृशे। एतावतः। ते।
ईमहे। इंद्र। सुम्नस्य। गोऽमतः। यथा। प्र। आवः। मघऽवन्। मेध्यऽअतिथिं। यथा। नीपऽअति
थिं। धने। यथा। कण्वे। मघऽवन्। त्रसदस्यवि। यथा। पक्थे। दशऽव्रजे। यथा। गोऽशर्ये। अ
सनोः। ऋजिश्वनि। इंद्र। गोऽमत्। हिरण्यऽवत्॥१५॥ ॥प्र। सु। श्रुतं। सुऽराधसं। अर्च। श
क्रं। अभिष्टये। यः। सुन्वते। स्तुवते। काम्यं। वसु। सहस्रेणऽइव। मंहते। शतऽअनीकाः। हेत
यः। अस्य। दुस्तराः। इंद्रस्य। संऽइषः। महीः। गिरिः। न। भुज्मा। मघवत्ऽसु। पिन्वते। यत्। ईं। रम
सुताः। अमंदिषुः। यत्। ईं। सुतासः। इंदवः। अभि। प्रियं। अमंदिषुः। आपः। न। धायि। स ॥५०॥
वनं। मे। आ। वसो इति। दुघाःऽइव। उप। दाशुषे। अनेहसं। वः। हवमानं। ऊतये। मध्वः। क्ष

रंति । धीतयः । आ । त्वा । वसोइति । हवमानासः । इंदवः । उप । स्तोत्रेषु । दधिरे । आ । नः । सोमे ।
सुऽअध्वरे । इयानः । अत्यः । न । तोशते । यं । ते । स्वदाऽवन् । स्वदंति । गूर्त्तयः । पौरे । छंदयसे । ह
वं ॥१६॥ ॥ प्र । वीरं । उग्रं । विविचिं । धनऽस्पृतं । विऽभूतिं । राधसः । महः । ० । वसुऽत्वना । स
दा । पीपेथ । दाशुषे । ० । पराऽवति । ० । दिवि । युजानः । इंद्र । हरिऽभिः । महेऽमते । ऋष्वः । ऋ
ष्वभिः । आ । गहि । रथिरासः । ० । अस्त्रिधः । ओजः । वातस्य । पिप्रति । येभिः । नि । दस्युं । मनु
षः । निऽघोषयः । येभिः । स्वःरितिस्वः । परिऽईयसे । एतावतः । ते । वसोइति । विद्याम । शूर
र । नव्यसः । ० । एतशं । कृत्व्ये । धने । यथा । वशं । दशऽव्रजे । ० । मेधे । अध्वरे । दीर्घऽनीथे ।
दमूनसि । यथा । गोऽशर्ये । असिसासः । अद्रिऽवः । मयि । गोत्रं । हरिऽश्रियं ॥१७॥ ॥
यथा । मनौ । सांऽवरणौ । सोमं । इंद्र । अपिबः । सुतं । नीपऽअतिथौ । मघऽवन् । मेध्यऽअति
थौ । पुष्टिऽगौ । श्रुष्टिऽगौ । सचा । पार्षद्वाणः । प्रस्कण्वं । सं । असादयत् । शयानं । जिव्रिं । उद्धि

प·ष·८
॥५१॥

तं।सहस्त्राणि।असिसासत्।गवां।ऋषिः।त्वाऽऊतः।दस्यवे।वृकः।यः।उक्थेभिः।न।विं
धते।चिकित्।यः।ऋषिऽचोदनः।इंद्रं।तं।अच्छ।वद।नव्यस्या।मती।अरिष्यंतं।न।भोज
से।यस्मै।अर्कं।सप्तऽशीर्षाणं।आनृचुः।त्रिऽधातुं।उत्ऽतमे।पदे।सः।तु।इमा।विश्वा।
भुवनानि।चिक्रदत्।आत्।इत्।जनिष्ट।पौंस्यं।यः।नः।दाता।वसूनां।इंद्रं।तं।हूमहे।
वयं।विद्म।हि।अस्य।सुऽमतिं।नवीयसीं।गमेम।गोऽमति।व्रजे॥१८॥ ॥यस्मै।त्वं।व
सोइति।दानाय।शिक्षसि।सः।रायः।पोषं।अश्नुते।तं।त्वा।वयं।मघऽवन्।इंद्र।गिर्वणः
।सुतऽवंतः।हवामहे।कदा।चन।स्तरीः।असि।न।इंद्र।सश्चसि।दाशुषे।उपऽउप।इत्।
नु।मघऽवन्।भूयः।इत्।नु।ते।दानं।देवस्य।पृच्यते।प्र।यः।ननक्षे।अभि।ओजसा।क्रि
विं।वधैः।शुष्णं।निऽघोषयन्।यदा।इत्।अस्तंभीत्।प्रथयन्।अमूं।दिवं।आत्।इत्।ज
निष्ट।पार्थिवः।यस्य।अयं।विश्वः।आर्यः।दासः।शेवधिऽपाः।अरिः।तिरः।चित्।अर्ये।रु

राम
॥५१॥

शमे। पवीरवि। तुभ्य। इत्। सः। अज्यते। रयिः। तुरण्यवः। मधुऽमंतं। घृतऽश्चुतं। विप्रासः। अर्कं
आनृचुः। अस्मेइति। रयिः। पप्रथे। वृष्ण्यं। शवः। अस्मेइति। सुवानासः। इंदवः॥ १२॥ ॥यथा।
मनौ। विवस्वति। सोमं। शक्र। अपिबः। सुतं। यथा। त्रिते। छंदः। इंद्र। जुजोषसि। आयौ। मादय
से। सचा। पृषध्रे। मेध्ये। मातरिश्वनि। इंद्र। सुवाने। अमंदथाः। यथा। सोमं। दशऽशिप्रे। दशऽ
ओण्ये। स्यूमऽरश्मौ। ऋजूनसि। यः। उक्था। केवला। दधे। यः। सोमं। धृषिता। अपिबत्। यस्मै।
विष्णुः। त्रीणि। पदा। विऽचक्रमे। उप। मित्रस्य। धर्मऽभिः। यस्य। त्वं। इंद्र। स्तोमेषु। चाकनः। वा
जे। वाजिन्। शतक्रतोइति शतऽक्रतो॥ ०॥ सुदुघांऽइव। गोऽदुहः। जुहूमसि। श्रवस्यवः। ०। सः
। नः। पिता। महान्। उग्रः। ईशानऽकृत्। अयामन्। उग्रः। मघऽवा। पुरुऽवसुः। गोः। अश्वस्य। प्र
। दातु। नः॥ २०॥ ॥०। मंहसे। ०। इन्वति। वसुऽयवः। वसुऽपतिं। शतऽक्रतुं। स्तोमैः। इंद्रं। हवा
महे। कदा। चन। प्र। युच्छसि। उभेइति। नि। पासि। जन्मनीइति। तुरीय। आदित्य। हवनं। ते। इंद्रि

१·५·४ यं।आ।तस्थौ।अमृतं।दिवि।यस्मै।त्वं।मघऽवन्।इंद्र।गिर्वणः।शिक्षोइति।शिक्षसि।दा
॥४२॥ शुषे।अस्माकं।गिरः।उत।सुऽस्तुतिं।वसोइति।कण्वऽवत्।शृणुधि।हवं।अस्तावि।म
न्म।पूर्व्यं।ब्रह्म।इंद्राय।वोचत।पूर्वीः।ऋतस्य।बृहतीः।अनूषत।स्तोतुः।मेधाः।असृ
क्षत।सं।इंद्रः।रायः।बृहतीः।अधूनुत।सं।क्षोणीइति।सं।ऊंइति।सूर्यं।सं।शुक्रासः।शुचयः।
सं।गोऽआशिरः।सोमाः।इंद्रं।अमंदिषुः॥२१॥ ॥उपऽमं।त्वा।मघोनां।ज्येष्ठं।च।वृषभा
णां।पूर्भित्ऽतमं।मघऽवन्।इंद्र।गोऽविदं।ईशानं।रायः।ईमहे।यः।आयुं।कुत्सं।अतिथिऽ
ग्वं।अर्दयः।ववृधानः।दिवेऽदिवे।०।हरिऽअश्वं।शतऽक्रतुं।वाजऽयंतः।हवामहे।आ।नः।वि
श्वेषां।रसं।मध्वः।सिंचंतु।अद्रयः।ये।पराऽवति।सुन्विरे।जनेषु।आ।ये।अर्वाऽवति।इं राम
द्रवः।विश्वा।द्वेषांसि।जहि।च।अव।च।आ।कृधि।विश्वे।सन्वंतु।आ।वसु।शीरेषु।वि ॥४२॥
द्र।ते।मादिरासः।अंशवः।यत्र।सोमस्य।तृंपसि॥२२॥ ॥इंद्र।नेदीयः।आ।इत्।इहि।मि

तऽमेधाभिः। ऊतिऽभिः। आ। शंऽतम। शंऽतमाभिः। अभिष्टिऽभिः। आ। सुऽआपे। स्वापिऽ
भिः। आजिऽतुरं। सत्ऽपतिं। विश्वऽचर्षणिं। कृधि। प्रऽजासु। आऽभगं। प्र। सु। तिर। शची
भिः। ये। ते। उक्थिनः। क्रतुं। पुनते। आनुषक्। यः। ते। साधिष्ठः। अवसे। ते। स्याम। भरेषु। ते।
वयं। होत्राभिः। उत। देवहूतिऽभिः। ससऽवांसः। मनामहे। अहं। हि। ते। हरिऽवः। ब्रह्म। वा
जऽयुः। आजिं। यामि। सदा। ऊतिऽभिः। त्वां। इत्। एव। तं। अमे। सं। अश्वऽयुः। गव्युः। अ
ग्रे। मथीनां॥ २३॥ ॥एतत्। ते। इंद्र। वीर्यं। गीःऽभिः। गृणंति। कारवः। ते। स्तोभंतः। ऊर्जं।
आवन्। घृतऽश्चुतं। पोरासः। नक्षन्। धीतिऽभिः। नक्षंते। इंद्रं। अवसे। सुऽवृत्यया। येषां। सु
तेषु। मंदसे। यथा। संऽवर्ते। अमदः। यथा। कृशे। एव। अस्मेइति। इंद्र। मत्स्व। आ। नः। विश्वे।
सऽजोषसः। देवासः। गतन। उप। नः। वसवः। रुद्राः। अवसे। नः। आ। गमन्। शृण्वंतु। मरुतः।
हवं। पूषा। विष्णुः। हवनं। मे। सरस्वती। अवंतु। सप्त। सिंधवः। आपः। वातः। पर्वतासः। वनस्प

प.ष.४ ति:।शृणोतु।पृथिवी।हवं॥२४॥ ॥यत्।इंद्र।राधः।अस्ति।ते।माघोनं।मघवत्ऽतम।ते
॥४३॥ न।नः।बोधि।सधऽमाद्यः।वृधे।भगः।दानाय।वृत्रऽहन्।आजिऽपते।नृऽपते।त्वं।इत्।हि।
नः।वाजे।आ।वक्षि।सुक्रतोइतिसुऽक्रतो।वीती।होत्राभिः।उत।देववीतिऽभिः।ससऽवांसः
।वि।शृण्विरे।संति।हि।अर्ये।आऽशिषः।इंद्रे।आयुः।जनानां।अस्मान्।नक्षस्व।मघऽव
न्।उप।अवसे।धुक्षस्व।पिप्युषीं।इषं।वयं।ते।इंद्र।स्तोमेभिः।विधेम।त्वं।अस्माकं।शतक्र
तोइतिशतऽक्रतो।महि।स्थूरं।शशायं।राधः।अह्रयं।प्रस्कण्वाय।नि।तोशय॥२५॥ ॥भू
रि।इत्।इंद्रस्य।वीर्यं।वि।अख्यं।वि।अख्यं।अभि।आ।अयति।राधः।ते।दस्यवे।वृक।शतं।
श्वेतासः।उक्षणः।दिवि।तारः।न।रोचंते।मह्ना।दिवं।न।तस्तभुः।शतं।वेणून्।शतं।शुनः। राम
शतं।चर्माणि।म्लातानि।शतं।मे।बल्बजऽस्तुकाः।अरुषीणां।चतुःऽशतं।सुऽदेवाः।स्थ। ॥४३॥
काण्वायनाः।वयःऽवयः।विऽचरंतः।अश्वासः।न।चंक्रमत।आत्।इत्।साप्तस्य।चर्किरन्।

न। अनूनस्य। महि। श्रवः। श्यावीः। अतिऽध्वसन्। पथः। चक्षुषा। चन। संऽनशे ॥ २६ ॥ ॥ प्र
ति। ते। दस्यवे। वृक। राधः। अदर्शि। अह्रयं। द्यौः। न। प्रथिना। शवः। दश। मह्यं। पौतऽक्रतः। स
हस्रा। दस्यवे। वृकः। नित्यात्। रायः। अमंहत। शतं। मे। गर्दभानां। शतं। ऊर्णाऽवतीनां। शतं।
दासान्। अति। स्रजः। तत्रोइति। अपि। प्र। अनीयत। पूतऽक्रतायै। विऽअक्ता। अश्वानां। इत्
। न। यूथ्यां। अचेति। अग्निः। चिकितुः। हव्यऽवाट्। सः। सुमत्ऽरथः। अग्निः। शुक्रेण। शोचि
षा। बृहत्। सूरः। अरोचत। दिवि। सूर्यः। अरोचत ॥ २७ ॥ ॥ युवं। देवा। क्रतुना। पूर्व्येण। युक्ताः
। रथेन। तविषं। यजत्रा। आ। अगच्छतं। नासत्या। शचीभिः। इदं। तृतीयं। सवनं। पिबाथः। यु
वां। देवाः। त्रयः। एकादशासः। सत्याः। सत्यस्य। ददृशे। पुरस्तात्। अस्माकं। यज्ञं। सवनं। जु
षाणा। पातं। सोमं। अश्विना। दीद्यग्नीइतिदीदिऽअग्नी। पनाय्यं। तत्। अश्विना। कृतं। वां।
वृषभः। दिवः। रजसः। पृथिव्याः। सहस्रं। शंसाः। उत। ये। गोऽइष्टौ। सर्वान्। इत्। तान्। उप। यात।

प.ष.४
॥४४॥

।पिबध्यै।अयं।वां।भाग:।नि ऽहित:।यजत्रा।इमा:।गिर:।नासत्या।उप।यातं।पिबतं।सो
मं।मधु ऽमंतं।अस्मे इति।प्र।दाश्वांसं।अवतं।शचीभि:॥ २८ ॥ ॥यं।ऋत्विज:।बहुधा।क
ल्पयंत:।स ऽचेतस:।यज्ञं।इमं।वहंति।य:।अनूचान:।ब्राह्मण:।युक्त:।आसीत्।का।स्वित्।
तत्र।यजमानस्य।सं ऽवित्।एक:।एव।अग्नि:।बहुधा।सं ऽइद्ध:।एक:।सूर्य:।विश्वं।अनु।प्र ऽ
भूत:।एका।एव।उषा:।सर्वं।इदं।वि।भाति।एकं।वै।इदं।वि।बभूव।सर्वं।ज्योतिष्मंतं।केतु ऽ
मंतं।त्रि ऽचक्रं।सु ऽखं।रथं।सु ऽसदं।भूरि ऽवारं।चित्र ऽमघा।यस्य।योगे।अधि ऽजज्ञे।तं।वां।हु
वे।अति।रिक्तं।पिबध्यै॥ २९ ॥ ॥इमानि।वां।भाग ऽधेयानि।सिस्रते।इंद्रावरुणा।प्र।महे।
सुतेषु।वां।यज्ञे ऽयज्ञे।ह।सवना।भुरण्यथ:।यत्।सुन्वते।यजमानाय।शिक्षथ:।नि:ऽसि
ध्वरी:।ओषधी:।आप:।आस्तां।इंद्रावरुणा।महिमानं।आशत।या।सिस्रतु:।रजस:।पारे।अ
ध्वन:।ययो:।शत्रु:।नाकि:।अदेव:।ओहति।सत्यं।तत्।इंद्रावरुणा।कृशस्य।वां।मध्व:।ऊर्मिं।

राम
॥४४॥

।दुहते।सप्त।वाणीः।ताभिः।दाश्वांसं।अवतं।शुभः।पतीइति।यः।वां।अदब्धः।अभि।पा
न्ति।चित्तिऽभिः।घृतऽप्रुषः।सौम्याः।जीरऽदानवः।सप्त।स्वसारः।सदने।ऋतस्य।याः।ह।
वां।इंद्रावरुणा।घृतऽश्चुतः।ताभिः।धत्तं।यजमानाय।शिक्षतं॥३०॥ ॥अवोचाम।महते।
सौभगाय।सत्यं।त्वेषाभ्यां।महिमानं।इंद्रियं।अस्मान्।इंद्रावरुणा।घृतऽश्चुतः।त्रिऽभिः। सु।
साप्तेभिः।अवतं।शुभः।पतीइति।इंद्रावरुणा।यत्।ऋषिऽभ्यः।मनीषां।वाचः।मतिं।श्रु
तं।अदत्तं।अग्रे।यानि।स्थानानि।असृजंत।धीराः।यज्ञं।तन्वानाः।तपसा।अभि।अप
श्यं।इंद्रावरुणा।सौमनसं।अदृप्तं।रायः।पोषं।यजमानेषु।धत्तं।प्रऽजां।पुष्टिं।भूतिं।अ
स्मासु।धत्तं।दीर्घायुऽत्वाय।प्र।तिरतं।नः।आयुः॥३१॥ ॥अग्ने।आ।याहि।अग्निऽ
भिः।होतारं।त्वा।वृणीमहे।आ।त्वां।अनक्तु।प्रऽयता।हविष्मती।यजिष्ठं।बर्हिः।आऽ
सदे।अच्छ।हि।त्वा।सहसः।सूनोइति।अंगिरः।स्रुचः।चरंति।अध्वरे।ऊर्जः।नपातं।

घृतऽकेशं। ईमहे। अग्निं। यज्ञेषु। पूर्व्यं। अग्ने। कविः। वेधाः। असि। होता। पावक। यक्ष्यः
। मंद्रः। यजिष्ठः। अध्वरेषु। ईड्यः। विप्रेभिः। शुक्र। मन्मऽभिः। अद्रोघं। आ। वह। उ
शतः। यविष्ठ्य। देवान्। अजस्र। वीतये। अभि। प्रयांसि। सुऽधिता। आ। वसो इति। गहि
। मंदस्व। धीतिऽभिः। हितः। त्वं। इत्। सऽप्रथाः। असि। अग्ने। त्रातः। ऋतः। कविः। त्वां। वि
प्रासः। संऽइधान। दीदिऽवः। आ। विवासंति। वेधसः॥ ३२॥ ॥शोच। शोचिष्ठ। दी
दिहि। विशे। मयः। रास्व। स्तोत्रे। महान्। असि। देवानां। शर्मन्। मम। संतु। सूरयः। शत्रुऽ
सहः। सुऽअग्नयः। यथा। चित्। वृद्धं। अतसं। अग्ने। संऽजूर्वसि। क्षमि। एव। दह। मित्रऽ
महः। यः। अस्मऽध्रुक्। दुःऽमन्मा। कः। च। वेनति। मा। नः। मर्त्ताय। रिपवे। रक्षस्विने।
मा। अघऽशंसाय। रीरधः। अस्रेधत्ऽभिः। तरणिऽभिः। यविष्ठ्य। शिवेभिः। पाहि। पा
युऽभिः। पाहि। नः। अग्ने। एकया। पाहि। उत। द्वितीयया। पाहि। गीःऽभिः। तिसृऽभिः। ऊ

र्जां। पते। पाहि। चतस्रऽभिः। वसोइति। पाहि। विश्वस्मात्। रक्षसः। अराव्णः। प्र। स्म। वा
जेषु। नः। अव। त्वां। इत्। हि। नेदिष्ठं। देवऽतातये। आपिं। नक्षामहे। वृधे॥ २३॥ ॥आ।
नः। अग्ने। वयःऽवृधं। रयिं। पावक। शंस्यं। रास्व। च। नः। उपऽमाते। पुरुऽस्पृहं। सुऽनी
ती। स्वयशःऽतरं। येन। वंसाम। पृतनासु। शर्धतः। तरंतः। अर्यः। आऽदिशः। सः। त्वं।
नः। वर्ध। प्रयसा। शचीवसोइतिशचीऽवसो। जिन्व। धियः। वसुऽविदः। शिशानः। वृ
षभः। यथा। अग्निः। शृंगेइति। दविध्वत्। तिग्माः। अस्य। हनवः। न। प्रतिऽधृषे। सुऽ
जंभः। सहसः। यहुः। नहि। ते। अग्ने। वृषभ। प्रतिऽधृषे। जंभासः। यत्। विऽतिष्ठसे।
१०। होतरिति। सुऽहुतं। हविः। कृधि। वंस्व। नः। वार्या। पुरु। शोचे। वनेषु। मात्रोः। स। त्वा
। मर्त्तासः। इंधते। अतंद्रः। हव्या। वहसि। हविःऽकृतः। आत्। इत्। देवेषु। राजसि॥ २४॥
॥ ॥सप्त। होतारः। तं। इत्। ईळते। त्वा। अग्ने। सुऽत्यजं। अह्रयं। भिनत्सि। अद्रिं। त

प॰ब॰४
॥४घ्री

पसा। वि। शोचिषा। प्र। अग्ने। तिष्ठ। जनान्। अति। अग्निंऽअग्निं। वः। अध्रिऽगुं। हुवे
म। वृक्तऽबर्हिषः। अग्निं। हितऽप्रयसः। शश्वतीषु। आ। होतारं। चर्षणीनां। केतेन। श
र्मन्। सचते। सुऽसामनि। अग्ने। तुभ्यं। चिकित्वना। इषण्यया। नः। पुरुऽरूपं। आ। भर।
वाजं। नेदिष्ठं। ऊतये। अग्ने। जरितः। विश्पतिः। तेपानः। देव। रक्षसः। अप्रोषिऽवा
न्। गृहऽपतिः। महान्। असि। दिवः। पायुः। दुरोणऽयुः। मा। नः। रक्षः। आ। वेशीत्। आ
घृणिवसोइत्याघृणिऽवसो। मा। यातुः। यातुऽमावतां। परः। गव्यूति। अनिरां। अप।
क्षुधं। अग्ने। सेध। रक्षस्विनः॥ ३५॥ ॥उभयं। शृणवत्। च। नः। इंद्रः। अर्वाक्। इदं।
वचः। सत्राच्या। मघऽवा। सोमऽपीतये। धिया। शविष्ठः। आ। गमत्। तं। हि। स्वऽराजं
। वृषभं। तं। ओजसे। धिषणेइति। निःऽततक्षतुः। उत। उपऽमानां। प्रथमः। नि। सीदसि
। सोमऽकामं। हि। ते। मनः। आ। वृषस्व। पुरुवसोइतिपुरुऽवसो। सुतस्य। इंद्र। अंधसः।

राम
॥४घ्री

विद्म।हि।त्वा।हरिऽवः।पृत्ऽसु।ससहिं।अधृष्टं।चित्।दधृष्वणिं।अप्रामिऽसत्य।म
घऽवन्।तथा।इत्।असत्।इंद्र।क्रत्वा।यथा।वशः।सनेम।वाजं।तव।शिप्रिन्।अवसा।
मक्षु।चित्।यंतः।अद्रिऽवः।शग्धि।ऊंइति।सु।शच्चीऽपते।इंद्र।विश्वाभिः।ऊतिऽभिः।भ
गं।न।हि।त्वा।यशसं।वसुऽविदं।अनु।शूर।चरामसि॥३६॥ ॥पौरः।अश्वस्य।पुरुऽकृ
त्।गवां।असि।उत्सः।देव।हिरण्ययः।नकिः।हि।दानं।परिऽमर्धिषत्।त्वेइति।यत्ऽयत्
।यामि।तत्।आ।भर।त्वं।हि।आ।इहि।चेरवे।विदाः।भगं।वसुत्तये।उत्।ववृषस्व।मघऽ
वन्।गोऽइष्टये।उत्।इंद्र।अश्वंऽइष्टये।त्वं।पुरु।सहस्राणि।शतानि।च।यूथा।दानाय।
मंहसे।आ।पुरंऽदरं।चकृम।विप्रऽवचसः।इंद्रं।गायंतः।अवसे।अविप्रः।वा।यत्।अविध
त्।विप्रः।वा।इंद्र।ते।वचः।सः।प्र।ममंदत्।त्वाऽया।शतक्रतोइतिशतऽक्रतो।प्राचामन्योइ
तिप्राचाऽमन्यो।अहंऽसन।उग्रऽबाहुः।म्रक्षऽकृत्वा।पुरंऽदरः।यदि।मे।शृणवत्।हवं।व

प॰ ष॰ ४
॥४८॥

सुऽयवः । वसुऽपतिं । शतऽक्रतुं । स्तोमैः । इंद्रं । हवामहे ॥ २८ ॥ ॥ न । पापासः । मनामहे ।
न । अरायासः । न । जल्हवः । यत् । इत् । नु । इंद्रं । वृषणं । सचा । सुते । सखायं । कृणवामहै । उ
ग्रं । युयुज्मं । पृतनासु । सासहिं । ऋणऽकातिं । अदाभ्यं । वेद । भृमं । चित् । सनिता । रथिऽतमः
। वाजिनं । यं । इत् । ऊं इति । नशत् । यतः । इंद्र । भयामहे । ततः । नः । अभयं । कृधि । मघऽ
वन् । शग्धि । तव । तत् । नः । ऊतिऽभिः । वि । द्विषः । वि । मृधः । जहि । त्वं । हि । राधः पते । रा
धसः । महः । क्षयस्य । असि । विधतः । तं । त्वा । वयं । मघऽवन् । इंद्र । गिर्वणः । सुतऽवंतः । ह
वामहे । इंद्रः । स्पट् । उत । वृत्रऽहा । परःऽपाः । नः । वरेण्यः । सः । नः । रक्षिषत् । चरमं । सः ।
मध्यमं । सः । पश्चात् । पातु । नः । पुरः ॥ २९ ॥ ॥ त्वं । नः । पश्चात् । अधरात् । उत्तरात् । पु
रः । इंद्र । नि । पाहि । विश्वतः । आरे । अस्मत् । कृणुहि । दैव्यं । भयं । आरे । हेतीः । अदेवीः
। अद्यऽअद्य । श्वःऽश्वः । इंद्र । त्रास्व । परे । च । नः । विश्वा । च । नः । जरितॄन् । सत्ऽपते । अ

राम
॥४८॥

हा।दिवा।नक्तं।च।रक्षिषः।प्रऽभंगी।शूरः।मघऽवा।तुविऽमघः।संऽमिश्लः।वीर्या
य।कं।उभा।ते।बाहू इति।वृषणा।शतक्रतोऽइतिशतऽक्रतो।नि।या।वज्रं।मिमिक्षतुः॥
॥३८॥ ॥प्रोइति।अस्मै।उपऽस्तुतिं।भरत।यत्।जुजोषति।उक्थैः।इंद्रस्य।माहिनं।वयः
।वर्धंति।सोमिनः।भद्राः।इंद्रस्य।रातयः।अयुजः।असमः।नृऽभिः।एकः।कृष्टीः।अयास्यः
।पूर्वीः।अति।प्र।ववृधे।विश्वा।जातानि।ओजसा।०।अहितेन।चित्।अर्वता।जीरऽदा
नुः।सिसासति।प्रऽवाच्यं।इंद्र।तत्।तव।वीर्याणि।करिष्यतः।०।आ।याहि।कृणवाम।
ते।इंद्र।ब्रह्माणि।वर्धना।येभिः।शविष्ठ।चाकनः।भद्रं।इह।श्रवस्यते।०।धृषतः।चित्।
धृषत्।मनः।कृणोषि।इंद्र।यत्।त्वं।तीव्रैः।सोमैः।सपर्यतः।नमःऽभिः।प्रतिऽभूषतः।०।
अव।चष्टे।ऋचीषमः।अवतान्ऽइव।मानुषः।जुष्ट्वी।दक्षस्य।सोमिनः।सखायं।कृणुते
।युजं।०॥४०॥ ॥विश्वे।ते।इंद्र।वीर्यं।देवाः।अनु।क्रतुं।ददुः।भुवः।विश्वस्य।गोऽपतिः।

१-ष-४
॥५८॥

पुरुऽस्तुत।०।गृणे।तत्।इंद्र।ते।शवः।उपऽमं।देवऽतातये।यत्।हंसि।वृत्रं।ओजसा।श
चीऽपते।०।समनाऽइव।वपुष्यतः।कृणवत्।मानुषा।युगा।विदे।तत्।इंद्रः।चेतनं।अध।श्रु
तः।०।उत।जातं।इंद्र।ते।शवः।उत।त्वां।उत।तव।क्रतुं।भूरिगो इति भूरिऽगो।भूरि।ववृधुः
।मघऽवन्।तव।शर्मणि।०।अहं।च।त्वं।च।वृत्रऽहन्।सं।युज्याव।सनिऽभ्यः।आ।अरातिऽ
वा।चित्।अद्रिऽवः।अनु।नौ।शूर।मंसते।०।सत्यं।इत्।वै।ऊं इति।तं।वयं।इंद्र।स्तवाम।न।
अनृतं।महान्।असुन्वतः।वधः।भूरि।ज्योतींषि।सुन्वतः।०॥४१॥ ॥सः।पूर्व्यः।महानां।
वेनः।क्रतुऽभिः।आनजे।यस्य।द्वारा।मनुः।पिता।देवेषु।धियः।आनजे।दिवः।मानं।न।उ
त्।सदन्।सोमऽपृष्ठासः।अद्रयः।उक्था।ब्रह्म।च।शंस्या।सः।विद्वान्।अंगिरःऽभ्यः।इंद्रः।
गाः।अवृणोत्।अप।स्तुषे।तत्।अस्य।पौंस्यं।सः।प्रत्नऽथा।कविऽवृधः।इंद्रः।वाकस्य।
वक्षणिः।शिवः।अर्कस्य।होमनि।अस्मऽत्रा।गंतु।अवसे।आत्।ऊं इति।नु।ते।अनु।क्रतुं।

राम
॥५८॥

स्वाहा। वरस्य। यज्यवः। श्वात्रं। अर्काः। अनूषत। इंद्र। गोत्रस्य। दावने। इंद्रे। विश्वानि। वीर्या
। कृतानि। कर्त्वानि। च। यं। अर्काः। अध्वरं। विदुः॥ ४२॥ ॥ यत्। पांचऽजन्यया। विशा। इंद्रे।
घोषाः। असृक्षत। अस्तृणात्। बर्हणा। विपः। अर्यः। मानस्य। सः। क्षयः। इयं। ऊं इति। ते। अ
नुऽस्तुतिः। चकृषे। तानि। पौंस्या। प्र। आवः। चक्रस्य। वर्त्तनिं। अस्य। वृष्णः। विऽओदने। उ
रु। क्रमिष्ट। जीवसे। यवं। न। पश्वः। आ। ददे। तत्। दधानाः। अवस्यवः। युष्माभिः। दक्षऽपित
रः। स्याम। मरुत्वतः। वृधे। बट्। ऋत्वियाय। धाम्ने। ऋक्वऽभिः। शूर। नोनुमः। जेषाम। इंद्र।
त्वया। युजा। अस्मे इति। रुद्राः। मेहना। पर्वतासः। वृत्रऽहत्ये। भरऽहूतौ। सऽजोषाः। ०धा
यि। पज्रः। इंद्रऽज्येष्ठाः। अस्मान्। अवंतु। देवाः॥ ४३॥ ॥ उत। त्वा। मंदंतु। स्तोमाः। कृणुष्व
। राधः। अद्रिऽवः। अव। ब्रह्मऽद्विषः। जहि। पदा। पणीन्। अराधसः। नि। बाधस्व। महान्।
असि। नहि। त्वा। कः। चन। प्रति। त्वं। ईशिषे। सुतानां। इंद्र। त्वं। असुतानां। त्वं। राजा। जना

प॰ ष॰ ४ नां। आ। इहि। प्र। इहि। क्षयः। दिवि। आऽघोषन्। चर्षणीनां। आ। उभेइति। पृणासि।
॥४२॥ रोदसीइति। त्यं। चित्। पर्वतं। गिरिं। शतऽवंतं। सहस्रिणं। वि। स्तोतृऽभ्यः। रुरोजिथ। वयं। ऊं इ
ति। त्वा। दिवा। सुते। वयं। नक्तं। हवामहे। अस्माकं। कामं। आ। पृण॥४४॥ ॥कः। स्यः। वृष
भः। युवा। तुविऽग्रीवः। अनानतः। ब्रह्मा। कः। तं। सपर्यति। कस्य। स्वित्। सवनं। वृषा। जुजु
ष्वान्। अव। गच्छति। इंद्रं। कः। ऊं इति। स्वित्। आ। चके। कं। ते। दानाः। असक्षत। वृत्रऽहन्। कं।
सुऽवीर्या। उक्थे। कः। ऊं इति। स्वित्। अंतमः। अयं। ते। मानुषे। जने। सोमः। पूरुषु। सूयते। त
स्य। आ। इहि। प्र। द्रव। पिब। अयं। ते। शर्यणाऽवति। सुऽसोमायां। अधि। प्रियः। आर्जीकी
ये। मदिन्ऽतमः। तं। अद्य। राधसे। महे। चारुं। मदाय। घृष्वये। आ। इहि। ईं। इंद्र। द्रव। पिब। राम
॥४५॥ ॥०। आ। याहि। तूयं। आशुऽभिः। यत्। वा। प्रऽस्रवणे। दिवः। मादयासे। स्वःऽनरे। ॥४५॥
यत्। वा। समुद्रे। अंधसः। आ। त्वा। गीःऽभिः। महां। उरुं। हुवे। गांऽइव। भोजसे। इंद्र। सोमस्य। पी

तये। आ। ते। इंद्र। महिमानं। हरयः। देव। ते। महः। रथे। वहंतु। बिभ्रतः। इंद्र। गृणीषे। उं
इति। स्तुषे। महान्। उग्रः। ईशानऽकृत्। आ। इहि। नः। सुतं। पिब। सुतऽवंतः। त्वा। वयं। प्रय
स्वंतः। हवामहे। ०॥४६॥ ॥०। इदं। ते। सोम्यं। मधु। अधुक्षन्। अद्रिऽभिः। नरः। जुषाणः। इं
द्र। तत्। पिब। विश्वान्। अर्यः। विपःऽचितः। अति। ख्यः। तूयं। आ। गहि। ०। दाता। मे। पृष
तीनां। राजा। हिरण्यऽवीनां। मा। देवाः। मघऽवा। रिषत्। सहस्रे। पृषतीनां। अधि। चंद्रं। बृ
हत्। पृथु। शुक्रं। हिरण्यं। आ। ददे। नपातः। दुःऽगहस्य। मे। सहस्रेण। सुऽराधसः। श्रवः
। देवेषु। अक्रत॥४७॥ ॥तरःऽभिः। वः। विदत्ऽवसुं। इंद्रं। सऽबाधः। ऊतये। बृहत्। गा
यंतः। सुतऽसोमे। अध्वरे। हुवे। भरं। न। कारिणं। न। यं। दुध्राः। वरंते। न। स्थिराः। मुरः।
मदे। सुऽशिप्रं। अंधसः। यः। आऽदृत्य। शशमानाय। सुन्वते। दाता। जरित्रे। उक्थ्यं। यः
। शक्रः। मृक्षः। अश्व्यः। यः। वा। कीजः। हिरण्ययः। सः। ऊर्वस्य। रेजयति। अपऽवृतिं।

प.ष.४
॥५०॥

इंद्रः । गव्यस्य । वृत्रऽहा । निऽरवांतं । चित् । यः । पुरुऽसंभृतं । वसु । उत् । इत् । वपति । दाशुषे
। वज्री । सुऽशिप्रः । हरिऽअश्वः । इत् । करत् । इंद्रः । क्रत्वा । यथा । वशत् । यत् । ववंथ । पुरुऽस्तु
त । पुरा । चित् । शूर । नृणां । वयं । तत् । ते । इंद्र । सं । भरामसि । यज्ञं । उक्थं । तुरं । वचः ॥ ४८ ॥
॥ ॥ सत्वा । सोमेषु । पुरुऽहूत । वज्रिऽवः । मदाय । द्युक्ष । सोमऽपाः । त्वं । इत् । हि । ब्रह्मऽकृते ।
काम्यं । वसु । देष्ठः । सुन्वते । भुवः । वयं । एनं । इदा । ह्यः । अपीपेम । इह । वज्रिणं । तस्मै । ऊं इति
। अद्य । समना । सुतं । भर । आ । नूनं । भूषत । श्रुते । वृकः । चित् । अस्य । वारणः । उराऽमथिः । आ ।
वयुनेषु । भूषति । सः । इमं । नः । स्तोमं । जुजुषाणः । आ । गहि । इंद्र । प्र । चित्रया । धिया । कृत् ।
ऊं इति । नु । अस्य । अकृतं । इंद्रस्य । अस्ति । पौंस्यं । केनो इति । नु । कं । श्रोमतेन । न । शुश्रुवे । ज
नुषः । परि । वृत्रऽहा । कत् । ऊं इति । महीः । अधृष्टाः । अस्य । तविषीः । कत् । ऊं इति । वृत्रऽ
घ्नः । अस्तृतं । इंद्रः । विश्वान् । बेकऽनाटान् । अहःऽदृशः । उत । क्रत्वा । पणीन् । अभि ॥ ४९ ॥ ॥

राम
॥५०॥

वयं। घ। ते। अपूर्व्या। इंद्र। ब्रह्माणि। वृत्रऽहन्। पुरुऽतमासः। पुरुऽहूत। वज्रिऽवः। भृतिं। न
प्र। भरामसि। पूर्वीः। चित्। हि। त्वेइति। तुविऽकूर्मिन्। आऽशसः। हवंते। इंद्र। ऊतयः। तिरः। चि
त्। अर्यः। सवना। आ। वसोइति। गहि। शविष्ठ। श्रुधि। मे। हवं। ०। त्वेइति। इत्। ऊंइति। इंद्र।
विप्राः। अपि। स्मसि। नहि। त्वत्। अन्यः। पुरुऽहूत। कः। चन। मघऽवन्। अस्ति। मर्डिता। त्वं।
नः। अस्याः। अमतेः। उत। क्षुधः। अभिऽशस्तेः। अव। स्पृधि। त्वं। नः। ऊती। तव। चित्रया। धि
या। शिक्ष। शचिष्ठ। गातुऽवित्। सोमः। इत्। वः। सुतः। अस्तु। कलयः। मा। बिभीतन। अप।
इत्। एषः। ध्वस्मा। अयति। स्वयं। घ। एषः। अप। अयति॥ ५०॥ ॥ त्यान्। नु। क्षत्रियान्। अ
वः। आदित्यान्। याचिषामहे। सुऽमृळीकान्। अभिष्टये। मित्रः। नः। अति। अंहतिं। वरुणः।
पर्षत्। अर्यमा। आदित्यासः। यथा। विदुः। तेषां। हि। चित्रं। उक्थ्यं। वरूथं। अस्ति। दाशुषे।
आदित्यानां। अरंऽकृते। न। जीवान्। नः। अभि। धेतन। आदित्यासः। पुरा। हथात्। कत्। ह। स्थ।

प॰ ष॰ ४ हवनऽश्रुतः ॥ ५१ ॥ ॥ यत् । वः । श्रांताय । सुन्वते । वरूथं । अस्ति । यत् । छर्दिः । तेन । नः । अ
॥५१॥ धि । वोचत । अस्ति । देवाः । अंहोः । उरु । आस्ति । रत्नं । अनागसः । आदित्याः । अद्भुतऽएनसः ।
मा । नः । सेतुः । सिसेत् । अयं । महे । वृणक्तु । नः । परि । इंद्रः । इत् । हि । श्रुतः । वशी ॥ मा । नः । मृचा
। रिपूणां । वृजिनानां । अविष्यवः । देवाः । अभि । प्र । मृक्षत । उत । त्वां । अदिते । महि । अहं । दे
वि । उप । ब्रुवे । सुऽमृळीकां । अभिष्टये ॥ ५२ ॥ ॥ पर्षि । दीने । गभीरे । आ । उग्रऽपुत्रे । जिघां
सतः । माकिः । तोकस्य । नः । रिषत् । अनेहः । नः । उरुऽव्रजे । उरूचि । वि । प्रऽसर्तवे । कृधि ।
तोकाय । जीवसे । ये । मूर्धानः । क्षितीनां । अदब्धासः । स्वऽयशसः । व्रता । रक्षंते । अद्रुहः ।
ते । नः । आस्नः । वृकाणां । आदित्यासः । मुमोचत । स्तेनं । बद्धंऽइव । अदिते । अपो इति । सु । राम
नः । इयं । शरुः । आदित्याः । अप । दुःऽमतिः । अस्मत् । एतु । अजघ्नुषी ॥ ५३ ॥ ॥ शश्वत् । हि । ॥५१॥
। वः । सुऽदानवः । आदित्याः । ऊतिऽभिः । वयं । पुरा । नूनं । बुभुज्महे । शश्वंतं । हि । प्रऽचेत

सः। प्रतिऽयंतं। चित्। एनसः। देवाः। कृणुथ। जीवसे।०। नव्यं। सन्यसे।०। बंधात्। बद्धंऽ
इव। अदिते। न। अस्माकं। अस्ति। तत्। तरः। आदित्यासः। अतिऽस्कदे। यूयं। अस्मभ्यं। मृ
ळत। मा। नः। हेतिः। विवस्वतः। आदित्याः। कृत्रिमा। शरुः। पुरा। नु। जरसः। वधीत्। वि। सु।
द्वेषः। वि। अंहतिं। आदित्यासः। वि। संऽहितं। विष्वक्। वि। वृहत। रपः॥ ५४ ॥ ॥
॥ ॥इतिषष्ठाष्टकेचतुर्थोऽध्यायः॥ ॥ॐ॥ ॥आ। त्वा। रथं। यथा।
ऊतये। सुम्नाय। वर्त्तयामसि। तुविऽकूर्मिं। ऋतिऽसहं। इंद्र। शविष्ठ। सत्ऽपते। तुविऽशुष्म
। तुविक्रतोइतितुविऽक्रतो। शचीऽवः। विश्वया। मते। आ। पप्राथ। महिऽत्वना। यस्य। ते। महि
ना। महः। परि। ज्मायंतं। ईयतुः। हस्ता। वज्रं। हिरण्ययं। विश्वानरस्य। वः। पतिं। अनानतस्य।
शवसः। एवैः। च। चर्षणीनां। ऊती। हुवे। रथानां। अभिष्टये। सदाऽवृधं। स्वःऽमीळ्हेषु। यं। न
रः। नाना। हवंते। ऊतये॥ १ ॥ ॥परःऽमात्रं। ऋचीषमं। इंद्रं। उग्रं। सुऽराधसं। ईशानं। चित्।

प॰ व॰ ५
॥५४॥

वसूनां । तं ऽ तं । इत् । राधसे । महे । इंद्रं । चोदामि । पीतये । यः । पूर्व्यां । अनु ऽ स्तुतिं । ईशे । कृष्टी
नां । नृतुः । न । यस्य । ते । शवसान । सख्यं । आनंश । मर्त्यः । नकिः । शवांसि । ते । नशत् । त्वा ऽ ऊ
तासः । त्वा । युजा । अप्ऽसु । सूर्ये । महत् । धनं । जयेम । पृत्ऽसु । वज्रिऽवः । ते । त्वा । यज्ञेभिः ।
ईमहे । तं । गीःऽभिः । गिर्वणः ऽ तम । इंद्र । यथा । चित् । आविथ । वाजेषु । पुरुऽमाय्यं ॥ २ ॥ ॥ य
स्य । ते । स्वादु । सख्यं । स्वाद्वी । प्रऽनीतिः । अद्रिऽवः । यज्ञः । वितंतसाय्यः । उरु । नः । तन्वे । तने । उरु ।
क्षयाय । नः । कृधि । उरु । नः । यंधि । जीवसे । उरुं । नृऽभ्यः । उरु । गवे । उरु । रथाय । पंथां । देवऽवी
तिं । मनामहे । उप । मा । षट् । द्वा ऽ द्वा । नरः । सोमस्य । हर्ष्या । तिष्ठंति । स्वादुऽरातयः । ऋज्रौ । इंद्रो
ते । आ । ददे । हरी इति । ऋक्षस्य । सूनवि । आश्वऽमेधस्य । रोहिता ॥ ३ ॥ ॥ सुऽरथान् । आतिथिऽ
ग्वे । सुऽअभीशून् । आर्क्षे । आश्वऽमेधे । सुऽपेशसः । षट् । अश्वान् । आतिथिऽग्वे । इंद्रोते । वधूऽ
मतः । सचा । पूतऽक्रतौ । सनं । आ । एषु । चेतत् । वृषण्ऽवती । अंतः । ऋज्रेषु । अरुषी । सुऽअ

राम
॥५२॥

भीशुः। कशाऽवती। न। युष्मे इति। वाजऽबंधवः। निनित्सुः। वन। मर्त्यः। अवद्यं। अधि। दीध
रत्॥ ४॥ ॥ प्रऽप्र। ०। मंदत्ऽवीराय। इंदवे। धिया। वः। मेधऽसातये। पुरंऽध्या। आ। विवासति।
नदं। वः। ओदतीनां। नदं। योयुवतीनां। पतिं। वः। अघ्न्यानां। धेनूनां। इषुध्यसि। ताः। अस्य। सूदऽ
दोहसः। सोमं। श्रीणंति। पृश्नयः। जन्मन्। देवानां। विशः। त्रिषु। आ। रोचने। दिवः। अभि। प्र। गोऽ
पतिं। गिरा। इंद्रं। अर्च। यथा। विदे। सूनुं। सत्यस्य। सत्ऽपतिं। आ। हरयः। ससृज्रिरे। अरुषीः
। अधि। बर्हिषि। यत्र। अभि। संऽनवामहे॥ ५॥ ॥ इंद्राय। गावः। आऽशिरं। दुदुह्रे। वज्रिणे। म
धु। यत्। सीं। उपऽह्वरे। विदत्। उत्। यत्। ब्रध्नस्य। विष्टपं। गृहं। इंद्रः। च। गन्वहि। मध्वः। पीत्वा।
सचेवहि। त्रिः। सप्त। सख्युः। पदे। अर्चत। प्र। अर्चत। प्रियऽमेधासः। अर्चत। अर्चंतु। पुत्रकाः। उ
त। पुरं। न। धृष्णु। अर्चत। अव। स्वराति। गर्गरः। गोधा। परि। सनिस्वनत्। पिंगा। परि। चनिस्क
दत्। इंद्राय। ब्रह्म। उत्ऽयतं। आ। यत्। पतंति। एन्यः। सुऽदुघाः। अनपऽस्फुरः। अपऽस्फुरं।

प·ष·५ गृभायत।सोमं।इंद्राय।पातवे॥६॥ ॥अपात्।इंद्रः।अपात्।अग्निः।विश्वे।देवाः।अम
॥५३॥ त्सत।वरुणः।इत्।इह।क्षयत्।तं।आपः।अभि।अनूषत।वत्सं।संशिश्वरीःऽइव।सुऽदेवः।
असि।वरुण।यस्य।ते।सप्त।सिंधवः।अनुऽक्षरंति।काकुदं।सूर्म्यं।सुषिरांऽइव।यः।व्य
तीन्।अफाणयत्।सुऽयुक्तान्।उप।दाशुषे।तक्वः।नेता।तत्।इत्।वपुः।उपऽमा।यः।अमुच्य
त।अति।इत्।ॐ इति।शक्रः।ओहते।इंद्रः।विश्वाः।अति।द्विषः।भिनत्।कनीनः।ओदनं।प
च्यमानं।परः।गिरा।अर्भकः।न।कुमारकः।अधि।तिष्ठत्।नवं।रथं।सः।पक्षत्।महिषं।मृ
गं।पित्रे।मात्रे।विभुऽक्रतुं।आ।तु।सुऽशिप्र।दंऽपते।रथं।तिष्ठ।हिरण्ययं।अध।द्युक्षं।स
चेवहि।सहस्रऽपादं।अरुषं।स्वस्तिऽगां।अनेहसं।०।अर्थं।चित्।अस्य।सुऽधितं।यत्।एतवे
आऽवर्तयंति।दावने।०।प्रियऽमेधासः।एषां।०।वृक्तऽबर्हिषः।हितऽप्रयसः।आशत॥ राम ॥५२॥
॥७॥ ॥यः।राजा।चर्षणीनां।याता।रथेभिः।अध्रिऽगुः।विश्वासां।तरुता।पृतनानां।ज्ये

ष्ठः।यः।वृत्रऽहा।गृणे।इंद्रं।तं।शुंभ।पुरुऽहन्मन्।अवसे।यस्य।द्विता।विऽधर्त्तरि।हस्ताय।
वज्रः।प्रति।धायि।दर्शतः।महः।दिवे।न।सूर्यः।२।यः।चकार।सदाऽवृधं।इंद्रं।न।यज्ञैः।वि
श्वऽगूर्त्तं।ऋभ्वसं।अधृष्टं।धृष्णुऽओजसं।अषाळ्हं।उग्रं।पृतनासु।ससहिं।यस्मिन्।महीः
।उरुऽज्रयः।सं।धेनवः।जायमाने।अनोनवुः।द्यावः।क्षामः।अनोनवुः।यत्।द्यावः।इंद्र।
ते।शतं।शतं।भूमीः।उत।स्युरितिस्युः।न।त्वा।वज्रिन्।सहस्रं।सूर्याः।अनु।न।जातं।अ
ष्ट।रोदसीइति॥ ५ ॥ ॥आ।पप्राथ।माहिना।वृष्ण्या।वृषन्।विश्वा।शविष्ठ।शवसा।अ
स्मान्।अव।मघऽवन्।गोऽमति।व्रजे।वज्रिन्।चित्राभिः।ऊतिऽभिः।न।सीं।अदेवः।आ
पत्।इषं।दीर्घायोइतिदीर्घऽआयो।मर्त्यः।एतऽग्वा।चित्।यः।एतशा।युयोजते।हरीइति।इं
द्रः।युयोजते।तं।वः।महः।महाय्यं।इंद्रं।दानाय।सक्षणिं।यः।गाधेषु।यः।आऽअरणेषु।हव्यः
वाजेषु।अस्ति।हव्यः।उत्।ऊंइति।सु।नः।वसोइति।महे।मृशस्व।शूर।राधसे।उत्।ऊंइति।सु।

मह्यै।मघऽवन्।मघत्तये।उत।इंद्र।श्रवसे।महे।त्वां।नः।इंद्र।ऋतऽयुः।त्वाऽनिदः।नि।त्वंप
सि।मध्ये।वसिष्ठ।तुविऽनृम्ण।ऊर्वोः।नि।दासं।शिश्नथः।हथैः॥ २ ॥ ॥अन्यऽव्रतं।अ
मानुषं।अयज्वानं।अदेवऽयुं।अव।स्वः।सखा।दुधुवीत।पर्वतः।सुऽघ्राय।दस्युं।पर्वतः।०।
आसां।हस्तै।शविष्ठ।दाव्ने।धानानां।न।सं।गृभाय।अस्मऽयुः।द्विः।सं।गृभाय।अस्मऽयुः
।सखायः।क्रतुं।इच्छत।कथा।राधाम।शरस्य।उपऽस्तुतिं।भोजः।सूरिः।यः।अह्रयः।सूरिऽ
भिः।समह।ऋबिऽभिः।बर्हिष्मत्ऽभिः।स्तविष्यसे।यत्।इत्थं।एकंऽएकं।इत्।शर।वत्सा
न्।पराऽददः।कर्णऽगृह्य।मघऽवा।शौरऽदेव्यः।वत्सं।नः।त्रिऽभ्यः।आ।अनयत्।अजां।सू
रिः।न।धातवे॥१०॥ ॥०।महःऽभिः।पाहि।विश्वस्याः।अरातेः।उत।द्विषः।मर्त्यस्य।नु
हि।मन्युः।पौरुषेयः।ईशे।हि।वः।प्रियऽजात।त्वं।इत्।असि।क्षपाऽवान्।सः।नः।विश्वे
भिः।देवेभिः।ऊर्जः।नपात्।भद्रऽशोचे।रयिं।देहि।विश्वऽवारं।न।तं।अग्ने।अरातयः।म

सीं। युवंत। राय:। यं। त्रायसे। दाश्वांसं। यं। त्वं। विप्र। मेधऽसातौ। अग्ने। हिनोषि। धनाय। स:
। तव। ऊती। गोषु। गंता ॥ ११ ॥ ॥ त्वं। रयिं। पुरुऽवीरं। अग्ने। दाशुषे। मर्त्ताय। प्र। न:। नय
। वस्य:। अच्छ। उरुष्य। न:। मा। परा। दा:। अघऽयते। जातऽवेद:। दु:ऽआध्ये। मर्त्ताय। अ
ग्ने। माकि:। ते। देवस्य। रातिं। अदेव:। युयोत। त्वं। ईशिषे। वसूनां। स:। न:। वस्व:। उप। मा
सि। ऊर्ज:। नपात्। माहिनस्य। सखे। वसो इति। जरितृऽभ्य:। अच्छ। न:। शीरऽशोचिषं। गि
र:। यंतु। दर्शतं। अच्छ। यज्ञास:। नमसा। पुरुऽवसुं। पुरुऽप्रशस्तं। ऊतये ॥ १२ ॥ ॥ अग्निं
। सूनुं। सहस:। जातऽवेदसं। दानाय। वार्याणां। द्विता। य:। भूत्। अमृत:। मर्त्येषु। आ। हो
ता। मंद्रऽतम:। विशि। अग्निं। व:। देवऽयज्यया। अग्निं। प्रऽयति। अध्वरे। अग्निं। धीषु
। प्रथमं। अग्निं। अर्वति। अग्निं। क्षैत्राय। साधसे। अग्नि:। इषां। सख्यं। ददातु। न:। ई
शे। य:। वार्याणां। अग्निं। तोके। तनये। शश्वत्। ईमहे। वसुं। संतं। तनूऽपां। अग्निं। ईळि

प·ब·५ धा।अवसे।गाथाभिः।शीरऽशोचिषं।अग्निं।राये।पुरुऽमीळ्ह।श्रुतं।नरः।अग्निं।सुऽ
॥५५॥ दीतये।छर्दिः।अग्निं।द्वेषः।योतवै।नः।गृणीमसि।अग्निं।शं।योः।च।दातवि।विश्वासु
।विक्षु।अविताऽइव।हव्यः।भुवत्।वस्तुः।ऋषूणां॥१३॥ ॥हविः।कृणुध्वं।आ।गमत्।अ
ध्वर्युः।वनते।पुनरिति।विद्वान्।अस्य।प्रऽशासनं।नि।तिग्मं।अभि।अंशुं।सीदत्।हो
ता।मनौ।अधि।जुषाणः।अस्य।सख्यं।अंतः।इच्छंति।तं।जने।रुद्रं।परः।मनीषया।गृ
भ्णंति।जिह्वया।ससं।जामि।अतीतपे।धनुः।वयःऽधाः।अरुहत्।वनं।दृषदं।जिह्वया
।आ।अवधीत्।चरन्।वत्सः।रुशन्।इह।निःऽदातारं।न।विंदते।वेति।स्तोतवि।अंब्यं
॥१४॥ ॥उतोइति।नु।अस्य।यत्।महत्।अश्वऽवत्।योजनं।बृहत्।दामा।रथस्य। राम
ददृशे।दुहंति।सप्त।एकां।उप।द्वा।पंच।सृजतः।तीर्थे।सिंधोः।अधि।स्वरे।आ।दशऽ ॥५५॥
भिः।विवस्वतः।इंद्रः।कोशं।अचुच्यवीत्।खेदया।त्रिऽवृता।दिवः।परि।त्रिऽधातुः।अ

ध्वरं । जूर्णिः । एति । नवीयसी । मध्वा । होतारः । अंजते । सिंचंति । नमसा । अवतं । उच्चाऽ
चक्रं । परिऽज्मानं । नीचीनऽबारं । अक्षितं ॥ १५ ॥ ॥ अभिऽआरं । इत् । अद्रयः । निऽसि
क्तं । पुष्करे । मधु । अवतस्य । विऽसर्जने । गावः । उप । अवत । अवतं । मही इति । यज्ञस्य । रप्सु
दा । उभा । कर्णा । हिरण्यया । आ । सुते । सिंचत । श्रियं । रोदस्योः । अभिऽश्रियं । रसा । दधी
त । वृषभं । ते । जानत । स्वं । ओक्यं । सं । वत्सासः । न । मातृऽभिः । मिथः । नसंत । जामिऽभिः ।
उप । स्रक्वेषु । बप्सतः । कृण्वते । धरुणं । दिवि । इंद्रे । अग्ना । नमः । स्व१रिति स्वः ॥ १६ ॥ ॥
अधुक्षत् । पिप्युषीं । इषं । ऊर्जं । सप्तऽपदीं । अरिः । सूर्यस्य । सप्त । रश्मिऽभिः । सोमस्य ।
मित्रावरुणा । उत्ऽइता । सूरे । आ । ददे । तत् । आतुरस्य । भेषजं । ० । पदं । हर्यतस्य । निऽधा
न्यं । परि । द्यां । जिह्वया । अतनत् ॥ १७ ॥ ॥ उत् । ईराथां । ऋतऽयते । युंजाथां । अश्विना ।
रथं । अंति । सत् । भूतु । वां । अवः । निऽमिषः । चित् । जवीयसा । रथेन । आ । यातं । अश्विना ।

प॰ष॰५ ।०।उप।स्तृणीतं।अत्रये।हिमेन।घर्मं।अश्विना।०।कुह।स्थः।कुह।जगमथुः।कुह।श्ये
॥९धि॥ नाऽइव।पेतथुः।०।यत्।अद्य।कर्हि।कर्हि।चित्।शुश्रूयातं।इमं।हवं।०॥१८॥ ॥अश्वि
ना।यामऽहूतमा।नेदिष्ठं।यामि।आप्यं।०।अवंतं।अत्रये।गृहं।कृणुतं।युवं।अश्विना।०।व
रेथेइति।अग्निं।आऽतपः।वदते।वल्गु।अत्रये।०।प्र।सप्तऽवध्रिः।आऽशसा।धारां।अग्नेः
।अशायत।०।इह।आ।गतं।वृषण्वसूइति वृषण्ऽवसू।शृणुतं।मे।इमं।हवं।०॥१९॥ ॥
किं।इदं।वां।पुराणऽवत्।जरतोःऽइव।शस्यते।०।समानं।वां।सऽजात्यं।समानः।बंधुः।अश्वि
ना।०।यः।वां।रजांसि।अश्विना।रथः।विऽयाति।रोदसीइति।०।आ।नः।गव्येभिः।अश्व्यैः।
सहस्रैः।उप।गच्छतं।०।मा।०।सहस्रेभिः।अति।ख्यतं।०।अरुणऽप्सुः।उषाः।अभूत्।अ राम
कः।ऽज्योतिः।ऋतऽवरी।०।अश्विना।सु।विऽचाकशत्।वृक्षं।परशुमान्ऽइव।०।पुरं।न।धृष्णो ॥९धी॥
इति।आ।रुज।कृष्णया।बाधितः।विशा।०॥२०॥ ॥विशःऽविशः।वः।अतिथिं।वाजऽयंतः।

पुरुऽप्रियं। अग्निं। वः। दुर्यं। वचः। स्तुषे। शूषस्य। मन्मऽभिः। यं। जनासः। हविष्मंतः। मि
त्रं। न। सर्पिःऽआसुतिं। प्रऽशंसंति। प्रशस्तिऽभिः। पन्यांसं। जातऽवेदसं। यः। देवऽताति। उ
त्ऽयता। हव्यानि। ऐरयत्। दिवि। आ। अगन्म। वृत्रहन्ऽतमं। ज्येष्ठं। अग्निं। आनवं। यस्य
। श्रुतर्वा। बृहन्। आर्क्षः। अनीके। एधते। अमृतं। जातऽवेदसं। तिरः। तमांसि। दर्शतं। घृतऽ
आहवनं। ईड्यं॥ २१ ॥ ॥ सऽबाधः। यं। जनाः। इमे। अग्निं। हव्येभिः। ईळते। जुह्वानासः। य
तऽस्रुचः। इयं। ते। नव्यसी। मतिः। अग्ने। अधायि। अस्मत्। आ। मंद्र। सुऽजात। सुक्रतो इति सुऽ
क्रतो। अमूर। दस्म। अतिथे। सा। ते। अग्ने। शंऽतमा। चनिष्ठा। भवतु। प्रिया। तया। वर्धस्व। सुऽ
स्तुतः। सा। द्युम्नैः। द्युम्निनी। बृहत्। उपऽउप। श्रवसि। श्रवः। दधीत। वृत्रऽतूर्ये। अश्वं। इ
त्। गां। रथऽप्रां। त्वेषं। इंद्रं। न। सत्ऽपतिं। यस्य। श्रवांसि। तूर्वथ। पन्यंऽपन्यं। च। कृष्टयः॥
॥ २२ ॥ ॥ यं। त्वा। गोपवनः। गिरा। चनिष्ठत्। अग्ने। अंगिरः। सः। पावक। श्रुधि। हवं। यं। त्वा।

जनासः। ईळते। स्वऽबाधः। वाजऽसातये। सः। बोधि। वृत्रऽतूर्ये। अर्हं। ऋुवानः। आस्ते।
श्रुतर्वणि। मदऽच्युति। शर्धांसिऽइव। स्तुकाऽविनां। मृक्षा। शीर्षा। चतुर्णां। मां। चत्वारः। आ
शवः। शविष्ठस्य। द्रुविल्लवः। सुऽरथासः। अभि। प्रयः। वक्षन्। वयः। न। तुग्र्यं। सत्यं।
इत्। त्वा। महेऽनदि। परुष्णि। अव। देदिशं। न। ईं। आपः। अश्वऽदातरः। शविष्ठात्। अस्ति
। मर्त्यः॥२३॥ ॥युक्ष्व। हि। देवऽहूतमान्। अश्वान्। अग्ने। रथीःऽइव। नि। होता। पूर्व्यः। स
दः। उत। नः। देव। देवान्। अच्छ। वोचः। विदुःऽतरः। श्रत्। विश्वा। वार्या। कृधि। त्वं। ह। य
त्। यविष्ठ्य। सहसः। सूनोइति। आऽहुत। ऋतऽवा। यज्ञियः। भुवः। अयं। अग्निः। सहस्रि
णः। वाजस्य। शतिनः। पतिः। मूर्धा। कविः। रयीणां। तं। नेमिं। ऋभवः। यथा। आ। नमस्व
। सहूतिऽभिः। नेदीयः। यज्ञं। अंगिरः॥२४॥ ॥तस्मै। नूनं। अभिऽद्यवे। वाचा। विऽरूप। नि
त्यया। वृष्णे। चोदस्व। सुऽस्तुतिं। कं। ऊंइति। स्वित्। अस्य। सेनया। अग्नेः। अपाकऽचक्षसः। प

पिं। गोषु। स्तरामहे। मा। नः। देवानां। विशः। प्रस्नातीःऽइव। उस्राः। कृशं। न। हासुः। अ
घ्न्याः। मा। नः। समस्य। दुःऽध्यः। परिऽद्वेषसः। अंहतिः। ऊर्मिः। न। नावं। आ। वधीत्। नमः
। ते। अग्ने। ओजसे। गृणंति। देव। कृष्टयः। अमैः। अमित्रं। अर्दय॥ २५॥ ॥ कुवित्। सु।
नः। गोऽइष्टये। अग्ने। संऽवेषिषः। रयिं। उरुऽकृत्। उरु। नः। कृधि। मा। नः। अस्मिन्। महाऽ
धने। परा। वर्क्। भारऽभृत्। यथा। संऽवर्गं। सं। रयिं। जय। अन्यं। अस्मत्। भियै। इयं। अ
ग्ने। सिसक्तु। दुच्छुना। वर्ध। नः। अमऽवत्। शवः। यस्य। अजुषत्। नमस्विनः। शमी। अदुःऽ
मखस्य। वा। तं। घ। इत्। अग्निः। वृधा। अवति। परस्याः। अधि। संऽवतः। अवरान्। अभि
। आ। तर। यत्र। अहं। अस्मि। तान्। अव। विद्म। हि। ते। पुरा। वयं। अग्ने। पितुः। यथा। अ
वसः। अध। ते। सुम्नं। ईमहे॥ २६॥ ॥ इमं। नु। मायिनं। हुवे। इंद्रं। ईशानं। ओजसा। म
रुत्वंतं। न। वृंजसे। अयं। इंद्रः। मरुत्ऽसखा। वि। वृत्रस्य। अभिनत्। शिरः। वज्रेण। श

प·ष·५
॥५८

तऽपर्वणा। ववृधानः। मरुत्ऽसखा। इंद्रः। वि। वृत्रं। ऐरयत्। सृजन्। समुद्रियाः। अपः
। अयं। ह। येन। वै। इदं। स्वः। मरुत्वता। जितं। इंद्रेण। सोमऽपीतये। मरुत्वंतं। ऋजीषिणं।
ओजस्वंतं। विऽरप्शिनं। इंद्रं। गीःऽभिः। हवामहे। इंद्रं। प्रत्नेन। मन्मना। मरुत्वंतं। हवाम
हे।०॥२७॥ ॥मरुत्वान्। इंद्र। मीढ्वः। पिब। सोमं। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। अस्मिन्। य
ज्ञे। पुरुऽस्तुत। तुभ्य। इत। इंद्र। मरुत्वते। सुतः। सोमासः। अद्रिऽवः। हृदा। हूयंते। उक्थि
नः। पिब। इत। इंद्र। मरुत्ऽसखा। सुतं। सोमं। दिविष्टिषु। वज्रं। शिशानः। ओजसा। उतऽ
तिष्ठन्। ओजसा। सह। पीत्वी। शिप्रे इति। अवेपयः। सोमं। इंद्र। चमू इति। सुतं।०। क्रक्षमा
णं। अकृपेतां। इंद्र। यत्। दस्युऽहा। अभवः। वाचं। अष्टाऽपदीं। अहं। नवऽस्रक्तिं। ऋतऽ
स्पृशं। इंद्रात्। परि। तन्वं। ममे॥२८॥ ॥जज्ञानः। नु। शतऽक्रतुः। वि। पृच्छत्। इति। मा
तरं। के। उग्राः। के। ह। शृण्विरे। आत्। ईं। शवसी। अब्रवीत्। और्णऽवाभं। अहीशुवं। ते।

राम
॥५८॥

पुत्र।संतु।निःऽतुरः।सं।इत्।तान्।वृत्रऽहा।अखिदत्।खे।अरान्ऽइव।खेदया।प्रऽवृ
द्धः।दस्युऽहा।अभवत्।एकया।प्रतिऽधा।अपिबत्।साकं।सरांसि।त्रिंशतं।इंद्रः।सोम
स्य।काणुका।अभि।गंधर्वं।अतृपात्।अबुध्नेषु।रजःऽसु।आ।इंद्रः।ब्रह्मऽभ्यः।इत्।वृ
धे॥२९॥ ॥निः।अविध्यत्।गिरिऽभ्यः।आ।धारयत्।पक्वं।ओदनं।इंद्रः।बुंदं।सुऽआत
तं।शतऽब्रध्नः।इषुः।तव।सहस्रऽपर्णः।एकः।इत्।यं।इंद्र।चकृषे।युजं।तेन।स्तोतृऽभ्यः
।आ।भर।नृऽभ्यः।नारिऽभ्यः।अत्तवे।सद्यः।जातः।ऋभुऽस्थिर।एता।च्यौत्नानि।ते।कृ
ता।वर्षिष्ठानि।परीणसा।हृदा।वीळु।अधारयः।विश्वा।इत्।ता।विष्णुः।आ।अभर
त्।उरुऽक्रमः।त्वाऽइषितः।शतं।माहिषान्।क्षीरऽपाकं।ओदनं।वराहं।इंद्रः।एमुषं।तु
विऽक्षं।ते।सुऽकृतं।सुऽमयं।धनुः।साधुः।बुंदः।हिरण्ययः।०।रण्या।सुऽसंस्कृता।ऋदुऽ
पे।चित।ऋदुऽवृधा॥ ३० ॥ ॥पुरोळाशं।निः।अंधसः।इंद्र।सहस्रं।आ।भर।शता।च।

प॰ब॰५ शूर। गोनां। आ। नः। भर। विऽअंजनं। गां। अश्वं। अभिऽअंजनं। सचा। मना। हिरण्यया
॥५८॥ । उत। नः। कर्णऽशोभना। पुरूणि। धृष्णो इति। आ। भर। त्वं। हि। शृण्विषे। वसो इति। न
की। वृधीकः। इंद्र। ते। न। सुऽसाः। न। सुऽदाः। उत। न। अन्यः। त्वत्। शूर। वाघतः। नकीं।
इंद्रः। निऽकर्त्तवे। न। शक्रः। परिऽशक्तवे। विश्वं। शृणोति। पश्यति॥ २१॥ ॥सः। मन्युं।
मर्त्यानां। अदब्धः। नि। चिकीषते। पुरा। निदः। चिकीषते। क्रत्वः। इत्। पूर्णं। उदरं। तुर
स्य। अस्ति। विधतः। वृत्रऽघ्नः। सोमऽपाव्नः। त्वे इति। वसूनि। संऽगता। विश्वा। च। सोम
। सौभगा। सुऽदातु। अपरिऽह्वृता। त्वां। इत्। यवऽयुः। मम। कामः। गव्युः। हिरण्यऽयुः।
त्वां। अश्वऽयुः। आ। ईषते। तव। इत्। इंद्र। अहं। आऽशसा। हस्ते। दात्रं। चन। आ। द
दे। दिनस्य। वा। मघऽवन्। संऽभृतस्य। वा। पूर्धि। यवस्य। काशिना॥ २२॥ ॥अयं। कृ
त्नुः। अगृभीतः। विश्वऽजित्। उत्ऽभित्। इत्। सोमः। ऋषिः। विप्रः। काव्येन। अभि। ऊ

राम
॥५८॥

र्णोति। यत्। नग्नं। भिषक्ति। विश्वं। यत्। तुरं। प्र। ईं। अंधः। ख्यत्। निः। श्रोणः। भूत्
। त्वं। सोम। तनूकृत्ऽभ्यः। द्वेषःऽभ्यः। अन्यऽकृतेभ्यः। उरु। यंता। असि। वरूथं। त्वं। चि
त्ती। तव। दक्षैः। दिवः। आ। पृथिव्याः। ऋजीषिन्। यावीः। अघस्य। चित्। द्वेषः। अर्थि
नः। यंति। च। इत्। अर्थं। गच्छान्। इत्। ददुषः। रातिं। ववृज्युः। तृष्यतः। कामं॥ ३३॥
॥ ॥विदत्। यत्। पूर्व्यं। नष्टं। उत्। ईं। ऋतऽयुं। ईरयत्। प्र। ईं। आयुः। तारीत्। अतीर्णं
। सुऽशेवः। नः। मृळयाकुः। अदृप्तऽक्रतुः। अवातः। भव। नः। सोम। शं। हृदे। मा। नः। सो
षु म। सं। वीविजः। मा। वि। बीभिषथाः। राजन्। मा। नः। हार्दि। त्विषा। वधीः। अव। यत्। स्वे
। सधऽस्थे। देवानां। दुःऽमतीः। ईक्षे। राजन्। अप। द्विषः। सेध। मीढ्वः। अप। स्त्रिधः।
सेध॥ ३४॥ ॥नहि। अन्यं। बळ। अकरं। मर्डितारं। शतक्रतो इति शतऽक्रतो। त्वं। नः
। इंद्र। मृळय। यः। नः। शश्वत्। पुरा। आविथ। अमृध्रः। वाजऽसातये।०। किं। अंग। र

प॰ष॰५
॥६०॥

प्रऽचोदनः । सुन्वानस्य । अविता । इत् । असि । कुवित् । सु । इंद्र । नः । शकुः । इंद्र । प्र । नः । र
थं । अव । पश्चात् । चित् । संतं । अद्रिऽवः । पुरस्तात् । एनं । मे । कृधि । हंतो इति । नु । किं । आ
ससे । प्रथमं । नः । रथं । कृधि । उपऽमं । वाजऽयु । श्रवः ॥ २५ ॥ ॥ अव । नः । वाजऽयुं । रथं । सुऽ
करं । ते । किं । इत् । परि । अस्मान् । सु । जिग्युषः । कृधि । इंद्र । द्रह्यस्व । पूः । असि । भद्रा । ते । ए
ति । निःऽकृतं । इयं । धीः । ऋत्वियऽवती । मा । सीं । अवद्ये । आ । भाक् । उर्वी । काष्ठा । हितं । ध
नं । अपऽआवृक्ताः । अरत्नयः । तुरीयं । नाम । यज्ञियं । यदा । करः । तत् । उश्मसि । आत् । इत् ।
पतिः । नः । ओहसे । अवीवृधत् । वः । अमृताः । अमंदीत् । एकऽद्यूः । देवाः । उत । याः । च । दे
वीः । तस्मै । ऊं इति । राधः । कृणुत । प्रऽशस्तं । ० ॥ २६ ॥ ॥ ० क्षुऽमंतं । चित्रं । ग्राभं । सं । गृ
भाय । महाऽहस्ती । दक्षिणेन । विद्म । हि । त्वा । तुविऽकूर्मिं । तुविऽदेष्णं । तुविऽमघं । तुविऽ
मात्रं । अवःऽभिः । नहि । त्वा । शूर । देवाः । न । मर्तासः । दित्संतं । भीमं । न । गां । वारयंते । ० । ई

राम
॥६०॥

शानं। वस्वः। स्वऽराजं। न। राधसा। मर्धिषत्। नः। प्र। स्तोषत्। उप। गासिषत्। श्रवत्। साम।
गीयमानं। अभि। राधसा। जुगुरत्॥ ३८॥ ॥०दक्षिणेन। अभि। सव्येन। प्र। मृश। इंद्र। मा। नः।
। वसोः। निः। भाक्। उप। क्रमस्व। आ। भर। धृषता। धृष्णो इति। जनानां। अदाशुः। तरस्य। वेदः।
इंद्र। यः। ऊं इति। नु। ते। अस्ति। वाजः। विप्रेभिः। सनित्वः। अस्माभिः। सु। तं। सनुहि। सद्यःऽजु
वः। ते। वाजाः। अस्मभ्यं। विश्वऽचंद्राः। वशैः। च। मक्षु। जरंते॥ ३९॥ ॥इति षष्ठाष्ट
के पंचमोऽध्यायः॥ ॥ॐ॥ ॥आ। प्र। द्रव। पराऽवतः। अर्वाऽवतः। च। वृत्रऽहन्।
मध्वः। प्रति। प्रऽभर्मणि। ०सुतासः। मादयिष्णवः। पिब। दधृक्। यथा। ओचिषे। इषा। मंदस्व।
आत्। ऊं इति। ते। अरं। वराय। मन्यवे। भुवत्। ते। इंद्र। शं। हृदे। आ। तु। अशत्रो इति। आ। गहि।
नि। उक्थानि। च। हूयसे। उपऽमे। रोचने। दिवः। तुभ्य। अयं। अद्रिऽभिः। सुतः। गोभिः। श्रीतः।
मदाय। कं। प्र। सोमः। इंद्र। हूयते॥ १॥ ॥इंद्र। श्रुधि। सु। मे। हवं। अस्मे इति। सुतस्य। गोऽमतः।

प॰ब॰ ६
॥६१॥

वि।पीतिं।तृप्तिं।अश्नुहि।यः।इंद्र।चमसेषु।आ।सोमः।चमूषु।ते।सुतः।पिब।इत्।अस्य।
त्वं।ईशिषे।यः।अप्ऽसु।चंद्रमाःऽइव।सोमः।चमूषु।ददृशे।०।यं।ते।श्येनः।पदा।आ।अ
भरत्।तिरः।रजांसि।अस्पृतं।०॥ २ ॥ ॥देवानां।इत्।अवः।महत्।तत्।आ।वृणीमहे।
वयं।वृष्णां।अस्मभ्यं।ऊतये।ते।नः।संतु।युजः।सदा।०।वृधासः।च।प्रऽचेतसः।अति।नः
।विष्पिता।पुरु।नौभिः।अपः।न।पर्षथ।यूयं।ऋतस्य।रथ्यः।वामं।नः।अस्तु।अर्यमन्।वा
मं।वरुण।शंस्यं।वामं।हि।आऽवृणीमहे।वामस्य।हि।प्रऽचेतसः।ईशानासः।रिशादसः
।न।ईं।आदित्याः।अघस्य।यत्॥ ३ ॥ ॥वयं।इत्।वः।सुऽदानवः।क्षियंतः।यांतः।अध्व
न्।आ।देवाः।वृधाय।हूमहे।अधि।नः।इंद्र।एषां।विष्णो इति।सऽजात्यानां।इत।मरुतः।
अश्विना।प्र।भ्रातृऽत्वं।सुऽदानवः।अध।द्विता।समान्या।मातुः।गर्भे।भरामहे।०।अ
ध।चित्।वः।उत।ब्रुवे॥ ४ ॥ ॥प्रेष्ठं।वः।अतिथिं।स्तुषे।मित्रंऽइव।प्रियं।अग्निं।रथं।न।

राम
॥६१॥

वेद्यं । कविं ऽ इव । प्रऽचेतसं । यं । देवासः । अध । द्विता । नि । मर्त्येषु । आऽदधुः । त्वं । यविष्ठ । दा
शुषः । नॄन् । पाहि । शृणुधि । गिरः । रक्ष । तोकं । उत । त्मना । कया । ते । अग्ने । अंगिरः । ऊर्जः । न
पात् । उपऽस्तुतिं । वराय । देव । मन्यवे । दाशेम । कस्य । मनसा । यज्ञस्य । सहसः । यहो इति । क
त् । ऊं इति । वोचे । इदं । नमः ॥ ५ ॥ ॥ अध । त्वं । हि । नः । करः । विश्वाः । अस्मभ्यं । सुऽक्षितीः
। वाजऽद्रविणसः । गिरः । कस्य । नूनं । परीणसः । धियः । जिन्वसि । दंऽपते । गोऽसाता । यस्य
। ते । गिरः । तं । मर्जयंत । सुऽक्रतुं । पुरःऽयावानं । आजिषु । स्वेषु । क्षयेषु । वाजिनं । क्षेति । क्षे
मेभिः । साधुऽभिः । नकिः । यं । घ्नंति । हंति । यः । अग्ने । सुऽवीरः । एधते ॥ ६ ॥ ॥ आ । मे ।
हवं । नासत्या । अश्विना । गच्छतं । युवं । मध्वः । सोमस्य । पीतये । इमं । मे । स्तोमं । अश्विना
। इमं । मे । शृणुतं । हवं । ० । अयं । वां । कृष्णः । अश्विना । हवते । वाजिनीवसू इति वाजि
नीऽवसू । ० शृणुतं । जरितुः । हवं । कृष्णस्य । स्तुवतः । नरा । ० । छर्दिः । यंतं । अदाभ्यं । दि

प·अ·५
॥ ६२ ॥

प्राय। स्तवते। नरा। ०॥ ७ ॥ ॥ गच्छतं। दाशुषः। गृहं। इत्था। स्तुवतः। अश्विना। ०। युं
जाथां। रासभं। रथे। वीळुऽअंगे। वृषण्वसू इति वृषण्ऽवसू। ०। त्रिऽवंधुरेण। त्रिऽवृ
ता। रथेन। आ। यातं। अश्विना। ०। नु। मे। गिरः। नासत्या। अश्विना। प्र। अवतं। युवं। ०।
॥ ८ ॥ ॥ उभा। हि। दस्रा। भिषजा। मयःऽभुवा। उभा। दक्षस्य। वचसः। बभूवथुः।
ता। वां। विश्वकः। हवते। तनूऽकृथे। मा। नः। वि। यौष्टं। सख्या। मुमोचतं। कथा। नूनं। वां।
विऽमनाः। उप। स्तवत्। युवं। धियं। ददथुः। वस्यःऽइष्टये। ०। युवं। हि। स्म। पुरुऽभुजा।
इमं। एधतुं। विष्णाप्वे। ददथुः। वस्यःऽइष्टये। ०। उत। त्यं। वीरं। धनऽसां। ऋजीषिणं।
दूरे। चित्। संतं। अवसे। हवामहे। यस्य। स्वादिष्ठा। सुऽमतिः। पितुः। यथा। ०। ऋतेन। दे
वः। सविता। शंऽआयते। ऋतस्य। शृंगं। उर्विया। वि। पप्रथे। ऋतं। ससाह। महि। चित्
पृतन्यतः। ०॥ ९ ॥ ॥ द्युम्नी। वां। स्तोमः। अश्विना। क्रिविः। न। सेके। आ। गतं। मध्वः।

राम
॥ ६२ ॥

सुतस्य। सः। दिवि। प्रियः। नरा। पातं। गौरौऽइव। इरिणे॥ पिबतं। घर्मं। मधुऽमंतं। अश्वि
ना। आ। बर्हिः। सीदतं। नरा। ता। मंदसाना। मनुषः। दुरोणे। आ। नि। पातं। वेदसा। वयः।
।०। ता। वर्त्तिः। यातं। उप। वृक्तऽबर्हिषः। जुष्टं। यज्ञं। दिविष्टिषु। पिबतं। सोमं।०। सुऽम
ता। ता। ववृधाना। उप। सुऽस्तुतिं। दिवः। गंतं। गौरौऽइव। इरिणं।०। अश्वेभिः। प्रुषितप्सुऽ
भिः। दस्रा। हिरण्यवर्त्तनी इति हिरण्यऽवर्त्तनी। शुभः। पती इति।०। विपन्यवः। विप्रा
सः। वाजऽसातये।०। पुरुऽदंससा। धिया। अश्विना। श्रुष्टी। आ। गतं॥१०॥ ॥ तं। वः। द
स्मं। ऋतिऽसहं। वसोः। मंदानं। अंधसः। अभि। वत्सं। न। स्वसरेषु। धेनवः। इंद्रं। गीःऽ
भिः। नवामहे। द्युक्षं। सुऽदानुं। तविषीभिः। आऽवृतं। गिरिं। न। पुरुऽभोजसं। क्षुऽमंतं
। वाजं। शतिनं। सहस्रिणं। मक्षू। गोऽमंतं। ईमहे। न। त्वा। बृहंतः। अद्रयः। वरंते। इं
द्र। वीळवः। यत्। दित्ससि। स्तुवते। माऽवते। वसु। नकिः। तत्। आ। मिनाति। ते। योद्धा

प॰ब॰६ ।असि।क्रत्वा।शवसा।उत।दंसना।।विश्वा।जाता।अभि।मज्मना।आ।त्वा।अयं।अर्कः
।।६३।। ।ऊतये।ववर्त्तति।यं।गोतमाः।अजीजनन्।प्र।हि।रिरिक्षे।ओजसा।दिवः।अंतेभ्यः।
परि।न।त्वा।विव्याच।रजः।इंद्र।पार्थिवं।अनु।स्वधां।ववक्षिथ।नकिः।परिष्टिः।मघऽ
वन्।मघस्य।ते।यत्।दाशुषे।दशस्यसि।अस्माकं।बोधि।उचथस्य।चोदिता।मंहिष्ठः
।वाजऽसातये।।११।। ।।बृहत्।इंद्राय।गायत।मरुतः।वृत्रहंऽतमं।येन।ज्योतिः।अज
नयन्।ऋतऽवृधः।देवं।देवाय।जागृवि।अप।अधमत्।अभिऽशस्तीः।अशस्तिऽहा
।अथ।इंद्रः।द्युम्नी।आ।अभवत्।देवाः।ते।इंद्र।सख्याय।येमिरे।बृहद्भानो इति बृ
हत्ऽभानो।मरुत्ऽगणा।प्र।वः।इंद्राय।बृहते।मरुतः।ब्रह्म।अर्चत।वृत्रं।हनति।वृ रम
त्रऽहा।शतऽक्रतुः।वज्रेण।शतऽपर्वणा।अभि।प्र।भर।धृषता।धृषत्ऽमनः।श्रवः। ।।६३।।
चित्।ते।असत्।बृहत्।अर्षंतु।आपः।जवसा।वि।मातरः।हनः।वृत्रं।जय।स्वरिति

स्वः।यत्।जायथाः।अपूर्व्या।मघऽवन्।वृत्रऽहत्याय।तत्।पृथिवीं।अप्रथयः।तत्।अ
स्तभ्नाः।उत।द्यां।तत्।ते।यज्ञः।अजायत।तत्।अर्कः।उत।हस्कृतिः।तत्।विश्वं।अभिऽ
भूः।असि।यत्।जातं।यत्।च।जंत्वं।आमासु।पक्वं।ऐरयः।आ।सूर्यं।रोहयः।दिवि।घ
र्मं।न।सामन्।तपत।सुवृक्तिऽभिः।जुष्टं।गिर्वणसे।बृहत्॥१२॥ ॥आ।नः।विश्वासु।
हव्यः।इंद्रः।समत्ऽसु।भूषतु।उप।ब्रह्माणि।सवनानि।वृत्रऽहा।परमऽज्याः।ऋची
षमः।त्वं।दाता।प्रथमः।राधसां।असि।असि।सत्यः।ईशानऽकृत्।तुविऽद्युम्नस्य।यु
ज्या।आ।वृणीमहे।पुत्रस्य।शवसः।महः।ब्रह्म।ते।इंद्र।गिर्वणः।क्रियंते।अनति
द्भुता।इमा।जुषस्व।हरिऽअश्व।योजना।इंद्र।या।ते।अमन्महि।त्वं।हि।सत्यः।मघऽ
वन्।अनानतः।वृत्रा।भूरि।निऽऋंजसे।सः।त्वं।शविष्ठ।वज्रऽहस्त।दाशुषे।अर्वा
वं।रयिं।आ।कृधि।त्वं।इंद्र।यशाः।असि।ऋजीषी।शवसः।पते।त्वं।वृत्राणि।हंसि।

प·ष·६ अप्रतीनि। एकः। इत्। अनुत्ता। चर्षणिऽधृता। तं। ऊंइति। त्वा। नूनं। असुर। प्रऽचेतसं। रा
॥६४॥ धः। भागंऽइव। ईमहे। महीऽइव। कृत्तिः। शरणा। ते। इंद्र। प्र। ते। सुम्ना। नः। अश्नवन्॥
॥१३॥ ॥कन्या। वाः। अवऽयती। सोमं। अपि। स्रुता। अविदत्। अस्तं। भरंती। अब्रवी
त्। इंद्राय। सुनवै। त्वा। शक्राय। सुनवै। त्वा। असौ। यः। एषि। वीरकः। गृहंऽगृहं। विऽ
चाकशत्। इमं। जंभऽसुतं। पिब।०।आ। चन। त्वा। चिकित्सामः। अधि। चन। त्वा। न।
इमसि। शनैःऽइव। शनकैःऽइव। इंद्राय। इंदोइति। परि। स्रव। कुवित्। शकत्। कुवित्
करत्। कुवित्। नः। वस्यसः। करत्। कुवित्। पतिऽद्विषः। इंद्रेण। संऽगमामहै। इमा यतीः।
नि। त्रीणि। विष्टपा। तानि। इंद्र। वि। रोहय। शिरः। ततस्य। उर्वरां। आत्। इदं। मे। उप। राम
उदरे। असौ। च। या। नः। उर्वरा। आत्। इमां। तन्वं। मम। अथोइति। ततस्य। यत्। शिरः। ॥६४॥
सर्वा। ता। रोमशा। कृधि। खे। रथस्य। खे। अनसः। खे। युगस्य। शतक्रतोइति शतऽक्र

तो। अपालां। इंद्र। त्रिः। पूत्वी। अकृणोः। सूर्यऽत्वचं॥ १४ ॥ ॥ पांतं। आ। वः। अंधसः। ०।
विश्वऽसहं। शतऽक्रतुं। मंहिष्ठं। चर्षणीनां। पुरुऽहूतं। पुरुऽस्तुतं। गाथान्यं। सनऽश्रुतं। इं
द्रः। इति। ब्रवीतन। इंद्रः। इत्। नः। महानां। दाता। वाजानां। नृतुः। महान्। अभिऽज्ञु। आ।
यमत्। अपात्। ऊं इति। शिप्री। अंधसः। सुऽदक्षस्य। प्रऽहोषिणः। इंदोः। इंद्रः। यवऽआ
शिरः। ०। अर्वंत। इंद्रं। सोमस्य। पीतये। तत्। इत्। हि। अस्य। वर्धनं॥ १५ ॥ ॥ अस्य। पी
त्वा। मदानां। देवः। देवस्य। ओजसा। विश्वा। अभि। भुवना। भुवत्। त्यं। ऊं इति। वः। सत्राऽ
सहं। विश्वासु। गीर्षु। आऽयतं। आ। च्यवयसि। ऊतये। युध्मं। संतं। अनर्वाणं। सोमऽ
पां। अनपऽच्युतं। नरं। अवार्यऽक्रतुं। शिक्ष। नः। इंद्र। रायः। आ। पुरु। विद्वान्। ऋची
षम। अव। नः। पार्ये। धने। अतः। चित्। इंद्र। नः। उप। आ। याहि। शतऽवाजया। इषा।
सहस्रऽवाजया॥ १६ ॥ ॥ अयाम। धीऽवतः। धियः। अर्वत्ऽभिः। शक्र। गोऽदरे। जये

प॰ष॰६८ मा। एतऽसु। वज्रिऽवः। वयं। ऊं इति। त्वा। शतक्रतोइतिशतऽक्रतो। गावः। न। यवसेषु। आ।
॥६५॥ उक्थेषु। रणयामसि। विश्वा। हि। मर्त्यऽत्वना। अनुऽकामा। शतक्रतोइतिशतऽक्रतो।
अगन्म। वज्रिन्। आऽशसः। त्वेइति। सु। पुत्र। शवसः। अवृत्रन्। कामऽकातयः। न। त्वां।
इंद्र। अति। रिच्यते। सः। नः। वृषन्। सनिष्ठया। सं। घोरया। द्रवित्न्वा। धिया। आविड्ढि। पु
रंऽध्या॥१७॥ ॥यः। ते। नूनं। शतक्रतोइतिशतऽक्रतो। इंद्र। द्युम्निऽतमः। मदः। तेन।
नूनं। मदे। मदेरितिमदेः। यः। ते। चित्रश्रवःऽतमः। यः। इंद्र। वृत्रहन्ऽतमः। यः। ओजःऽ
दातमः। मदः। विद्म। हि। यः। ते। अद्रिऽवः। त्वाऽदत्तः। सत्य। सोमऽपाः। विश्वासु। दस्म।
कृष्टिषु। इंद्राय। मद्वने। सुतं। परि। स्तोभंतु। नः। गिरः। अर्कं। अर्चंतु। कारवः। यस्मिन् राम
। विश्वाः। अधि। श्रियः। रणंति। सप्त। संऽसदः। इंद्रं। सुते। हवामहे॥१८॥ ॥०। समुद्रेऽ ॥६५॥
इव। सिंधवः। ०। विव्यक्थ। महिना। वृषन्। भक्षं। सोमस्य। जागृवे। यः। इंद्र। जठरेषु।

ते। अरं। ते। इंद्र। कुक्षये। सोमः। भवतु। वृत्रऽहन्। अरं। धामऽभ्यः। इंदवः। अरं। अ
श्वाय। गायति। श्रुतऽकक्षः। अरं। गवे। अरं। इंद्रस्य। धाम्ने। अरं। हि। स्म। सुतेषु। नः। सो
मेषु। इंद्र। भूषसि। अरं। ते। शक्र। दावने॥ १९॥ ॥ पराकात्तात्। चित्। अद्रिऽवः। त्वां
। नक्षंत। नः। गिरः। अरं। गमाम। ते। वयं। एव। हि। असि। वीरऽयुः। एव। शूरः। उत। स्थि
रः। एव। ते। राध्यं। मनः। एव। रातिः। तुविऽमघ। विश्वेभिः। धायि। धातृऽभिः। अध। चि
त्। इंद्र। मे। सचा। मो इति। सु। ब्रह्माऽइव। तंद्रयुः। भुवः। वाजानां। पते। मत्स्व। सुत
स्य। गोऽमतः। मा। नः। इंद्र। अभि। आऽदिशः। सूरः। अक्तुषु। आ। यमन्। त्वा। युजा।
वनेम। तत्। त्वया। इत्। इंद्र। युजा। वयं। प्रति। ब्रुवीमहि। स्पृधः। त्वं। अस्माकं। तव।
स्मसि। त्वां। इत्। हि। त्वाऽयवः। अनुऽनोनुवतः। चरान्। सखायः। इंद्र। कारवः॥ २०॥
॥ ॥ उत। घ। इत्। अभि। श्रुतऽमघं। वृषभं। नर्यऽअपसं। अस्तारं। एषि। सूर्य। नव।

प॰ च॰ ६ यः। नवतिं। पुरः। बिभेद। बाहुऽओजसा। अहिं। च। वृत्रऽहा। अवधीत्। सः। नः। इंद्रः।
॥६६॥ ।शिवः। सखा। अश्वऽवत्। गोऽमत्। यवऽमत्। उरुधाराऽइव। दोहते। यत्। अद्य। कत्
।च। वृत्रऽहन्। उत्ऽअगाः। अभि। सूर्य। सर्वं। तत्। इंद्र। ते। वशे। यत्। वा। प्रऽवृद्ध। स
त्ऽपते। न। मरै। इति। मन्यसे। उतो इति। तत्। सत्यं। इत्। तव॥ २१॥ ॥ये। सोमासः।
पराऽवति। ये। अर्वाऽवति। सुन्विरे। सर्वान्। तान्। इंद्र। गच्छसि। तं। इंद्रं। वाजयाम
सि। महे। वृत्राय। हंतवे। सः। वृषा। वृषभः। भुवत्। इंद्रः। सः। दामने। कृतः। ओजि
ष्ठः। सः। मदे। हितः। द्युम्नी। श्लोकी। सः। सोम्यः। गिरा। वज्रः। न। संऽभृतः। सऽबलः।
अनपऽच्युतः। ववक्षे। ऋष्वः। अस्तृतः। दुःऽगे। चित्। नः। सुऽगं। कृधि। गृणानः। इंद्र। राम
गिर्वणः। त्वं। च। मघऽवन्। वशः॥ २२॥ ॥यस्य। ते। नु। चित्। आऽदिशं। न। मिनंति। स्वऽ ॥६६॥
राज्यं। न। देवः। न। अध्रिऽगुः। जनः। अध। ते। अप्रतिऽस्कुतं। देवी इति। शुष्मं। सपर्य

त:।उभेइति।सुऽशिप्र।रोदसीइति।त्वं।एतत्।अधारय:।कृष्णासु।रोहिणीषु।च।प
रुष्णीषु।रुशत्।पय:।वि।यत्।अहे:।अध।त्विष:।विश्वे।देवास:।अक्रमु:।विदत्।मृ
गस्य।तान्।अम:।आत्।ऊँ इति।मे।निऽवर:।भुवत्।वृत्रऽहा।आदिष्ट।पौंस्यं।अ
जातऽशत्रु:।अस्तृत:।।२३।। ।।श्रुतं।व:।वृत्रहन्ऽतमं।प्र।शर्धं।चर्षणीनां।आ।
शुभे।राधसे।महे।अया।धिया।च।गव्यऽया।पुरुऽनामन्।पुरुऽस्तुत।यत्।सोमेऽ
सोमे।आ।अभव:।बोधित्ऽमना:।इत्।अस्तु।न:।वृत्रऽहा।भूरिऽआसुति:।शृ
णोतु।शक्र:।आऽशिषं।कया।त्वं।न:।ऊत्या।अभि।प्र।मंदसे।वृषन्।कया।स्तोतृऽ
भ्य:।आ।भर।कस्य।वृषा।सुते।सचा।नियुत्वान्।वृषभ:।रणत्।वृत्रऽहा।सोमऽपी
तये।।२४।। ।।अभि।सु।न:।त्वं।रयिं।मंदसान:।सहस्रिणं।प्रऽयंता।बोधि।दा
शुषे।पत्नीऽवंत:।सुता:।इमे।उशंत:।यंति।वीतये।अपां।जग्मि:।निऽचुंपुण:।इष्टा:।

५·४·६
॥६७॥

होत्राः।असृक्षत।इंद्रं।वृधासः।अध्वरे।अच्छ।अवऽभृथं।ओजसा।०।तुभ्यं।सोमाः
।सुताः।इमे।स्तीर्णं।बर्हिः।विभावसो इति विभाऽवसो।स्तोतृऽभ्यः।इंद्र।आ।वह॥
॥२५॥ ॥आ।ते।दक्षं।वि।रोचना।दधत्।रत्ना।वि।दाशुषे।स्तोतृऽभ्यः।इंद्रं।अर्च
त।आ।ते।दधामि।इंद्रियं।उक्था।विश्वा।शतक्रतो इति शतऽक्रतो।स्तोतृऽभ्यः।इंद्र।
मृळय।भद्रंऽभद्रं।नः।आ।भर।इषं।ऊर्जं।शतक्रतो इति शतऽक्रतो।०।सः।नः।विश्वा
नि।आ।भर।सुवितानि।शतक्रतो इति शतऽक्रतो।०।सुतऽवंतः।हवामहे।०॥२६॥ ॥उ
प।नः।हरिऽभिः।सुतं।याहि।मदानां।पते।०।द्विता।यः।वृत्रहन्ऽतमः।विदे।इंद्रः।शतऽ
क्रतुः।०।त्वं।हि।वृत्रऽहन्।एषां।पाता।सोमानां।असि।०।इंद्रः।इषे।ददातु।नः।ऋभुक्ष
णं।ऋभुं।रयिं।वाजी।ददातु।वाजिनं॥२७॥ ॥गोः।धयति।मरुतां।श्रवस्युः।माता।म
घोनां।युक्ता।वह्निः।रथानां।यस्याः।देवाः।उपऽस्थे।व्रता।विश्वे।धारयंते।सूर्यामासा॥

राम
॥६७॥

दृशे। कं।०। मरुतः। सोमऽपीतये। अस्ति। सोमः। अयं। सुतः। पिबंति। अस्य। मरुतः। उत। स्वऽ
राजः। अश्विना। पिबंति। मित्रः। अर्यमा। तना। पूतस्य। वरुणः। त्रिऽसधस्थस्य। जाऽवतः। ०
जोषं। आ। इंद्रः। सुतस्य। गोऽमतः। प्रातः। होताऽइव। मत्सति॥ २८ ॥ ॥ कत्। अत्विषंत
। सूरयः। तिरः। आपःऽइव। स्रिधः। अर्षति। पूतऽदक्षसः। कत्। वः। अद्य। महानां। देवानां।
देवानां। अवः। वृणे। त्मना। च। दस्मऽवर्चसां। आ। ये। विश्वा। पार्थिवानि। पप्रथन्। रोचना
। दिवः। मरुतः। सोमऽपीतये। त्यान्। नु। पूतऽदक्षसः। दिवः। वः। मरुतः। हुवे।०। त्यान्।
नु। ये। वि। रोदसी इति। तस्तभुः। मरुतः। हुवे।०। त्यं। नु। मारुतं। गणं। गिरिऽस्थां। वृष
णं। हुवे।०॥ २९ ॥ ॥ आ। त्वा। गिरः। रथीःऽइव। अस्थुः। सुतेषु। गिर्वणः। अभि। त्वा।
सं। अनूषत। इंद्र। वत्सं। न। मातरः। आ। त्वा। शुक्राः। अचुच्यवुः। सुतासः। इंद्र। गिर्व
णः। पिब। तु। अस्य। अंधसः। इंद्र। विश्वासु। ते। हितं। पिब। सोमं। मदाय। कं। इंद्र। श्ये

प॰ष॰६ नऽआभृतं।सुतं।त्वं।हि।शश्वतीनां।पतिः।राजा।विशां।आसि।श्रुधि।हवं।तिरश्च्याः।
॥६८॥ इंद्र।यः।त्वा।सपर्यति।सुऽवीर्यस्य।गोऽमतः।रायः।पूर्धि।महान्।असि।इंद्र।यः।ते।नवी
यसीं।गिरं।मंद्रां।अजीजनत्।चिकित्वित्ऽमनसं।धियं।प्रत्नां।ऋतस्य।पिप्युषीं॥ ३०॥
तं।ऊं इति।स्तवाम।यं।गिरः।इंद्रं।उक्थानि।ववृधुः।पुरूणि।अस्य।पौंस्या।सिसासंतः
।वनामहे।०।शुद्धं।शुद्धेन।साम्ना।शुद्धैः।उक्थैः।ववृध्वांसं।शुद्धः।आशीःऽवान्।म
मत्तु।इंद्र।शुद्धः।नः।आ।गहि।शुद्धः।शुद्धाभिः।ऊतिऽभिः।शुद्धः।रयिं।नि।धारय।
शुद्धः।ममद्धि।सोम्यः।इंद्र।शुद्धः।हि।नः।रयिं।शुद्धः।रत्नानि।दाशुषे।शुद्धः।वृ
त्राणि।जिघ्नसे।शुद्धः।वाजं।सिसाससि॥ ३१॥ ॥अस्मै।उषसः।आ।अतिरंत।यामं। राम
इंद्राय।नक्तं।ऊर्म्याः।सुऽवाचः।अस्मै।आपः।मातरः।सप्त।तस्थुः।नृऽभ्यः।तराय।सिं ६८
धवः।सुऽपाराः।अतिऽविद्धा।विथुरेण।चित्।अस्त्रा।त्रिः।सप्त।सानु।संऽहिता।गिरी

पां। न। तत्। देवः। न। मर्त्यः। तुतुर्यात्। यानि। प्रऽवृद्धः। वृषभः। चकार। इंद्रस्य। वज्रः।
आयसः। निऽमिश्लः। इंद्रस्य। बाह्वोः। भूयिष्ठं। ओजः। शीर्षन्। इंद्रस्य। क्रतवः। नि
रेके। आसन्। आ। ईषंत। श्रुत्यै। उपाके। मन्ये। त्वा। यज्ञियं। यज्ञियानां। मन्ये। त्वा। च्यव
नं। अच्युतानां। मन्ये। त्वा। सत्वनां। इंद्र। केतुं। मन्ये। त्वा। वृषभं। चर्षणीनां। आ। यत्।
वज्रं। बाह्वोः। इंद्र। धत्से। मदऽच्युतं। अहये। हंतवै। ऊं इति। प्र। पर्वताः। अनवंत। प्र। गा
वः। प्र। ब्रह्माणः। अभिऽनक्षंतः। इंद्रं॥ २२॥ ॥ तं। ऊं इति। स्तवाम। यः। इमा। जजान
। विश्वा। जातानि। अवराणि। अस्मात्। इंद्रेण। मित्रं। दिधिषेम। गीःऽभिः। उपो इति।
नमःऽभिः। वृषभं। विशेम। वृत्रस्य। त्वा। श्वसथात्। ईषमाणाः। विश्वे। देवाः। अज
हुः। ये। सखायः। मरुत्ऽभिः। इंद्र। सख्यं। ते। अस्तु। अथ। इमाः। विश्वाः। पृतनाः। ज
यासि। त्रिः। षष्टिः। त्वा। मरुतः। ववृधानाः। उस्राःऽइव। राशयः। यज्ञियासः। उप। त्वा।

आ।इध्मः।कृधि।नः।भागऽधेयं।शुष्मं।ते।एना।हविषा।विधेम।तिग्मं।आयुधं।
मरुतां।अनीकं।कः।ते।इंद्र।प्रति।वज्रं।दधर्ष।अनायुधासः।असुराः।अदेवाः।
चक्रेण।तान्।अप।वप।ऋजीषिन्।महे।उग्राय।तवसे।सुऽवृक्तिं।प्र।ईरय।शिवऽ
तमाय।पश्वः।गिर्वाहसे।गिरः।इंद्राय।पूर्वीः।धेहि।तन्वे।कुवित्।अंग।वेदत्॥३२॥
॥ ॥उक्थऽवाहसे।विऽभ्वे।मनीषां।द्रुणा।न।पारं।ईरय।नदीनां।नि।स्पृश।धि
या।तन्वि।श्रुतस्य।जुष्टऽतरस्य।०।तत्।विविड्ढि।यत्।ते।इंद्रः।जुजोषत्।स्तुहि।
सुऽस्तुतिं।नमसा।आ।विवास।उप।भूष।जरितः।मा।रुवण्यः।श्रवय।वाचं।०।अ
व।द्रप्सः।अंशुऽमतीं।अतिष्ठत्।इयानः।कृष्णः।दशऽभिः।सहस्रैः।आवत्।तं।इंद्रः।
शच्या।धमंतं।अप।स्नेहितीः।नृऽमनाः।अधत्त।द्रप्सं।अपश्यं।विषुणे।चरंतं।
उपऽह्वरे।नद्यः।अंशुऽमत्याः।नभः।न।कृष्णं।अवतस्थिऽवांसं।इष्यामि।वः।वृष

णः।युध्यत।आजौ।अधा।द्रप्सः।अंशुऽमत्याः।उपऽस्थे।अधारयत्।तन्वं।तित्विषा
णः।विशः।अदेवीः।अभि।आऽचरंतीः।बृहस्पतिना।युजा।इंद्रः।ससहे॥ ३४ ॥ ॥०।
सप्तऽभ्यः।जायमानः।अशत्रुऽभ्यः।अभवः।शत्रुः।इंद्र।गूळ्हे इति।द्यावापृथिवी इ
ति।अनु।आविंदः।विभुमत्ऽभ्यः।भुवनेभ्यः।रणं।धाः।०।अप्रतिऽमानं।ओजः।व
ज्रेण।वज्रिन्।धृषितः।जघंथ।त्वं।शुष्णस्य।अव।अतिरः।वधत्रैः।त्वं।गाः।इंद्र।
शच्या।इत्।अविंदः।०।वृषभा।वृषपर्णीनां।घनः।वृत्राणां।तविषः।बभूथ।त्वं।सिं
धून्।असृजः।तस्तभानान्।त्वं।अपः।अजयः।दासऽपत्नीः।सः।सुऽक्रतुः।रणि
ता।यः।सुतेषु।अनुत्तऽमन्युः।यः।अहाऽइव।रेवान्।०।नर्या।अपांसि।कर्ता।सः।
वृत्रऽहा।प्राति।इत्।अन्या।आकः।०।चर्षणिऽधृत्।तं।सुऽस्तुत्या।हव्यं।हुवेम।सः।
प्रऽअविता।मघऽवा।नः।अधिऽवक्ता।सः।वाजस्य।श्रवस्यस्य।दाता।०।ऋभुक्षाः।

प. ष. ६

॥ ७० ॥

सद्यः । जज्ञानः । हव्यः । बभूव । कृण्वन् । अपांसि । नर्या । पुरूणि । सोमः । न । पीतः । हव्यः ।
सखिऽभ्यः ॥ ३५ ॥ ॥ याः । इंद्र । भुजः । आ । अभरः । स्वःऽवान् । असुरेभ्यः । स्तोतारं । इत् । म
घऽवन् । अस्य । वर्धय । ये । च । त्वेइति । वृक्तऽबर्हिषः । यं । इंद्र । दधिषे । त्वं । अश्वं । गां । भागं
। अव्ययं । यजमाने । सुन्वति । दक्षिणाऽवति । तस्मिन् । तं । धेहि । मा । पणौ । यः । इंद्र । सस्ति
। अव्रतः । अनुऽस्वापं । अदेवऽयुः । स्वैः । सः । एवैः । मुमुरत् । पोष्यं । रयिं । सनुतः । धेहि । तं ।
ततः । ० । अतः । त्वा । गीःऽभिः । द्युऽगत् । इंद्र । केशिऽभिः । सुतऽवान् । आ । विवासति । यत् ।
वा । असि । रोचने । दिवः । समुद्रस्य । अधि । विष्टपि । यत् । पार्थिवे । सदने । वृत्रहन्ऽतम ।
यत् । अंतरिक्षे । आ । गहि ॥ ३६ ॥ ॥ सः । नः । सोमेषु । सोमऽपाः । सुतेषु । शवसः । पते ।
मादयस्व । राधसा । सूनृताऽवता । इंद्र । राया । परीणसा । मा । नः । इंद्र । परा । वृणक् । भव ।
नः । सधऽमाद्यः । त्वं । नः । ऊती । त्वं । इत् । नः । आप्यं । ० । अस्मेइति । इंद्र । सचा । सुते । नि । सद ।

राम

॥ ७० ॥

पीतये । मधु । कृधि । जरित्रे । मघऽवन् । अवः । महत् ।०। न । त्वा । देवासः । आशत । न । मर्त्यासः
। अद्रिऽवः । विश्वा । जातानि । शवसा । अभिऽभूः । असि ।०। विश्वाः । पृतनाः । अभिऽभूतरं ।
नरं । सऽजूः । ततक्षुः । इंद्रं । जजनुः । च । राजसे । क्रत्वा । वरिष्ठं । वरे । आऽमुरिं । उत । उग्रं । ओ
जिष्ठं । तवसं । तरस्विनं ॥ २७ ॥ ॥ सं । ईं । रेभासः । अस्वरन् । इंद्रं । सोमस्य । पीतये । स्वःऽप
तिं । यत् । ईं । वृधे । धृतऽव्रतः । हि । ओजसा । सं । ऊतिऽभिः । नेमिं । नमंति । चक्षसा । मेषं । वि
प्राः । अभिऽस्वरा । सुऽदीतयः । वः । अद्रुहः । अपि । कर्णे । तरस्विनः । सं । ऋक्वऽभिः । तं ।
इंद्रं । जोहवीमि । मघऽवानं । उग्रं । सत्रा । दधानं । अप्रतिऽस्कुतं । शवांसि । मंहिष्ठः । गीःऽ
भिः । आ । च । यज्ञियः । ववर्त्तत् । राये । नः । विश्वा । सुऽपथा । कृणोतु । वज्री । त्वं । पुरः । इं
द्र । चिकित् । एनाः । वि । ओजसा । शविष्ठ । शक्र । नाशयध्यै । त्वत् । विश्वानि । भुवनानि । व
ज्रिन् । द्यावा । रेजेते इति । पृथिवी इति । च । भीषा । तत् । मा । ऋतं । इंद्र । शूर । चित्र । पातु । अ

प·ष·६ पः।न॥वज्रिन्।दुःऽइता।अति।पर्षि।भूरि।०।विश्वऽकृन्यस्य।स्पृहयाय्यस्य।राजन्।
॥७१॥ ॥३८॥ ॥इतिषष्ठाष्टकेषष्ठोऽध्यायः॥ ॥ॐ॥ ॥इंद्राय।साम।
गायत।विप्राय।बृहते।बृहत्।धर्मऽकृते।विपःऽचिते।पनस्यवे।त्वं।इंद्र।अभिऽभूः।अ
सि।त्वं।सूर्यं।अरोचयः।विश्वऽकर्मा।विश्वऽदेवः।महान्।असि।विऽभ्राजन्।ज्योतिषा।
स्वः।अगच्छः।रोचनं।दिवः।देवाः।ते।इंद्र।सख्याय।येमिरे।आ।इंद्र।नः।गधि।प्रियः।सत्राऽ
जित्।अगोह्यः।गिरिः।न।विश्वतः।पृथुः।पतिः।दिवः।अभि।हि।सत्य।सोमऽपाः।उभेइति।ब
भूथ।रोदसीइति।इंद्र।असि।सुन्वतः।वृधः।पतिः।दिवः।०।इंद्र।हर्त्ता।पुरां।असि।हंता।दस्योः।
मनोः।वृधः।पतिः।दिवः॥१॥ ॥अध।हि।इंद्र।गिर्वणः।उप।त्वा।कामान्।महः।ससृज्महे राम
।उदाऽइव।यंतः।उदऽभिः।वाः।न।त्वा।यव्याभिः।वर्धंति।शूर।ब्रह्माणि।वव्रृध्वांसं।चित्। ॥७१॥
अद्रिऽवः।दिवेऽदिवे।युंजंति।हरीइति।इषिरस्य।गाथया।उरौ।रथे।उरुऽयुगे।इंद्रऽवाहा।व

चः ऽ युजा । त्वं । नः । इंद्र । आ । भर । ओजः । नृम्यां । शतक्रतोइति शत ऽ क्रतो ।। वि ऽ वर्षणे । आ
। वीरं । पृतना ऽ सहं । त्वं । हि । नः । पिता । वसोइति । त्वं । माता । शतक्रतोइतिशत ऽ क्रतो । बभूविथ
। अध । ते । सुम्नं । ईमहे । त्वां । शुष्मिन् । पुरु ऽ हूत । वाज ऽ यंतं । उप । ब्रुवे । शतक्रतोइतिशत ऽ क्र
तो । सः । नः । रास्व । सु ऽ वीर्यं ।। २ ।। ।। त्वां । इदा । ह्यः । नरः । अपीप्यन् । वज्रिन् । भूर्णयः । सः । इंद्र ।
स्तोम ऽ वाहसां । इह । श्रुधि । उप । स्वसरं । आ । गहि । मत्स्व । सु ऽ शिप्र । हरि ऽ वः । तत् । ईमहे । त्वे
इति । आ । भूषंति । वेधसः । तव । श्रवांसि । उप ऽ मानि । उक्थ्या । सुतेषु । इंद्र । गिर्वणः । श्रायंतः ऽ
इव । सूर्यं । विश्वा । इत् । इंद्रस्य । भक्षत । वसूनि । जाते । जनमाने । ओजसा । प्रति । भागं । न ।
दीधिम । अनर्श ऽ रातिं । वसु ऽ दां । उप । स्तुहि । ० । सः । अस्य । कामं । विधतः । न । रोषति । मनः ।
दानाय । चोदयन् । त्वं । इंद्र । प्र ऽ तूर्तिषु । अभि । विश्वाः । असि । स्पृधः । अशस्ति ऽ हा । ज
निता । विश्व ऽ तूः । असि । त्वं । तूर्य । तरुष्यतः । अनु । ते । शुष्मं । तुरयंतं । ईयतुः । क्षोणीइति ।

५·५·८ शिशुं। न। मातरा। विश्वाः। ते। स्पृधः। श्नथयंत। मन्यवे। वृत्रं। यत्। इंद्र। तूर्वसि। इतः।
॥७२॥ ऊती। वः। अजरं। प्रऽहेतारं। अप्रऽहितं। आशुं। जेतारं। हेतारं। रथिऽतमं। अतूर्त्तं। तुग्र्यऽवृ
धं। इष्कर्त्तारं। अनिःऽकृतं। सहःऽकृतं। शतंऽऊतिं। शतऽक्रतुं। समानं। इंद्रं। अवसे। हवा
महे। वसवानं। वसुऽजुवं॥ २ ॥ ॥अयं। ते। एमि। तन्वा। पुरस्तात्। विश्वे। देवाः। अभि। मा।
यंति। पश्चात्। यत्। मह्यं। दीधरः। भागं। इंद्र। आत्। इत्। मया। कृणवः। वीर्याणि। दधानि
। ते। मधुनः। भक्षं। अग्रे। हितः। ते। भागः। सुतः। अस्तु। सोमः। असः। च। त्वं। दक्षिणतः। स
खा। मे। अध। वृत्राणि। जंघनाव। भूरि। प्र। सु। स्तोमं। भरत। वाजऽयंतः। इंद्राय। सत्यं। य
दि। सत्यं। अस्ति। न। इंद्रः। अस्ति। इति। नेमः। ऊं इति। त्वः। आह। कः। ईं। ददर्श। कं। अभि। राम
स्तवाम। अयं। अस्मि। जरितारिति। पश्य। मा। इह। विश्वा। जातानि। अभि। अस्मि। मह्ना। ॥७२॥
ऋतस्य। मा। प्रऽदिशः। वर्धयंति। आऽदर्दिरः। भुवना। दर्दरीमि। आ। यत्। मा। वेनाः। अरुहन्।

ऋतस्य । एकं । आसीनं । हर्यतस्य । पृष्ठे । मनः । चित् । मे । हृदे । आ । प्रति । अवोचत् । अचि
क्रदन् । शिशुऽमंतः । सखायः । ० या । चकर्थ । मघऽवन् । इंद्र । सुन्वते । पारावतं । यत् । पुरुऽ
संभृतं । वसु । अप । अवृणोः । शरभाय । ऋषिऽबंधवे ॥ ५ ॥ ॥ प्र । नूनं । धावत । पृथक् । न ।
इह । यः । वः । अवावरीत् । नि । सीं । वृत्रस्य । मर्मणि । वज्रं । इंद्रः । अपीपतत् । मनःऽजवाः । अ
यमानः । आयसीं । अतरत् । पुरं । दिवं । सुऽपर्णः । गत्वाय । सोमं । वज्रिणे । आ । अभरत् । समु
द्रे । अंतरिति । शयते । उद्ना । वज्रः । अभिऽवृतः । भरंति । अस्मै । संऽयतः । पुरःऽप्रस्रवणाः
। बलिं । यत् । वाक् । वदंती । अविऽचेतनानि । राष्ट्री । देवानां । निऽससाद । मंद्रा । चतस्रः । ऊ
र्जं । दुदुहे । पयांसि । क्व । स्वित् । अस्याः । परमं । जगाम । देवीं । वाचं । अजनयंत । देवाः । तां ।
विश्वऽरूपाः । पशवः । वदंति । सा । नः । मंद्रा । इषं । ऊर्जं । दुहाना । धेनुः । वाक् । अस्मान् । उप ।
सुऽस्तुता । आ । एतु । ० । द्यौः । देहि । लोकं । वज्राय । विऽस्कभे । हनाव । वृत्रं । रिणचाव । सिं

प॰ष॰८
॥७३॥

धून्। इंद्रस्य। यंतु। प्रऽसवे। विऽसृष्टाः॥ ५॥ ॥ऋधक्। इत्था। सः। मर्त्यः। शशमे। देवऽता
तये। यः। नूनं। मित्रावरुणौ। अभिष्टये। आऽचक्रे। हव्यऽदातये। वर्षिष्ठऽक्षत्रौ। उरुऽच
क्षसा। नरा। राजाना। दीर्घश्रुत्ऽतमा। ता। बाहुता। न। दंसना। रथर्यतः। साकं। सूर्यस्य।
रश्मिऽभिः। प्र। यः। वां। मित्रावरुणा। अजिरः। दूतः। अद्रवत्। अयःऽशीर्षा। मदेऽरघुः।
न। यः। संऽपृच्छे। न। पुनः। हवीतवे। न। संऽवादाय। रमते। तस्मात्। नः। अद्य। संऽऋतेः। उ
रुष्यतं। बाहुऽभ्यां। नः। उरुष्यतं। प्र। मित्राय। प्र। अर्यम्णे। सचथ्यं। ऋतवसो इत्यृतऽवसो
। वरूथ्यं। वरुणे। छंद्यं। वचः। स्तोत्रं। राजऽसु। गायत॥ ६॥ ॥ते। हिन्विरे। अरुणं। जेन्यं।
वसु। एकं। पुत्रं। तिसृणां। ते। धामानि। अमृताः। मर्त्यानां। अदब्धाः। अभि। चक्षते। आ। राम
मे। वचांसि। उत्ऽयता। द्युमत्ऽतमानि। कर्त्वा। उभा। यातं। नासत्या। सऽजोषसा। प्रति। ॥७३॥
हव्यानि। वीतये। रातिं। यत्। वां। अरक्षसं। हवामहे। युवाभ्यां। वाजिनीवसू इति वाजिनीऽ

वसू। प्राची। होत्रां। प्रऽतिरंतौ। इतं। नरा। गृणाना। जमत्ऽअग्निना। आ। नः। यज्ञं। दिविऽ
स्पृशं। वायो इति। याहि। सुमन्मऽभिः। अंतरिति। पवित्रे। उपरि। श्रीणानः। अयं। शुक्रः। अ
यामि। ते। वेति। अध्वर्युः। पथिऽभिः। रजिष्ठैः। प्रति। हव्यानि। वीतये। अध। नियुत्वः। उभय
स्य। नः। पिब। शुचिं। सोमं। गोऽआशिरं॥ ७॥ ॥ बट्। महान्। असि। सूर्य। बट्। आदि
त्य। महान्। असि। महः। ते। सतः। महिमा। पनस्यते। अद्धा। देव। महान्। असि। बट्। सू
र्य। श्रवसा। महान्। असि। सत्रा। देव। महान्। असि। मह्ना। देवानां। असुर्यः। पुरःऽहितः। विऽ
भु। ज्योतिः। अदाभ्यं। इयं। या। नीची। अर्किणी। रूपा। रोहिण्या। कृता। चित्राऽइव। प्रति। अ
दर्शि। आऽयती। अंतः। दशऽसु। बाहुषु। प्रऽजाः। ह। तिस्रः। अतिऽआयं। ईयुः। नि। अन्याः।
अर्कं। अभितः। विविश्रे। बृहत्। ह। तस्थौ। भुवनेषु। अंतरिति। पवमानः। हरितः। आ। विवे
श। माता। रुद्राणां। दुहिता। वसूनां। स्वसा। आदित्यानां। अमृतस्य। नाभिः। प्र। नु। वोचं।

प॰ष॰७ चिकितुषे। जनाय। मा। गां। अनागां। अदितिं। वधिष्ट। वचःऽविदं। वाचं। उत्ऽईरयंतीं।
॥७४॥ विश्वाभिः। धीभिः। उपऽतिष्ठमानां। देवीं। देवेभ्यः। परि। आऽईयुषीं। गां। आ। मा। अ
वृक्त। मर्त्यः। दभ्रऽचेताः॥ ८ ॥ ॥त्वं। अग्ने। बृहत्। वयः। दधासि। देव। दाशुषे। ०। सः।
नः। ईळानया। सह। देवान्। अग्ने। दुवस्युवा। चिकित्। विभानो इति विऽभानो। आ
। वह। ०। वर्षिष्ठेन। यविष्ठ्य। अभि। स्मः। वाजऽसातये। और्वभृगुऽवत्। शुचिं। अप्न
वानऽवत्। आ। हुवे। अग्निं। समुद्रऽवाससं। हुवे। वातऽस्वनं। कविं। पर्जन्यऽक्रं
द्यं। सहः। ०॥ २ ॥ ॥आ। सवं। सवितुः। यथा। भगस्यऽइव। भुजिं। हुवे। ०। अग्निं।
वः। वृधंतं। अध्वराणां। पुरुऽतमं। अच्छ। नप्त्रे। सहस्वते। अयं। यथा। नः। आऽभुवत् राम
। त्वष्टा। रूपाऽइव। तक्ष्या। अस्य। क्रत्वा। यशस्वतः। अयं। विश्वाः। अभि। श्रियः। ॥७४॥
अग्निः। देवेषु। पत्यते। आ। वाजैः। उप। नः। गमत्। विश्वेषां। इह। स्तुहि। होतॄणां। य

श्राःऽतमं। अग्निं। यज्ञेषु। पूर्व्यं॥ १० ॥ ॥शीरं। पावकऽशोचिषं। ज्येष्ठः। यः। दमे
षु। आ। दीदाय। दीर्घश्रुत्ऽतमः। ०। गृणीहि। विप्र। शुष्मिणं। मित्रं। न। यातयत्ऽज
नं। उप। त्वा। जामयः। गिरः। देदिशतीः। हविःऽकृतः। वायोः। अनीके। अस्थिरन्। य
स्य। त्रिऽधातु। अवृतं। बर्हिः। तस्थौ। असंऽदिनं। आपः। चित्। नि। दध। पदं। पदं। दे
वस्य। मीळ्हुषः। अनाधृष्टाभिः। ऊतिऽभिः। भद्रा। सूर्यःऽइव। उपऽदृक्॥ ११॥ ॥अ
ग्ने। घृतस्य। धीतिऽभिः। तेपानः। देव। शोचिषा। ०। तं। त्वा। अजनंत। मातरः। कविं।
देवासः। अंगिरः। हव्यऽवाहं। अमर्त्यं। प्रऽचेतसं। त्वा। कवे। अग्ने। दूतं। वरेण्यं।
हव्यऽवाहं। नि। सेदिरे। नहि। मे। अस्ति। अघ्न्या। न। स्वऽधितिः। वनन्ऽवति। अ
थ। एतादृक्। भरामि। ते। यत्। अग्ने। कानि। कानि। चित्। आ। ते। दारूणि। दध्म
सि। ता। जुषस्व। यविष्ठ्य। यत्। अत्ति। उपऽजिह्विका। यत्। वम्रः। अतिऽसर्पति।

सर्वं।तत्।अस्तु।ते।घृतं।अग्निं।इंधानः।मनसा।धियं।सचेत।मर्त्यः।अग्निं।ईधे।
विवस्वऽभिः॥१२॥ ॥अदर्शि।गातुवित्ऽतमः।यस्मिन्।व्रतानि।आऽदधुः।उपोइ
ति।सु।जातं।आर्यस्य।वर्धनं।अग्निं।नक्षंत।नः।गिरः।प्र।दैवःऽदासः।अग्निः।देवान्।
अच्छ।न।मज्मना।अनु।मातरं।पृथिवीं।वि।ववृते।तस्थौ।नाकस्य।सानवि।यस्मा
त्।रेजंत।कृष्टयः।चर्कृत्यानि।कृण्वतः।सहस्रऽसां।मेधसातौऽइव।त्मना।अग्निं।
धीभिः।सपर्यत।प्र।यं।राये।निनीषसि।मर्तः।यः।ते।वसोइति।दाशत्।सः।वीरं।
धत्ते।अग्ने।उक्थऽशंसिनं।त्मना।सहस्रऽपोषिणं।सः।दृह्ळे।चित्।अभि।तृणत्ति।
वाजं।अर्वता।सः।धत्ते।अक्षिति।श्रवः।त्वेइति।देवऽत्रा।सदा।पुरुवसोइतिपुरुऽव
सो।विश्वा।वामानि।धीमहि॥१३॥ ॥यः।विश्वा।दयते।वसु।होता।मंद्रः।जनानां
।मधोः।न।पात्रा।प्रथमानि।अस्मै।प्र।स्तोमाः।यंति।अग्नये।अश्वं।न।गीःऽभिः।

रथ्यं।सुऽदानवः।मर्मृज्यंते।देवऽयवः।उभेइति।तोकेइति।तनयि।दस्म।विश्पते।पर्षि।
राधः।मघोनां।प्र।मंहिष्ठाय।गायत।ऋतऽव्ने।बृहते।शुक्रऽशोचिषे।उपऽस्तुतासः।
अग्नये।आ।वंसते।मघऽवा।वीरऽवत्।यशः।संऽइद्धः।द्युम्नी।आऽहुतः।कुवित्।नः
।अस्य।सुऽमतिः।नवीयसी।अच्छ।वाजेभिः।आऽगमत्।प्रेष्ठं।ऊंइति।प्रियाणां।स्तु
हि।आऽसाव।अतिथिं।अग्निं।रथानां।यमं॥१४॥ ॥उत्ऽइता।यः।निऽदिता।वेदिता।
वसु।आ।यज्ञियः।ववर्तति।दुस्तराः।यस्य।प्रवणे।न।ऊर्मयः।धिया।वाजं।सिसास
तः।मा।नः।हृणीतां।अतिथिः।वसुः।अग्निः।पुरुऽप्रशस्तः।एषः।यः।सुऽहोता।सुऽअ
ध्वरः।मोइति।ते।रिषन्।ये।अच्छोक्तिऽभिः।वसोइति।अग्ने।केभिः।चित्।एवैः।की
रिः।चित्।हि।त्वां।ईट्टे।दूत्याय।रातऽहव्यः।सुऽअध्वरः।आ।अग्ने।याहि।मरुत्ऽसखा
।रुद्रेभिः।सोमऽपीतये।सोभर्याः।उप।सुऽस्तुतिं।मादयस्व।स्वःऽनरे॥१५॥ ॥इतिमंड
कं॥

प॰ष॰७
॥७ ई॥

॥ ॥स्वादिष्ठया। मदिष्ठया। पवस्व। सोम। धारया। इंद्राय। पातवे। सुतः। रक्षःऽहा। वि
श्वऽचर्षणिः। अभि। योनिं। अयःऽहतं। द्रुणा। सधऽस्थं। आ। असदत्। वरिवःऽधातमः।
भव। मंहिष्ठः। वृत्रहन्ऽतमः। पर्षि। राधः। मघोनां। अभि। अर्ष। महानां। देवानां। वीतिं। अं
धसा। अभि। वाजं। उत। श्रवः। त्वां। अच्छ। चरामसि। तत्। इत्। अर्थं। दिवेऽदिवे। इंदोइति।
त्वेइति। नः। आऽशसः॥ १६॥ ॥पुनाति। ते। परिऽस्रुतं। सोमं। सूर्यस्य। दुहिता। वारेण। श
श्वता। तना॥ तं। ईं। अण्वीः। सं। मर्ये। आ। गृभ्णंति। योषणः। दश। स्वसारः। पार्ये। दिवि। तं।
ईं। हिन्वंति। अग्रुवः। धमंति। बाकुरं। दृतिं। त्रिऽधातु। वारणं। मधु। अभि। इमं। अघ्न्याः।
उत। श्रीणंति। धेनवः। शिशुं। सोमं। इंद्राय। पातवे। अस्य। इत्। इंद्रः। मदेषु। आ। विश्वा
। वृत्राणि। जिघ्नते। शूरः। मघा। च। मंहते॥ १७॥ ॥पवस्व। देवऽवीः। अति। पवित्रं। सोम
। रंह्या। इंद्र। इंदोइति। वृषा। आ। विश। आ। वच्यस्व। महि। प्सरः। वृषा। इंदोइति। द्युम्नवत्ऽ

राम
॥७ ई॥

नमः। आ। योनिं। धर्णासिः। सदः। अधुक्षत। प्रियं। मधु। धारा। सुतस्य। वेधसः। अपः। वसि
ष्ट। सुऽक्रतुः। महांतं। त्वा। महीः। अनु। आपः। अर्षंति। सिंधवः। यत्। गोभिः। वासयिष्यसे।
समुद्रः। अप्ऽसु। ममृजे। विष्टंभः। धरुणः। दिवः। सोमः। पवित्रे। अस्मऽयुः॥१८॥ ॥
अचिक्रदत्। वृषा। हरिः। महान्। मित्रः। न। दर्शतः। सं। सूर्येण। रोचते। गिरः। ते। इंदो इति
।ओजसा। मर्मृज्यंते। अपस्युवः। याभिः। मदाय। शुंभसे। तं। त्वा। मदाय। घृष्वये। ऊं इति
।लोकऽकृत्नुं। ईमहे। तव। प्रऽशस्तयः। महीः। अस्मभ्यं। इंदो इति। इंद्रऽयुः। मध्वः। पवस्व
।धारया। पर्जन्यः। वृष्टिमान्ऽइव। गोऽसाः। इंदो इति। नृऽसाः। असि। अश्वऽसाः। वाजऽ
साः। उत। आत्मा। यज्ञस्य। पूर्व्यः॥१२॥ ॥एषः। देवः। अमर्त्यः। पर्णवीःऽइव। दीयति।
अभि। द्रोणानि। आऽसदं। एषः। देवः। विपा। कृतः। अति। ह्वरांसि। धावति। पवमानः
।अदाभ्यः। एषः। देवः। विपन्युऽभिः। पवमानः। ऋतयुऽभिः। हरिः। वाजाय। मृज्यते।

प॰ष॰८
॥७८॥

एषः। विश्वानि। वार्या। शूरः। यन्ऽइव। सत्वऽभिः। पवमानः। सिसासति। पवमानः।
सिसासति। एषः। देवः। रथर्यति। पवमानः। दशस्यति। आविः। कृणोति। वग्वनुं॥ २०॥
॥ ॥एषः। विप्रैः। अभिऽस्तुतः। अपः। देवः। वि। गाहते। दधत्। रत्नानि। दाशुषे। ए
षः। दिवं। वि। धावति। तिरः। रजांसि। धारया। पवमानः। कनिक्रदत्। एषः। दिवं। वि।
आ। असरत्। तिरः। रजांसि। अस्पृतः। पवमानः। सुऽअध्वरः। एषः। प्रत्नेन। जन्मना।
देवः। देवेभ्यः। सुतः। हरिः। पवित्रे। अर्षति। एषः। ऊंइति। स्यः। पुरुऽव्रतः। जज्ञानः। ज
नयन्। इषः। धारया। पवते। सुतः॥ २१॥ ॥सन। च। सोम। जेषि। च। पवमान। महि।
श्रवः। अथ। नः। वस्यसः। कृधि। सन। ज्योतिः। सन। स्वः। विश्वा। च। सोम। सौभगा।
।०। सन। दक्षं। उत। क्रतुं। अप। सोम। मृधः। जहि। ०। पवितारः। पुनीतन। सोमं। इन्द्राय।
पातवे। •। त्वं। सूर्ये। नः। आ। भज। तव। क्रत्वा। तव। ऊतिऽभिः। ०॥ २२॥ ॥०ऽज्योक्। प

राम
॥७८॥

श्येम। सूर्यं।०। अभि। अर्ष। सुऽआयुध। सोम। द्विऽबर्हसं। रयिं।०। अभि। अर्ष। अनपऽ
च्युतः। रयिं। समत्ऽसु। ससहिः।०। त्वां। यज्ञैः। अवीवृधन्। पवमान।। विऽधर्मणि।०। रयिं
। नः। चित्रं। अश्विनं। इंदोइति। विश्वऽआयुं। आ। भर।०॥ २२॥ ॥ संऽइद्धः। विश्वतः। प
तिः। पवमानः। वि। राजति। प्रीणन्। वृषा। कनिक्रदत्। तनू३ऽनपात्। पवमानः। शृंगेइति
। शिशानः। अर्षति। अंतरिक्षेण। रारजत्। ईळेन्यः। पवमानः। रयिः। वि। राजति। द्युऽमान्।
मधोः। धाराभिः। ओजसा। बर्हिः। प्राचीनं। ओजसा। पवमानः। स्तृणन्। हरिः। देवेषु।
देवः। ईयते। उत। आतैः। जिहते। बृहत्। द्वारः। देवीः। हिरण्ययीः। पवमानेन। सुऽस्तु
ताः॥ २४॥ ॥ सुशिल्पेइति सुऽशिल्पे। बृहतीइति। महीइति। पवमानः। वृषण्यति।
नक्तोषसा। न। दर्शतेइति। उभा। देवा। नृऽचक्षसा। होतारा। दैव्या। हुवे। पवमानः। इं
द्रः। वृषा। भारती। पवमानस्य। सरस्वती। इळा। मही। इमं। नः। यज्ञं। आ। गमन्। तिस्रः।

प·ष·७ देवीः। सुऽपेशसः। त्वष्टारं। अग्रऽजां। गोपां। पुरःऽयावानं। आ। हुवे। इंदुः। इंद्रः। वृषा।
॥७८॥ हरिः। पवमानः। प्रजाऽपतिः। वनस्पतिं। पवमान। मध्वा। सं। अङ्ग्धि। धारया। सहस्रऽ
वल्शं। हरितं। भ्राजमानं। हिरण्ययं। विश्वे। देवाः। स्वाहाऽकृति। पवमानस्य। आ। ग
त। वायुः। बृहस्पतिः। सूर्यः। अग्निः। इंद्रः। सऽजोषसः॥ २९॥ ॥मंद्रया। सोम। धारया।
वृषा। पवस्व। देवऽयुः। अव्यः। वारेषु। अस्मऽयुः। अभि। त्यं। मद्यं। मदं। इंदो इति। इंद्रः। इ
ति। क्षर। अभि। वाजिनः। अर्वतः। अभि। त्यं। पूर्व्यं। मदं। सुवानः। अर्ष। पवित्रे। आ। अभि
। वाजं। उत। श्रवः। अनु। द्रप्सासः। इंदवः। आपः। न। प्रऽवता। असरन्। पुनानाः। इंद्रं। आ
शत। यं। अत्यंऽइव। वाजिनं। मृजंति। योषणः। दश। वने। क्रीळंतं। अतिऽअविं॥ २६॥ राम
॥ ॥तं। गोभिः। वृषणं। रसं। मदाय। देवऽवीतये। सुतं। भराय। सं। सृज। देवः। देवाय। धार ॥७८॥
या। इंद्राय। पवते। सुतः। पयः। यत्। अस्य। पीपयत्। आत्मा। यज्ञस्य। रंह्या। सुस्वानः। प

वते। सुतः। प्रत्नं। नि। पाति। काव्यं। एव। पुनानः। इंद्रऽयुः। मदं। मदिष्ठ। वीतये। गुहा। चि
त्। दधिषे। गिरः॥ २७॥ ॥असृग्रं। इंदवः। पथा। धर्मन्। ऋतस्य। सुऽश्रियः। विदानाः।
अस्य। योजनं। प्र। धारा। मध्वः। अग्रियः। महीः। अपः। वि। गाहते। हविः। हविष्षु। वंद्यः।
प्र। युजः। वाचः। अग्रियः। वृषा। अव। चक्रदत्। वने। सद्म। अभि। सत्यः। अध्वरः। परि
। यत्। काव्या। कविः। नृम्णा। वसानः। अर्षति। स्वः। वाजी। सिसासति। पवमानः। अ
भि। स्पृधः। विशः। राजाऽइव। सीदति। यत्। ईं। ऋण्वंति। वेधसः॥ २८॥ ॥अव्यः। वा
रे। परि। प्रियः। हरिः। वनेषु। सीदति। रेभः। वनुष्यते। मती। सः। वायुं। इंद्रं। अश्विना।
साकं। मदेन। गच्छति। रणा। यः। अस्य। धर्मऽभिः। आ। मित्रावरुणा। भगं। मध्वः। पवंते
। ऊर्मयः। विदानाः। अस्य। शक्मऽभिः। अस्मभ्यं। रोदसीइति। रयिं। मध्वः। वाजस्य। सा
तये। श्रवः। वसूनि। सं। जितं॥ २९॥ ॥एते। सोमाः। अभि। प्रियं। इंद्रस्य। कामं। अक्षरन्।

प. ष. ७
॥७५॥

वर्धंतः। अस्य। वीर्यं। पुनानासः। चमूऽसदः। गच्छंतः। वायुं। अश्विना। ते। नः। धांतु। सुऽ
वीर्यं। इंद्रस्य। सोम। राधसे। पुनानः। हार्दिं। चोदय। ऋतस्य। योनिं। आऽसदं। मृजंति।
त्वा। दश। क्षिपः। हिन्वंति। सप्त। धीतयः। अनु। विप्राः। अमादिषुः। देवेभ्यः। त्वा। मदा
य। कं। सृजानं। अति। मेष्यः। सं। गोभिः। वासयामसि॥ ३०॥ ॥पुनानः। कलशेषु। आ
।वस्त्राणि। अरुषः। हरिः। परि। गव्यानि। अव्यत। मघोनः। आ। पवस्व। नः। जहि। विश्वाः।
अप। द्विषः। इंद्रो इति। सखायं। आ। विश। वृष्टिं। दिवः। परि। स्रव। द्युम्नं। पृथिव्याः। अधि।
सहः। नः। सोम। पृत्ऽसु। धाः। नृऽचक्षसं। त्वा। वयं। इंद्रऽपीतं। स्वःऽविदं। भक्षीमहि। प्रऽ
जां। इषं॥ ३१॥ ॥परि। प्रिया। दिवः। कविः। वयांसि। नप्त्योः। हितः। सुवानः। याति। कविऽ
क्रतुः। प्रऽप्र। क्षयाय। पन्यसे। जनाय। जुष्टः। अद्रुहे। वीती। अर्ष। चनिष्ठया। सः। सूनुः। मा
तरा। शुचिः। जातः। जाते इति। अरोचयत। महान्। मही इति। ऋतऽवृधा। सः। सप्त। धीतिऽ

राम
॥७५॥

भिः। हितः। नद्यः। अजिन्वत्। अद्रुहः। याः। एकं। अक्षि। ववृधुः। ताः। अभि। संतं। अस्तृतं
। महे। युवानं। आ। दधुः। इंदुं। इंद्र। तव। व्रते॥ ३२॥ ॥अभि। वह्निः। अमर्त्यः। सप्त। पश्य
ति। वावहिः। क्रिविः। देवीः। अतर्पयत्। अव। कल्पेषु। नः। पुमः। तमांसि। सोम। योध्या। ता
नि। पुनान। जंघनः। नु। नव्यसे। नवीयसे। सुऽउक्ताय। साधय। पथः। प्रत्नऽवत्। रोचय।
रूचः। पवमान। माहि। श्रवः। गां। अश्वं। रासि। वीरऽवत्। सन। मेधां। सन। स्वशरितिस्वः।
॥३३॥ ॥प्र। स्वानासः। रथाःऽइव। अर्वतः। न। श्रवस्यवः। सोमासः। राये। अक्रमुः। हि
न्वानासः। रथाःऽइव। प्र। धन्विरे। गभस्त्योः। भरासः। कारिणांऽइव। राजानः। न। प्रशस्तिऽ
सोमासः। गोभिः। अंजते। यज्ञः। न। सप्त। धातृऽभिः। परि। सुवानासः। इंदवः। मदाय। बर्हणा
। गिरा। सुताः। अर्षति। धारया। आपानासः। विवस्वतः। जनंतः। उषसः। भगं। सूराः। अण्वं
। वि। तन्वते॥ ३४॥ ॥अप। द्वारा। मतीनां। प्रत्नाः। ऋण्वंति। कारवः। वृष्णः। हरसे। आयवः।

प.ष.८ वृष्ण:।हरसे।आयव:।संऽईचीनास:।आसते।होतार:।सप्तऽजामय:।पदं।एकस्य।पि
॥८०॥ प्रत:।नाभा।नाभिं।न:।आ।ददे।चक्षु:।चित्।सूर्ये।सचा।कवे:।अपत्यं।आ।दुहे।अ
भि।प्रिया।दिव:।पदं।अध्वर्युऽभि:।गुहा।हितं।सूर:।पश्यति।चक्षसा॥ ३५॥ ॥उप।
अस्मै।गायत।नर:।पवमानाय।इंदवे।अभि।देवान्।इयक्षते।अभि।ते।मधुना।पय:।
अथर्वाण:।आशिश्रयु:।देवं।देवाय।देवऽयु।स:।न:।पवस्व।शं।गवे।शं।जनाय।शं।अ
र्वते।शं।राजन्।ओषधीभ्य:।बभ्रवे।नु।स्वऽतवसे।अरुणाय।दिविऽस्पृशे।सोमाय।गा
थं।अर्चत।हस्तऽच्युतेभि:।अद्रिऽभि:।सुतं।सोमं।पुनीतन।मधौ।आ।धावत।मधु॥
॥ ३६॥ ॥नमसा।इत्।उप।सीदत।दध्ना।इत्।अभि।श्रीणीतन।इंदुं।इंद्रे।दधातन।
अमित्रऽहा।विऽचर्षणि:।पवस्व।सोम।शं।गवे।देवेभ्य:।अनुकामऽकृत्।इंद्राय। साम
सोम।पातवे।मदाय।परि।सिच्यसे।मन:ऽचित्।मनस:।पति:।पवमान।सुऽवीर्यं।रयिं। ८०

सोम।रिरीहि।नः।इंदोइति।इंद्रेण।नः।युजा॥ ३७ ॥ ॥सोमाः।असृग्रं।इंदवः।सुताः।
ऋतस्य।सदने।इंद्राय।मधुमत्ऽतमाः।अभि।विप्राः।अनूषत।गावः।वत्सं।न।मातरः
।इंद्रं।सोमस्य।पीतये।मदऽच्युत।क्षेति।सदने।सिंधोः।ऊर्मौ।विपःऽचित्।सोमः।गौ
रीइति।अधि।श्रितः।दिवः।नाभा।विऽचक्षणः।अव्यः।वारे।महीयते।सोमः।यः।सुऽ
क्रतुः।कविः।यः।सोमः।कलशेषु।आ।अंतरिति।पवित्रे।आऽहितः।तं।इंदुः।परि।
सस्वजे॥ ३८ ॥ ॥प्र।वाचं।इंदुः।इष्यति।समुद्रस्य।अधि।विष्टपि।जिन्वन्।कोशं।
मधुऽश्चुतं।नित्यःऽस्तोत्रः।वनस्पतिः।धीनां।अंतरिति।सबःऽदुघः।हिन्वानः।मानुषा
।युगा।अभि।प्रिया।दिवः।पदा।सोमः।हिन्वानः।अर्षति।विप्रस्य।धारया।कविः।आ।
पवमान।धारया।रयिं।सहस्रऽवर्चसं।अस्मेइति।इंदोइति।सुऽआभुवं॥ ३९॥ ॥
॥ ॥इतिषष्ठाष्टकेसप्तमोऽध्यायः॥ ॥ॐ॥ ॥सोमः।पुनानः।

प·ष·८ अर्षति।सहस्रऽधारः।अतिऽअविः।वायोः।इंद्रस्य।निःऽकृतं।पवमानं।अवस्यवः।
॥८१॥ विप्रं।अभि।प्र।गायत।सुस्वानं।देवऽवीतये।पवंते।वाजऽसातये।सोमाः।सहस्रऽपाज
सः।गृणानाः।देवऽवीतये।उत।नः।वाजऽसातये।पवस्व।बृहतीः।इषः।द्युऽमत्।इंदो
इति।सुऽवीर्यं।ते।नः।सहस्रिणं।रयिं।पवंतां।आ।सुऽवीर्यं।सुवानाः।देवासः।इंदवः
॥१॥ ॥अत्याः।हियानाः।न।हेतृऽभिः।असृग्रं।वाजऽसातये।वि।वारं।अव्यं।आ
शवः।वाश्राः।अर्षंति।इंदवः।अभि।वत्सं।न।धेनवः।दधान्विरे।गभस्त्योः।जुष्टः।
इंद्राय।मत्सरः।पवमान।कनिक्रदत्।विश्वाः।अप।द्विषः।जहि।अपऽघ्नंतः।अरा
व्णः।पवमानाः।स्वःऽदृशः।योनौ।ऋतस्य।सीदत॥२॥ ॥परि।प्र।आसिस्यदत्।क ऋ राम
विः।सिंधोः।ऊर्मौ।अधि।श्रितः।कारं।बिभ्रत्।पुरुऽस्पृहं॥गिरा।यदि।सऽबंधवः। ॥८१॥
पंच।व्राताः।अपस्यवः।परिऽकृण्वंति।धर्णसिं।आत्।अस्य।शुष्मिणः।रसे।विश्वे।दे

वाः । अमत्सत । यदि । गोभिः । वसायते । निऽरिणानः । वि । धावति । जहत् । शर्याणि ।
तान्वा । अत्र । सं । जिघ्रते । युजा । नप्तीभिः । यः । विवस्वतः । शुभ्रः । न । ममृजे । युवा । गाः ।
। कृण्वानः । न । निःऽनिजं ॥ ३ ॥ ॥ अति । श्रिती । तिरश्चता । गव्या । जिगाति । अण्व्या ।
वग्नुं । इयर्त्ति । यं । विदे । आभि । क्षिपः । सं । अग्मत । मर्जयंतीः । इषः । पतिं । पृष्ठा । गृभ्णात ।
वाजिनः । परि । दिव्यानि । मर्मृशत् । विश्वानि । सोम । पार्थिवा । वसूनि । याहि । अस्मऽ
युः ॥ ४ ॥ ॥ एषः । धिया । याति । अण्व्या । शूरः । रथेभिः । आशुऽभिः । गच्छन् । इंद्रस्य ।
निःऽकृतं । एषः । पुरु । धियाऽयते । बृहते । देवऽतातये । यत्र । अमृतासः । आसते । एषः ।
॥ हितः । वि । नीयते । अंतरिति । शुभ्रऽवता । पथा । यदि । तुंजंति । भूर्णयः । एषः । शृंगा
णि । दोधुवत् । शिशीते । यूथ्यः । वृषा । नृम्णा । दधानः । ओजसा । एषः । रुक्मिऽभिः । ई
यते । वाजी । शुभ्रेभिः । अंशुऽभिः । पतिः । सिंधूनां । भवन् । एषः । वसूनि । पिब्दना । परुषा ।

१·४·९ पथिऽवान्। अति। अव। शादेषु। गच्छति। एतं। मृजंति। मर्ज्यं। उप। द्रोणेषु। आयवः। प्रऽ
चक्राणं। महीः। इषः। एतं। ऊं इति। त्यं। दश। क्षिपः। मृजंति। सप्त। धीतयः। सुऽआयुधं।
॥८२॥ मादिन्ऽतमं॥ ५॥ ॥प्र। ते। सोतारः। ओण्योः। रसं। मदाय। घृष्वये। सर्गः। न। तक्ति। एत
शः। कृत्वा। दक्षस्य। रथ्यं। अपः। वसानं। अंधसा। गोऽसां। अण्वेषु। सश्चिम। अनप्तं।
अप्ऽसु। दुस्तरं। सोमं। पवित्रे। आ। सृज। पुनीहि। इंद्राय। पातवे। प्र। पुनानस्य। चेतसा
। सोमः। पवित्रे। अर्षति। क्रत्वा। सधऽस्थं। आ। असदत्। प्र। त्वा। नमःऽभिः। इंदवः। इं
द्र। सोमाः। असृक्षत। महे। भराय। कारिणः। पुनानः। रूपे। अव्यये। विश्वाः। अर्षन्।
अभि। श्रियः। शूरः। न। गोषु। तिष्ठति। दिवः। न। सानु। पिप्युषी। धारा। सुतस्य। वेधसः राम
। वृथा। पवित्रे। अर्षति। त्वं। सोम। विपःऽचितं। तना। पुनानः। आयुषु। अव्यः। वारं। ॥८२॥
वि। धावसि॥ ६॥ ॥प्र। निम्नेनऽइव। सिंधवः। घ्नंतः। वृत्राणि। भूर्णयः। सोमाः। अ

सर्ग्रं। आशवः। अभि। सुवानासः। इंदवः। वृष्टयः। पृथिवींऽइव। इंद्रं। सोमासः। अक्षर
न्। अतिऽऊर्मिः। मत्सरः। मदः। सोमः। पवित्रे। अर्षति। विऽघ्नन्। रक्षांसि। देवऽयुः। आ। कल
शेषु। धावति। पवित्रे। परि। सिच्यते। उक्थैः। यज्ञेषु। वर्धते। अति। त्री। सोम। रोचना। रोहन्।
न। भ्राजसे। दिवं। इष्णन्। सूर्यं। न। चोदयः। अभि। विप्राः। अनूषत। मूर्धन्। यज्ञस्य। कारवः।
दधानाः। चक्षसि। प्रियं। तं। ऊं इति। त्वा। वाजिनं। नरः। धीभिः। विप्राः। अवस्यवः। मृजंति। दे
वऽतातये। मधोः। धारां। अनु। क्षर। तीव्रः। सधऽस्थं। आ। असदः। चारुः। ऋताय। पीतये॥
॥ ७ ॥ ॥ परि। सुवानः। गिरिऽस्थाः। पवित्रे। सोमः। अक्षारिति। मदेषु। सर्वऽधाः। असि। त्वं।
विप्रः। त्वं। कविः। मधु। प्र। जातं। अंधसः। ० तव। विश्वे। सऽजोषसः। देवासः। पीतिं। आशत। ०
। आ। यः। विश्वानि। वार्या। वसूनि। हस्तयोः। दधे। ०। यः। इमेइति। रोदसीइति। मही इति।
सं। मातराऽइव। दोहते। ०। परि। यः। रोदसीइति। उभेइति। सद्यः। वाजेभिः। अर्षति। ०। सः।

शुष्मी । कलशेषु । आ । पुनानः । अचिक्रदत् ।०॥ ८ ॥ ॥ यत् । सोम । चित्रं । उक्थ्यं । दिव्यं । पार्थिवं । वसु । तत् । नः । पुनानः । आ । भर ॥ युवं । हि । स्थः । स्वःपती इति स्वःऽपती । इंद्रः । च । सोम । गोपती इति गोऽपती । ईशाना । पिप्यतं । धियः । धियः । वृषा । पुनानः । आयुषु । स्तनयन् । अधि । बर्हिषि । हरिः । सन् । योनिं । आ । असदत् ॥ अवावशंत । धीतयः । वृषभस्य । अधि । रेतसि । सूनोः । वत्सस्य । मातरः । कुवित् । वृषण्यंतीभ्यः । पुनानः । गर्भं । आऽदधत् । याः । शुक्रं । दुहते । पयः । उप । शिक्ष । अपऽतस्थुषः । भियसं । आ । धेहि । शत्रुषु । पवमान । विदाः । रयिं । नि । शत्रोः । सोम । वृष्ण्यं । नि । शुष्मं । नि । वयः । तिर । दूरे । वा । सतः । अंति । वा ॥ ८ ॥ ॥ प्र । कविः । देवऽवीतये । अव्यः । वारेभिः । अर्षति । साह्वान् । विश्वाः । अभि । स्पृधः । सः । हि । स्म । जरितृऽभ्यः । आ । वाजं । गोऽमंतं । इन्वति । पवमानः । सहस्रिणं । परि । विश्वानि । चेतसा । मृशसे । पवसे । मती । सः । नः । सोम । श्रवः ।

विदः। अभि। अर्ष। बृहत्। यशः। मघवत्ऽभ्यः। ध्रुवं। रयिं। इषं। स्तोतृऽभ्यः। आ। भर।
त्वं। राजाऽइव। सुऽव्रतः। गिरः। सोम। आ। विवेशिथ। पुनानः। वह्ने। अद्भुत। सः। वह्निः
। अप्ऽसु। दुस्तरः। मृज्यमानः। गभस्त्योः। सोमः। चमूषु। सीदति। क्रीळुः। मखः। न।
मंहयुः। पवित्रं। सोम। गच्छसि। दधत्। स्तोत्रे। सुऽवीर्यं॥ १०॥ ॥ एते। धावंति। इंदवः
। सोमाः। इंद्राय। घृष्वयः। मत्सरासः। ~~मत्सरासः~~। स्वःऽविदः। प्रऽवृण्वतः। अभिऽयुजः।
सुस्वये। वरिवःऽविदः। स्वयं। स्तोत्रे। वयःऽकृतः। वृथा। क्रीळंतः। इंदवः। सधऽस्थं।
अभि। एकं। इत्। सिंधोः। ऊर्मा। वि। अक्षरन्। एते। विश्वानि। वार्या। पवमानासः। आ
शत। हिताः। न। सप्तयः। रथे। आ। अस्मिन्। पिशंगं। इंदवः। दधात। वेनं। आऽदिशे।
यः। अस्मभ्यं। अरावा। ऋभुः। न। रथ्यं। नवं। दधात। केतं। आऽदिशे। शुक्राः। पवध्वं।
अर्णसा। एते। ऊं इति। त्ये। अवीवशन्। काष्ठां। वाजिनः। अक्रत। सतः। प्र। असाविषुः।

प॰ष॰८
॥८४॥

मर्तिं॥११॥ ॥एते।सोमासः।आशवः।रथाःऽइव।प्र।वाजिनः।सर्गाः।सृष्टाः।अहेष
ता।एते।वाताःऽइव।उरवः।पर्जन्यस्यऽइव।वृष्टयः।अग्नेःऽइव।भ्रमाः।वृथा।ए
तें।पूताः।विपःऽचितः।सोमासः।दधिऽआशिरः।विपा।वि।आनशुः।धियः।एते।
मृष्टाः।अमर्त्याः।ससृऽवांसः।न।शश्रमुः।इयक्षंतः।पथः।रजः।एते।पृष्ठानि।रो
दसोः।विऽप्रयंतः।वि।आनशुः।उत।इदं।उतऽतमं।रजः।तंतुं।तन्वानं।उतऽतमं।
अनु।प्रऽवतः।आशत।उत।इदं।उत्तमाय्यं।त्वं।सोम।पणिऽभ्यः।आ।वसु।गव्यानि
।धारयः।ततं।तंतुं।अचिक्रदः॥१२॥ ॥सोमाः।असृग्रं।आशवः।मधोः।मदस्य।
धारया।अभि।विश्वानि।काव्या।अनु।प्रत्नासः।आयवः।पदं।नवीयः।अक्रमुः।
रुचे।जनंत।सूर्यं।आ।पवमान।नः।भर।अर्यः।अदाशुषः।गयं।कृधि।प्रजाऽव
तीः।इषः।अभि।सोमासः।आयवः।पवंते।मद्यं।मदं।अभि।कोशं।मधुऽश्चुतं।सो

राम
॥८४॥

मः। अर्षति। धर्णसिः। दधानः। इंद्रियं। रसं। सुऽवीरः। अभिशस्तिऽपाः। इंद्राय।
सोम। पवसे। देवेभ्यः। सधऽमाद्यः। इंदो इति। वाजं। सिसासासि। अस्य। पीत्वा। मदानां
। इंद्रः। वृत्राणि। अप्रति। जघान। जघनत्। च। नु॥ १३॥ ॥ प्र। सोमासः। अधन्वि
षुः। पवमानासः। इंदवः। श्रीणानाः। अप्ऽसु। मृंजत। अभि। गावः। अधन्विषुः।
आपः। न। प्रऽवता। यतीः। पुनानाः। इंद्रं। आशत। प्र। पवमान। धन्वसि। सोम। इंद्रा
य। पातवे। नृऽभिः। यतः। वि। नीयसे। त्वं। सोम। नृऽमादनः। पवस्व। चर्षणिऽसहे।
सस्निः। यः। अनुऽमाद्यः। इंदो इति। यत्। अद्रिऽभिः। सुतः। पवित्रं। परिऽधावसि।
अरं। इंद्रस्य। धाम्ने। पवस्व। वृत्रहन्ऽतम। उक्थेभिः। अनुऽमाद्यः। शुचिः। पावकः
। अद्भुतः। शुचिः। पावकः। उच्यते। सोमः। सुतस्य। मध्वः। देवऽअवीः। अघशंसऽहा
॥१४॥ ॥ पवस्व। दक्षऽसाधनः। देवेभ्यः। पीतये। हरे। मरुत्ऽभ्यः। वायवे। मदः।

प॰ष॰८ पवमान।धिया।हितः।आभि।योनिं।कनिक्रदत्।धर्मणा।वायुं।आ।विश।सं।देवैः।
॥८५॥ शोभते।वृषा।कविः।योनौ।अधि।प्रियः।वृत्रऽहा।देवऽवीतमः।विश्वा।रूपाणि।
आऽविशन्।पुनानः।याति।हर्यतः।यत्र।अमृतासः।आसते।अरुषः।जनयन्।गि
रः।सोमः।पवते।आयुषक्।इंद्रं।गछन्।कविऽक्रतुः।आ।पवस्व।मदिन्ऽतम।प
वित्रं।धारया।कवे।अर्कस्य।योनिं।आऽसदं॥१५॥ ॥तं।अमृक्षंत।वाजिनं।उपऽ
स्थे।अदितेः।अधि।विप्रासः।अण्व्या।धिया।तं।गावः।अभि।अनूषत।सहस्रऽ
धारं।अक्षितं।इंदुं।धर्त्तारं।आ।दिवः।तं।वेधां।मेधया।अह्यन्।पवमानं।अधि
।द्यवि।धर्णसिं।भूरिऽधायसं।तं।अह्यन्।भुरिजोः।धिया।संऽवसानं।विवस्वतः। राम
पतिं।वाचः।अदाभ्यं।तं।सानौ।अधि।जामयः।हरिं।हिन्वंति।अद्रिऽभिः।हर्यतं। ॥८५॥
भूरिऽचक्षसं।तं।त्वा।हिन्वंति।वेधसः।पवमान।गिराऽवृधं।इंदोइति।इंद्राय।मत्स

रं॥१६॥ ॥एषः।कविः।अभिऽस्तुतः।पवित्रे।अधि।तोशते।पुनानः।घ्नन्।अप।स्रि
धः।एषः।इंद्राय।वायवे।स्वःऽजित्।परि।सिच्यते।पवित्रे।दक्षऽसाधनः।एषः।नृऽभिः
।वि।नीयते।दिवः।मूर्धा।वृषा।सुतः।सोमः।वनेषु।विश्वऽवित्।एषः।गव्युः।अचिक्रदत्
।पवमानः।हिरण्यऽयुः।इंदुः।सत्राऽजित्।अस्तृतः।एषः।सूर्येण।हासते।पवमानः।
अधि।द्यवि।पवित्रे।मत्सरः।मदः।एषः।शुष्मी।असिस्यदत्।अंतरिक्षे।वृषा।हरिः।पु
नानः।इंदुः।इंद्रं।आ॥१७॥ ॥एषः।वाजी।हितः।नृऽभिः।विश्वऽवित्।मनसः।पतिः।
अव्यः।वारं।वि।धावति।एषः।पवित्रे।अक्षरत्।सोमः।देवेभ्यः।सुतः।विश्वा।धामानि।
आऽविशन्।एषः।देवः।शुभायते।अधि।योनौ।अमर्त्यः।वृत्रऽहा।देवऽवीतमः।एषः।वृ
षा।कनिक्रदत्।दशऽभिः।जामिऽभिः।यतः।अभि।द्रोणानि।धावति।एषः।सूर्यं।अरोच
यत्।पवमानः।विऽचर्षणिः।विश्वा।धामानि।विश्वऽवित्।एषः।शुष्मी।अदाभ्यः।सोमः।

प॰व॰८
॥८द्वि॥

पुनानः। अर्षति। देवऽअवीः। अघशंसऽहा॥ १८॥ ॥प्र। अस्य। धाराः। अक्षरन्। वृष्णः
।सुतस्य। ओजसा। देवान्। अनु। प्रऽभूषतः। सप्तिं। मृजंति। वेधसः। गृणंतः। कारवः।
गिरा। ज्योतिः। जज्ञानं। उक्थ्यं। सुऽसहा। सोम। तानि। ते। पुनानाय। प्रभुवसो इति
प्रभुऽवसो। वर्ध। समुद्रं। उक्थ्यं। विश्वा। वसूनि। संऽजयन्। पवस्व। सोम। धारया। इ
नु। द्वेषांसि। सध्र्यक्। रक्ष। सु। नः। अररुषः। स्वनात्। समस्य। कस्य। चित्। निदः। यत्र।
मुमुच्महे। आ। इंदो इति। पार्थिवं। रयिं। दिव्यं। पवस्व। धारया। द्युऽमंतं। शुष्मं। आ। भ
र॥ २२॥ ॥प्र। धाराः। अस्य। शुष्मिणः। वृथा। पवित्रे। अक्षरन्। पुनानः। वाचं। इष्य
ति। इंदुः। हियानः। सोतृऽभिः। मृज्यमानः। कनिक्रदत्। इयर्ति। वग्नुं। इंद्रियं। आ। नः। राम
शुष्मं। नृऽसह्यं। वीरऽवंतं। पुरुऽस्पृहं। पवस्व। सोम। धारया। प्र। सोमः। अति। धारया ॥८द्वि॥
।पवमानः। असिष्यदत्। अभि। द्रोणानि। आऽसदं। अप्ऽसु। त्वा। मधुमत्ऽतमं। हरिं।

हिन्वंति। अद्रिऽभिः। इंदोइति। इंद्राय। पीतये। सुनोत। मधुमत्ऽतमं। सोमं। इंद्राय।
वज्रिणे। चारुं। शर्धाय। मत्सरं॥ २०॥ ॥प्र। सोमासः। सुऽआध्यः। पवमानासः। अक्रमुः।
रयिं। कृण्वंति। चेतनं॥ दिवः। पृथिव्याः। अधि। भव। इंदोइति। द्युम्नऽवर्धनः। भव। वाजा
नां। पतिः। तुभ्यं। वाताः। अभिऽप्रियः। तुभ्यं। अर्षंति। सिंधवः। सोम। वर्धंति। ते। महः। ०
तुभ्यं। गावः। घृतं। पयः। बभ्रोइति। दुदुह्रे। अक्षितं। वर्षिष्ठे। अधि। सानवि। सुऽआयु
धस्य। ते। सतः। भुवनस्य। पते। वयं। इंदोइति। सखिऽत्वं। उश्मसि॥ २१॥ ॥प्र। सोमासः
। मदऽच्युतः। श्रवसे। नः। मघोनः। सुताः। विदथे। अक्रमुः। आत्। ईं। त्रितस्य। योषणः। हरिं।
हिन्वंति। अद्रिऽभिः। इंदुं। इंद्राय। पीतये। आत्। ईं। हंसः। यथा। गणं। विश्वस्य। अवीवशत्।
मतिं। अत्यः। न। गोभिः। अज्यते। उभेइति। सोम। अवऽचाकशत्। मृगः। न। तक्तः। अर्षसि।
सीदन्। ऋतस्य। योनिं। आ। अभि। गावः। अनूषत। योषा। जारंऽइव। प्रियं। अगन्। आजिं। य

१·५·८ था।हितं।अस्मेइति।धेहि।द्युऽमत्।यशः।मघवत्ऽभ्यः।च।मह्यं।च।सनिं।मेधां।उत।श्र

॥८७॥ वः॥२२॥ ॥प्र।सोमासः।विपःऽचितः।अपां।न।यंति।ऊर्मयः।वनानि।महिषाःऽइव।अ

भि।द्रोणानि।बभ्रवः।शुक्राः।ऋतस्य।धारया।वाजं।गोऽमंतं।अक्षरन्।सुताः।इंद्राय।

वायवे।वरुणाय।मरुत्ऽभ्यः।सोमाः।अर्षंति।विष्णवे।तिस्रः।वाचः।उत्।ईरते।गावः।मि

मंति।धेनवः।हरिः।एति।कनिक्रदत्।अभि।ब्रह्मीः।अनूषत।यह्वीः।ऋतस्य।मातरः।म

र्मृज्यंते।दिवः।शिशुं।रायः।समुद्रान्।चतुरः।अस्मभ्यं।सोम।विश्वतः।आ।पवस्व।सहस्रि

णः॥२३॥ ॥प्र।सुवानः।धारया।तना।इंदुः।हिन्वानः।अर्षति।रुजत्।दृह्ळा।वि।ओजसा।

सुतः।इंद्राय।वायवे।वरुणाय।मरुत्ऽभ्यः।सोमः।अर्षति।विष्णवे।वृषाणं।वृषऽभिः।यतं। राम

सुन्वंति।सोमं।अद्रिऽभिः।दुहंति।शक्मना।पयः।भुवत्।त्रितस्य।मर्ज्यः।भुवत्।इंद्राय।मत्स ॥८१

रः।सं।रूपैः।अज्यते।हरिः।अभि।ईं।ऋतस्य।विष्टपा।दुहते।पृश्निऽमातरः।चारु।प्रियऽतमं।

हविः।सं।एनं।अक्कुताः।इमाः।गिरः।अर्षति।सऽस्नुतः।धेनूः।वाश्रः।अवीवशत्॥ २४॥
॥ ॥आ।नः।पवस्व।धारया।पवमान।रयिं।पृथुं।यया।ज्योतिः।विदासि।नः।इंद्रोइति।स
मुद्रंऽईखय।पवस्व।विश्वंऽएजय।रायः।धर्त्ता।नः।ओजसा।त्वया।वीरेण।वीरऽवः।अ
भि।स्याम।एतन्यतः।क्षर।नः।अभि।वार्यं।प्र।वाजं।इंदुः।इष्यति।सिसासन्।वाजऽसाः।
ऋषिः।व्रता।विदानः।आयु धा।तं।गीःऽभिः।वाचंऽईखयं।पुनानं।वासयामसि।सोमं।
जनस्य।गोऽपतिं।विश्वः।यस्य।व्रते।जनः।दाधार।धर्मणः।पते।पुनानस्य।प्रभुऽवसोः
॥२५॥ ॥असर्जि।रथ्यः।यथा।पवित्रे।चम्वोः।सुतः।कार्ष्मन्।वाजी।नि।अक्रमीत्।सः।
वह्निः।सोम।जागृविः।पवस्व।देवऽवीः।अति।अभि।कोशं।मधुऽश्चुतं।सः।नः।ज्योती
षि।पूर्व्य।पवमान।वि।रोचय।क्रत्वे।दक्षाय।नः।हिनु।शुंभमानः।ऋतयुऽभिः।मृज्यमानः।
गभस्त्योः।पवते।वारे।अव्यये।सः।विश्वा।दाशुषे।वसु।सोमः।दिव्यानि।पार्थिवा।पवतां।

प.ष.८ आ। अंतरिक्ष्या। आ। दिवः। पृष्ठं। अश्वऽयुः। गव्यऽयुः। सोम। रोहसि। वीरऽयुः। शवसः। पते।
॥८८॥ ॥२६॥ ॥सः। सुतः। पीतये। वृषा। सोमः। पवित्रे। अर्षति। विऽघ्नन्। रक्षांसि। देवऽयुः। सः। पवित्रे
। विऽचक्षणः। हरिः। अर्षति। धर्णसिः। अभि। योनिं। कनिक्रदत्। सः। वाजी। रोचना। दिवः।
। पवमानः। वि। धावति। रक्षःऽहा। वारं। अव्ययं। सः। त्रितस्य। अधि। सानवि। पवमानः। अरो
चयत्। जामिऽभिः। सूर्यं। सह। सः। वृत्रऽहा। वृषा। सुतः। वरिवःऽवित्। अदाभ्यः। सोमः। वाजंऽ
इव। असरत्। सः। देवः। कविना। इषितः। अभि। द्रोणानि। धावति। इंदुः। इंद्राय। मंहना॥ २७॥
॥ ॥एषः। ऊं इति। स्यः। वृषा। रथः। अव्यः। वारेभिः। अर्षति। गच्छन्। वाजं। सहस्रिणं। एतं। त्रि
तस्य। योषणः। हरिं। हिन्वंति। अद्रिऽभिः। इंदुं। इंद्राय। पीतये। एतं। त्यं। हरितः। दश। मर्मृज्यंते
। अपस्युवः। याभिः। मदाय। शुंभते। एषः। स्यः। मानुषीषु। आ। श्येनः। न। विक्षु। सीदति। गच्छ ॥ राम ॥८८॥
न्। जारः। न। योषितं। एषः। स्यः। मद्यः। रसः। अव। चष्टे। दिवः। शिशुः। यः। इंदुः। वारं। आ।

अविशात्। एषः। स्यः। पीतये। सुतः। हरिः। अर्षति। धर्णसिः। क्रंदन्। योनिं। अभि। प्रियं
॥२८॥ ॥आशुः। अर्ष। बृहत्ऽमते। परि। प्रियेण। धाम्ना। यत्र। देवाः। इति। ब्रुवन्।
परिऽकृण्वन्। अनिःऽऽकृतं। जनाय। यातयन्। इषः। वृष्टिं। दिवः। परि। स्रव। सुतः।
एति। पावित्रे। आ। त्विषिं। दधानः। ओजसा॥ विऽचक्षाणः। विऽरोचयन्। अयं। सः। यः
। दिवः। परि। रघुऽयामा। पवित्रे। आ। सिंधोः। ऊर्मा। वि। अक्षरत्। आऽविवासन्। पराऽ
वतः। अथो इति। अर्वाऽवतः। सुतः। इंद्राय। सिच्यते। मधु। संऽईचीनाः। अनूषत। हरिं।
हिन्वंति। अद्रिऽभिः। योनौ। ऋतस्य। सीदत॥२२॥ ॥पुनानः। अक्रमीत्। अभि। विश्वाः
। मृधः। विऽचर्षणिः। शुंभंति। विप्रं। धीतिऽभिः। आ। योनिं। अरुणः। रुहत्। गमत्
। इंद्रं। वृषा। सुतः। ध्रुवे। सदसि। सीदति। नु। नः। रयिं। महां। इंदो इति। अस्मभ्यं। सो
म। विश्वतः। आ। पवस्व। सहस्रिणं। विश्वा। सोम। पवमान। द्युम्नानि। इंदो इति। आ।

प-ष-८ भर। विदाः। सहस्रिणीः। इषः। सः। नः। पुनानः। आ। भर। रयिं। स्तोत्रे। सुऽवीर्यं। जरि
॥८९॥ तुः। वर्धय। गिरः। पुनानः। इंदो इति। आ। भर। सोम। द्विऽबर्हसं। रयिं। वृषन्। इंदो इ
ति। नः। उक्थ्यं॥ ३०॥ ॥ प्र। ये। गावः। न। भूर्णयः। त्वेषाः। अयासः। अक्रमुः। घ्नंतः। कृ
ष्णां। अप। त्वचं। सुवितस्य। मनामहे। अति। सेतुं। दुःऽआव्यं। सह्वांसः। दस्युं। अव्रतं।
शृण्वे। वृष्टेःऽइव। स्वनः। पवमानस्य। शुष्मिणः। चरति। विऽद्युतः। दिवि। आ। पवस्व
। महीं। इषं। गोऽमत्। इंदो इति। हिरण्यऽवत्। अश्वऽवत्। वाजऽवत्। सुतः। सः। पवस्व
। विऽचर्षणे। आ। मही इति। रोदसी इति। पृण। उषाः। सूर्यः। न। रश्मिऽभिः। परि। नः। श
र्मऽयंत्या। धारया। सोम। विश्वतः। सर। रसाऽइव। विष्टपं॥ ३१॥ ॥ जनयन्। रोचना। दि
वः। जनयन्। अप्ऽसु। सूर्यं। वसानः। गाः। अपः। हरिः। एषः। प्रत्नेन। मन्मना। देवः। दे राम
वेभ्यः। परि। धारया। पवते। सुतः। ववृधानाय। तूर्वये। पवंते। वाजऽसातये। सोमाः। स ॥८९॥

हस्त्रऽपाजसः।दुहानः।प्रत्नं।इत्।पयः।पवित्रे।परि।सिच्यते।क्रंदन्।देवान्।अजीज
नत्।अभि।विश्वानि।वार्या।अभि।देवान्।ऋतऽवृधः।सोमः।पुनानः।अर्षति।गोऽ
मत्।नः।सोम।वीरऽवत्।अश्वऽवत्।वाजऽवत्।सुतः।पवस्व।बृहतीः।इषः॥ ३२॥
॥ ॥यः।अत्यःऽइव।मृज्यते।गोभिः।मदाय।हर्यतः।तं।गीःऽभिः।वासयामसि।तं।
नः।विश्वाः।अवस्युवः।गिरः।शुंभंति।पूर्वऽथा।इंदुं।इंद्राय।पीतये।पुनानः।याति।
हर्यतः।सोमः।गीःऽभिः।परिऽकृतः।विप्रस्य।मेध्यऽअतिथेः।पवमान।विदाः।रयिं।
अस्मभ्यं।सोम।सुऽश्रियं।इंदो इति।सहस्रऽवर्चसं।इंदुः।अत्यः।न।वाजऽसृत्।
कनिक्रंति।पवित्रे।आ।यत्।अक्षाः।अति।देवऽयुः।पवस्व।वाजऽसातये।विप्रस्य
।गृणतः।वृधे।सोम।रास्व।सुऽवीर्यं॥ ३३॥ ॥इति षष्ठाष्टके अष्टमोऽध्या
यः॥ ॥शुभंभवतु॥ ॥शुभमस्तु॥ ॥छ॥ ॥

॥ षष्ठाष्टकः समाप्तः ॥

```
[OrderDescription]
,CREATED=25.02.20 12:09
,TRANSFERRED=2020/02/25 at 12:28:05
,PAGES=181
,TYPE=STD
,NAME=S0002879
,Book Name=M-2725-SHASHTHASTAK
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
```

```
FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF
,FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
```

```
FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF
,FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,FILE24=00000024.TIF
,FILE25=00000025.TIF
,FILE26=00000026.TIF
,FILE27=00000027.TIF
,FILE28=00000028.TIF
,FILE29=00000029.TIF
,FILE30=00000030.TIF
,FILE31=00000031.TIF
,FILE32=00000032.TIF
,FILE33=00000033.TIF
```

FILE34=00000034.TIF
,FILE35=00000035.TIF
,FILE36=00000036.TIF
,FILE37=00000037.TIF
,FILE38=00000038.TIF
,FILE39=00000039.TIF
,FILE40=00000040.TIF
,FILE41=00000041.TIF
,FILE42=00000042.TIF
,FILE43=00000043.TIF
,FILE44=00000044.TIF
,FILE45=00000045.TIF
,FILE46=00000046.TIF
,FILE47=00000047.TIF

```
FILE48=00000048.TIF
,FILE49=00000049.TIF
,FILE50=00000050.TIF
,FILE51=00000051.TIF
,FILE52=00000052.TIF
,FILE53=00000053.TIF
,FILE54=00000054.TIF
,FILE55=00000055.TIF
,FILE56=00000056.TIF
,FILE57=00000057.TIF
,FILE58=00000058.TIF
,FILE59=00000059.TIF
,FILE60=00000060.TIF
,FILE61=00000061.TIF
```

```
FILE62=00000062.TIF
,FILE63=00000063.TIF
,FILE64=00000064.TIF
,FILE65=00000065.TIF
,FILE66=00000066.TIF
,FILE67=00000067.TIF
,FILE68=00000068.TIF
,FILE69=00000069.TIF
,FILE70=00000070.TIF
,FILE71=00000071.TIF
,FILE72=00000072.TIF
,FILE73=00000073.TIF
,FILE74=00000074.TIF
,FILE75=00000075.TIF
```

```
FILE76=00000076.TIF
,FILE77=00000077.TIF
,FILE78=00000078.TIF
,FILE79=00000079.TIF
,FILE80=00000080.TIF
,FILE81=00000081.TIF
,FILE82=00000082.TIF
,FILE83=00000083.TIF
,FILE84=00000084.TIF
,FILE85=00000085.TIF
,FILE86=00000086.TIF
,FILE87=00000087.TIF
,FILE88=00000088.TIF
,FILE89=00000089.TIF
```

```
FILE90=00000090.TIF
,FILE91=00000091.TIF
,FILE92=00000092.TIF
,FILE93=00000093.TIF
,FILE94=00000094.TIF
,FILE95=00000095.TIF
,FILE96=00000096.TIF
,FILE97=00000097.TIF
,FILE98=00000098.TIF
,FILE99=00000099.TIF
,FILE100=00000100.TIF
,FILE101=00000101.TIF
,FILE102=00000102.TIF
,FILE103=00000103.TIF
```

```
FILE104=00000104.TIF
,FILE105=00000105.TIF
,FILE106=00000106.TIF
,FILE107=00000107.TIF
,FILE108=00000108.TIF
,FILE109=00000109.TIF
,FILE110=00000110.TIF
,FILE111=00000111.TIF
,FILE112=00000112.TIF
,FILE113=00000113.TIF
,FILE114=00000114.TIF
,FILE115=00000115.TIF
,FILE116=00000116.TIF
,FILE117=00000117.TIF
```

```
FILE118=00000118.TIF
,FILE119=00000119.TIF
,FILE120=00000120.TIF
,FILE121=00000121.TIF
,FILE122=00000122.TIF
,FILE123=00000123.TIF
,FILE124=00000124.TIF
,FILE125=00000125.TIF
,FILE126=00000126.TIF
,FILE127=00000127.TIF
,FILE128=00000128.TIF
,FILE129=00000129.TIF
,FILE130=00000130.TIF
,FILE131=00000131.TIF
```

```
FILE132=00000132.TIF
,FILE133=00000133.TIF
,FILE134=00000134.TIF
,FILE135=00000135.TIF
,FILE136=00000136.TIF
,FILE137=00000137.TIF
,FILE138=00000138.TIF
,FILE139=00000139.TIF
,FILE140=00000140.TIF
,FILE141=00000141.TIF
,FILE142=00000142.TIF
,FILE143=00000143.TIF
,FILE144=00000144.TIF
,FILE145=00000145.TIF
```

```
FILE146=00000146.TIF
,FILE147=00000147.TIF
,FILE148=00000148.TIF
,FILE149=00000149.TIF
,FILE150=00000150.TIF
,FILE151=00000151.TIF
,FILE152=00000152.TIF
,FILE153=00000153.TIF
,FILE154=00000154.TIF
,FILE155=00000155.TIF
,FILE156=00000156.TIF
,FILE157=00000157.TIF
,FILE158=00000158.TIF
,FILE159=00000159.TIF
```

```
FILE160=00000160.TIF
,FILE161=00000161.TIF
,FILE162=00000162.TIF
,FILE163=00000163.TIF
,FILE164=00000164.TIF
,FILE165=00000165.TIF
,FILE166=00000166.TIF
,FILE167=00000167.TIF
,FILE168=00000168.TIF
,FILE169=00000169.TIF
,FILE170=00000170.TIF
,FILE171=00000171.TIF
,FILE172=00000172.TIF
,FILE173=00000173.TIF
```

```
FILE174=00000174.TIF
,FILE175=00000175.TIF
,FILE176=00000176.TIF
,FILE177=00000177.TIF
,FILE178=00000178.TIF
,FILE179=00000179.TIF
,FILE180=00000180.TIF
,FILE181=00000181.TIF
,
```